

בעזרת השם יתברך



מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).



למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת



פרשת עקב תשפ"ג





היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנסי

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

בני ברק

**רחוב ירושלים 2
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגטאון

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

מבבל דבעלמא נתינה בעל כרחו לא הויא נתינה - ואם תאמר הדשתא לא מפליג בין
הלל שלא בפניו - כי הבא, שאינו בלישבה. מאי דאייצטריך ליה תמן - ראה שהיה
נשמן, והתקין רבעל כרחו ושלל פניו תחת נתינה. ואי הוה גמי קאי קמון, ואמר 'לא
מקבלתא' - הוה איצטריך ליה ושלל פניו לתקוני דתדתי נתינה. אלא מה שלא הוה תוך
לא קיימא וזכי ודאסירא הוה - לא קיימא
תקנהו הדלל. קרב - שיהלו עז פשוט. ערוך
8 - דמתניתין. ראה אחרונה - ב'אחר דני
9 'ממנות' (מתהדרין לא,א). אפילו באמרו לה
10 כל ראות ששך לך לחביא - הבא עז שלשים
11 והבא עז לאחר שלשים. ואמרו לה הבא
12 ראייה ואמרו: און לי ראייה. בקמייתא - הלכתא
13 מוהית, ובכתייתא - לית הלכתא מוהית.
14 ותירי של - לא היב לה ולא מיד, והחמיא
15 אמרו 'זינתו כיהי'. מאי שני אשוי? - קאי
16 סלקא דעתיה 'על מנת' לאו 'מעשברי' הוא.
17 כרבנן דפלגי דמינה דהבי, והוי כוונה לשתחורזי
18 לי תירי - דלדין נשן. ואם כן אמרו גמורא
19 הא בעת גרשין ואל מדי קיימא דיסי
20 דלית - לאעטילא לא כפליה - רבי מאיר
21 במסכת קדושין (א.א.א.) כל תנאי שאינו כותאי
22 בני רב ובני ארבע וכו'. ונשמי: אם לא לתחורזי
23 לא יאה נשן. הלכך כשל גאולה. הא כפליה לא
24 חוי נישא - לרבי מאיר. סבר - לרבי באר, כל
25 תנאי מהדרין כשל מלפניו. מתנאי בני נשן -
26 שהיה כפול: 'אם יעברו' זאם לא יעברו'
27 (בבבירא לב), היכן דמינה גמורין - בעיניו כי
28 ההם תנאי שחלו בו למעשה הוהו כרוב
29 למעשה: 'אם יעברו' - זה התנאי, 'ונתחם
30 לחם' - זה המעשה. והבא בעינן דנשמי: אם
31 תחורזי - והא עני. לאפוקי הבא - דאמר לה
32 'זה יעברו' כרישא, הוה 'על מנת שתחורזי'.
33 משום דהוי ליה ב' - ובין לרבי מאיר ובין
34 לרבנן, אבל אפילו אלא בכפילה, כדפרשט
35 טעמא ההם. הוה תוך הדין רואמו: שאלמלא לא
36 - שי במשע ששך בארין כעון לא יתורא. כוונת
37 אחר - לעבור הירדן. ופשה כהיב ארז
38 בחבר

מבבל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא הויא נתינה.
מתקורף לה רב פפא, ואיתמא רב שמי בר אשי:
ודלמא פי אצטריך ליה לתקוני - שלא בפניו, אכל
פפניו - בין מדעתו ובין בעל כרחו הויא נתינה!
ואיבא דאמר, אמר רבא: מתקנתו של הלל, 'הרי
זה גיפור על מנת שתתני לי מתאים זהו' ונתנה
לו - בין מדעתו ובין בעל כרחו הויא נתינה; וכי
איצטריך ליה להלל לתקוני - שלא בפניו, אכל פפניו
- בין מדעתו בין בעל כרחו הויא נתינה. מתקורף
לה רב פפא, ואיתמא רב שמי בר אשי: ודלמא
מאי דאיצטריך ליה תקוין! אמר רבא בר חנה
אמר רבי יוחנן: כל מקום ששנה רבן שמעון בן
גמליאל במשנתו - הלכה כמותו, חוץ מערב, וצידן,
והיה אחרונה. תנו רבנן: 'הרי זה גיפור והציד והציד
שלי' - אינה מגורשת, 'על מנת שתחורזי לי את
הציד' - מגורשת. מאי שנא רישא ומאי שנא סופא?
אמר רב חסדיא: הא מני? רבן שמעון בן גמליאל
הוא, דאמר: תמן לו את דמיה, הבא נמי אפשר
רבן שמעון בן גמליאל - חיבא דליתיה בעיניה, הכא
איתיה בעיניה מי אמר? אלא אמר אביו: הא מני?
רבי מאיר הוא, דאמר: בעיניו תנאי כפול, והבא הא
לא כפליה לתנאיה. מתקורף לה רבא: טעמא דלא
כפליה לתנאיה, הא כפליה לתנאיה לא הוי גיפטא?
מכריז כל תנאי מתיבא גמורין להו - מתנאי בני
גד ובני ראובן; מה התם תנאי קודם למעשה, אף
גד ובני ראובן; מה התם תנאי קודם למעשה, אף

לאפוקי הבא דמעשה קודם לתנאי - פירש
בקטורסי: דרבי מאיר ורבי תנאי לא
פלגי אלא בכפלות. כדאמרינן תתם טעמא
ההוורץ לאמרו, שאלמלא כי יש במשע ששך
26 תנאי כעון לא יתורא. וקשה דפרש 'השוכת את
27 הפעילים' (בבא מציעט צ.ד.צ.) משמע דרביא
28 דפלגי רבנן נמי ארבי מאיר במעשה קודם לתנאי,
29 בני מנחה שומר תנא דליתו בשללא ולא אמרו.
30 כשלמא תנאי כפול, ותנאי קודם למעשה, וכן
31 קודם ללאו - ליפניו שפיך מתנאי בני גד ובני
32 ראובן, ומתנאיה הוה הענין - ששע מניה בעיניו כי
33 הא נוגא. אבל שיהא קודם לתנאי על מה שכותבו
34 בתורה, שאמר לקימו עז ליה שליח, הכי כפול
35 מחדת דראבירין כבתובא (ע.א.) דלמא כלאו
36 הכי נמי מתעיל תנאי, אלא דהבי הוה מעשה דהוה
37 לומר: אחר דכל התנאים הוה תוביב דמיתוי
38 בקידושין פרק 'ואומר' (א.א.א.) הוה בענין זה -
39 ששע מניה דבעינן משש כי האי נוגא. רבא
40 דתוקיני תלכר רבא תנאי ושמתעילי - רוב
41 מצות עז ליה שליח. ונראה דהלכה כרבי, דרבי
42 תנאי כפול בו, דשמאלו ורבא כסבור סברי
43 מוהית. וכל הכי דמתניתין איירי בתנאי כפול אלא
44 על גב דכל פירש. הדין מוקי לה לקמן בתנאי
45 דכפליה לתנאיה, אף על פי שלא פירש. ובכל
46 'על מנת' שבתלמוד, כגון (סוכה מאב.) 'על מנת
47 שפשתו תתרו' (שבועת לוב.) (שבועת כפילת
48 בסוטה - משום דהוי איסורא דאית ביה מנוא, דאיכא שרי וכסות וענה וכוונה. והא דאמרינן כירושלמי פרק 'ואומר': אמר רבי יוסי אמר רבי בון בבל אתר אתר ליה לרבי מאיר מבבל
49 לא אתר שומע תן, וחיבא ליה ליה. ונראה אמר רבין אלחנן דרסין: בכל אתר ליה ליה לרבי מאיר וכו' והבא אתר ליה. ותשיני רביא: חומר ואתר ביהרות. כלומר, אף על גב דלא כפל
50 תנאי, ומן הדין תנאי כשל ומעשה קיים, ומשום שאין תנאי זה ולא הקדושין קדושין, שאם בקבלה קדושין נאמר - צריכה גש משנתים. ובכתיב איירי דתם לעיל. תקשה הדין רבין אלחנן.
51 כיון דרבינן תנאי כפול ב'אחר דני' (בבא מציעט ס.א.) בני 'אי קיימת דידך אנו', דקאמרו פסומי מילי בעלמא הוה, משמע שאם התנה הוא כמו שהיא אמרה - היה מועיל, ואמאי? הא
52 לא כפליה לתנאיה ואמרו רבין יצחק. אף דנקט פסומי מילי - משום דלא מנחי אפילו לרבנן דרבי מאיר. ושלישי עניינא: יש דשן מקומות דתנאי נגא נגור, ולרבי תנאי נגא כפול. ויש
53 מקומות דלא בעינן אלא גזיר דעת. ושיקא דאפילו גזיר דעת לא בעינן, ובפרק 'דאיש מקדש' (קדושין ט"ב) פירש. אלא אמר רבא משום דמעשה קודם לתנאי - לאו משום דלית
54 ליה לרבא 'כל דאומר על מנת כאומר מעשבו דמי' ראה הכי הילכתא, כדפירשתי לעיל. ועוד: דרביא קאמר רבא בחיזוק אחרון זה על מנת שתחורזי לי, תחורזי - ויאה. ולא אמר כאומר
55 'מעשברי' דמי - דהכי יצא ואל ליה היתחנתא כלא שתחורזי, ואי אינו כרחו ונראה לומר דתתם מירין כגון שאמר 'מעשברי' - דאם כן הוה לו לפרש כדבריו. ואף על גב דלא פירש
56 נמי כפלות - היינו משום דלא מפרש על מנת שמתעילי, אבל אי מירי באומר 'מעשברי' - היה לו לפרש. אלא שרונהו רבא לישב בריהו זו אפילו כשרוב רבין, אבל ליה איתא שפיר, דמסתק
57 רב אשי. ונאבי נשן מעינן לקמן בסוף פירקין דסבר רבין, דקאמרו הלל כרחו ב'על מנת שתאנא תמה מתיקורף - דאם מתיקורף קאמר. וכדכרי בו. מיהו, מין משם ראייה, ולא מלי למימר
58 אפיכא: הבל מדין דיעל מנת' לאו כאומר 'מעשברי' דמי. דהא רבא תנאי' פלגי: כל שכן ב'על מנת' דיעל.

כל תנאי קודם למעשה, לאפוקי רבא דמעשה קודם לתנאי, אף
דמעשה קודם לתנאי. מתקורף לה רבא דמתנאי קודם לתנאי, הא
תנאי קודם למעשה לא הוי גיפטא?
גד ובני ראובן; מה התם תנאי קודם למעשה רבא דמתנאי קודם לתנאי?
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58

ג'טנין מי אהאזו - פּרק שבעי דף עה עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)"

תוספות

1 **דתנאי** ומעשה דברא דאחד - פירושו: שנתנאי סותר ומעשה, דאין הגט הל אלא אחד
2 שנתקיים התנאי - ואין הגט בידה. אבל "הילך אחריו זה במחנה על מנת
3 שנתחיירו" - זה הוא תנאי ומעשה דברא דאחד, וסבירא ליה "על מנת" כאומר "מקבשיו",
4 והתונה והלה מיד, וראו בו מיד כשיבא ליה.
5 **מת** הבן או מת האב הרי זה גט - פירושו בקונטיוס:

6 מת הבן הנתן שתי שנים משמע שרעה
7 לומר דאם לא הניקח השומרה כלל - דלא הוי גט.
8 וכן משמע בפירושו גמרא גבי "בשולמא לרבא
9 כי אלא לרב אביי בר". ואין נראה, דאם מת הבן
10 כשישמעו שיש אחד - פשיטא דהוי גט, כיון
11 ששימטו עז שמת. ומה יש לה לשמח יוהרי?
12 ולכאן לומר דאשמעוין אף על פי שמת קודם
13 הוי גט, דלא בעינן שיתבשר כל מי חיה - דראי
14 דראי לא איהו טעמו - לא דהוה גט.
15 זה כריתות, כדאמרנן בפרק בתרא (גיטין נגב.)
16 "כל מי יחיבי" - אין זה כריתות, אלא נראה
17 לרבינו יצחק לפרש דמת קודם שנתקח לעשרה
18 כלל, דלא איתיה אלא לדירוחא ולא ליעודה.
19 והא לא איתסריך. ואפילו לך יוסק דאמר לעיל
20 חתא לא דלה - יש חלק, דהבא מסתמא אם היה
21 יודע שמתה אביו או גט - לא היה מקפיד עליו.
22 אבל דתם - אדרבה, אם היה יודע דאיהו מטרא -
23 לא היה מסביר כלל.
24 **כלל** אמר רבן שמעון בן גמליאל כל עכבה
25 שאינה הימנה הרי זה גט - והקשה הרב
26 רבינו אלחנן: אם אמאי קאמר רבא לעיל
27 ונתנה בעל כבוד לא הויא ניתנה, ולא הוי גט
28 והא עכבה אינה מונעה, והלכה כרבן שמעון בן
29 גמליאל במשנתו ועוד: ומי אמר מת הבא או
30 הבן ומתולין לך, דרבי לשימד דאפילו לרב
31 שמעון בן גמליאל אינה מונעת? ויש לומר:
32 הדבא דראי לדירוחא בעלמא עשה. ויכין שמת
33 ולא אצטרך - אלא כאלו נתקיים התנאי. אבל
34 החם, "שחיתו לו מתיבתא זו" - בריתו בעלמא.
35 ולספקו בשאניו רוצה לקבלם - לא נתקיים
36 התנאי. והא דמספקא ליה לעיל במתולין לך -
37 דלמא אפילו תהא יודע דהוה גט, ויכין דלא
38 הוי גט - היינו משום דהוהם בעצמו מוחל לה, אבל
39 הבא לא מחיל לה כלום.

40 **ורמינהו** ששמשתו יום אחד הרי זה גט - אין
41 להקשות: לפירוש הקונטרס, דמרפיש
42 דמת הבן או מת האב דתנתיב אחד שנתקח,
43 אמאי לא מוקל לוקי ברייתא דהבא שנות לאחד
44 לא הוי פריש מיהו. **מתניתין** דאם בן רבן שמעון בן
45 למינהו בדיאי: ומת, אבל אין לתרץ דאם בן מאי
46 איראי יום אחד - אפילו שעה אחת, מהו דהא
47 לרשי שפרש בסמך בני "אלא לרב אשוי מאי
48 שנא רישא ונמי שנא ספא" - הכי נמי יום אחד
49 לאו דוקא. אלא אפילו שעה אחת, דאי דוקא -
50 פריש מיהו. **מתניתין** רבן שמעון בן
51 גמליאל - דאמר גבי אצטילתא תתן לו את דמיה,
52 לדירוחא קא משכר, ומתניתין גמי דירוחא
53 מביה, והקשה שמישך כל הוצרך קאמר. וירוחא
54 רבנן, דאמר: לעשרה קא מיביה, וכיון דיעריה
55 יום אחד - סתם, בהכי, כיון דלא לדירוחא קא
56 מביה. ולפירושו זה, מת קודם שנתקח ושומרה כלל - אינו גט, והא לא ציערה. אינו גט, והא לא ציערה בתום, אלא לעורך מנו ואביו, ובת גט - הא לא אצטרך. אבל גבי אצטילת
57 גמליאל הוא שריח לאצטילת ולא לדמיה, ולכן כשאבדה - וכול לומר: איני חפץ בדמי אצטילת. וכן צריך לפרש בסמך דמיקי מתניתין ברבנן. **ברייתא** רבן שמעון בן גמליאל הוא
58 דמיקל בתנאי - ובדירוחא פורטא טי, אבל רבנן דמורכו - אית לן לעומר רכל הוצרך קאמר. **כאן** במפרש - ברייתא במפרש יום אחד, וקא שמעון לך דוקא תיעקר ששמשתו יום אחד,
59 אבל מת ולא תניקתו ושומטו כלל - לא אינו גט. ושלמא דרעין, כיון שהוקל עליה כל כך, שלא הוריעה כל יום אחד, אף על פי דפריש, כי מת ולא תניקתו ושומטו כלל - ליהוי גט, קא
60 משמע לן ולא אמרנן הכי.

1 כרבך אחד - בנט עצמו, הוא התנאי להחזור, והוא המעשה לזיוט. זה רב אשי אפי'
2 אמר - מהו דקחני "על מנת שנתחיירו" - מגורשת. רבי היא רבמי וכו' כאומר מקבשיו
3 רמי - ואשכחן דבשעת גירושין נקטא לגנו, ולראי זמן היא מאוחרת ומתנה על מנת
4 להחזור - שמה מתנה. אחקין שפמאל כו' - כשמוסרו לה אמרי: אלא מתו לא יתא
5 וטא גט מתו יודא גט' רביעין תנאי פמול, דאי לא
6 בפליה - ודי גיטא מדי, ואי כהן הוא - מפסלא
7 עליה. הכי גרסינן: וגיטא אם מור - ברישאל. וכו'
8 מקדים בו, חן קודם - "אם יעבור ותתם"
9 (מבשר לב). הכי גרסינן: **אלא אמר רבא** אם לא
10 פתי לא יתא גט - לימאן ברישא, משום דלא
11 מקדים בו, וחדר גימא חן ולאן, ודבעין חן קודם
12 ללאו. **משנה** כמה הוא מניקתו שתי שנים -
13 שיהא לולד שתי שנים, שכך הוא זמן התקנה.
14 ולענין שחשתי אה אבין - לא בני יחידי, רבי
15 יודיה אמר שמנה עשר חדש - לרבי יהודה זמן
16 הנקח תיעוד עדי שיהו לה שמנה עשר חדשים,
17 בכתובות בפרק "אף על פי" (ע"ה) דמת הבן -
18 קודם הויקל, או מת האב, הרי זה גט - דכין
19 דלא פריש מיהו - לא איתכון אלא לדירוחא,
20 כל ימים שהוא צריך, ומכאן ואילך אינו צריך.
21 שלא בתקופה - היא לא בהכנסתו ואפילו הכי,
22 שאין העכבה הימנה - אינו גט, וכל שכן אם
23 בהקפדתו. רבן שמעון בן גמליאל אמר: כוח גט
24 קודם הויקל ולא הפקדתו, ואין העכבה הימנה.
25 **גמרא** מתניתין רבן שמעון בן גמליאל -
26 דאמר לעיל (ע"ה, א) תתן דמיה. אלמא לדירוחא
27 מתוכן, ולא דוקא קאמר. הא בני לדירוחא
28 איתון, וכל זמן שהוא צריך לינע קאמר.
29 וביריאת רבנן - דאמר (שבטא) אצטילת דוקא,
30 כאן בני - שימוש והקדק דוקא, וביזא אחד
31 סגי. ודיקל בתנאי - דאמר: רמיש, וקאמר
32 נמי כל עכבה שאינה הימנה הרי זה גט. כאן
33 בסתם - מתניתין דאמר שתי שנים תניק -
34 בחתם. וביריאת - במפרש יום אחד. רב אשי
35 אפי' - ביריאת בחתם, לכל סתם במפרש יום
36 אחד רמי. ומתניתין - רב אשי משני לא לקמה.
37 ורב אשי מלשני מתניתין וביריאת אתא,
38 אלא דאלפוגי עליה הרבא דאמר: סתם - שתי
39 שנים, יום אחד פשיטא שנים - של תנוק.
40 לאפוקי - שאם תניקתו לאחר שנעברו לו שתי
41 שנים. דלא - שאין זה הנקד

1 **דתנאי** ומעשה דברא דאחד - פירושו: שנתנאי סותר ומעשה, דאין הגט הל אלא אחד
2 שנתקיים התנאי - ואין הגט בידה. אבל "הילך אחריו זה במחנה על מנת
3 שנתחיירו" - זה הוא תנאי ומעשה דברא דאחד, וסבירא ליה "על מנת" כאומר "מקבשיו",
4 והתונה והלה מיד, וראו בו מיד כשיבא ליה.
5 **מת** הבן או מת האב הרי זה גט - פירושו בקונטיוס:
6 מת הבן הנתן שתי שנים משמע שרעה
7 לומר דאם לא הניקח השומרה כלל - דלא הוי גט.
8 וכן משמע בפירושו גמרא גבי "בשולמא לרבא
9 כי אלא לרב אביי בר". ואין נראה, דאם מת הבן
10 כשישמעו שיש אחד - פשיטא דהוי גט, כיון
11 ששימטו עז שמת. ומה יש לה לשמח יוהרי?
12 ולכאן לומר דאשמעוין אף על פי שמת קודם
13 הוי גט, דלא בעינן שיתבשר כל מי חיה - דראי
14 דראי לא איהו טעמו - לא דהוה גט.
15 זה כריתות, כדאמרנן בפרק בתרא (גיטין נגב.)
16 "כל מי יחיבי" - אין זה כריתות, אלא נראה
17 לרבינו יצחק לפרש דמת קודם שנתקח לעשרה
18 כלל, דלא איתיה אלא לדירוחא ולא ליעודה.
19 והא לא איתסריך. ואפילו לך יוסק דאמר לעיל
20 חתא לא דלה - יש חלק, דהבא מסתמא אם היה
21 יודע שמתה אביו או גט - לא היה מקפיד עליו.
22 אבל דתם - אדרבה, אם היה יודע דאיהו מטרא -
23 לא היה מסביר כלל.
24 **כלל** אמר רבן שמעון בן גמליאל כל עכבה
25 שאינה הימנה הרי זה גט - והקשה הרב
26 רבינו אלחנן: אם אמאי קאמר רבא לעיל
27 ונתנה בעל כבוד לא הויא ניתנה, ולא הוי גט
28 והא עכבה אינה מונעה, והלכה כרבן שמעון בן
29 גמליאל במשנתו ועוד: ומי אמר מת הבא או
30 הבן ומתולין לך, דרבי לשימד דאפילו לרב
31 שמעון בן גמליאל אינה מונעת? ויש לומר:
32 הדבא דראי לדירוחא בעלמא עשה. ויכין שמת
33 ולא אצטרך - אלא כאלו נתקיים התנאי. אבל
34 החם, "שחיתו לו מתיבתא זו" - בריתו בעלמא.
35 ולספקו בשאניו רוצה לקבלם - לא נתקיים
36 התנאי. והא דמספקא ליה לעיל במתולין לך -
37 דלמא אפילו תהא יודע דהוה גט, ויכין דלא
38 הוי גט - היינו משום דהוהם בעצמו מוחל לה, אבל
39 הבא לא מחיל לה כלום.
40 **ורמינהו** ששמשתו יום אחד הרי זה גט - אין
41 להקשות: לפירוש הקונטרס, דמרפיש
42 דמת הבן או מת האב דתנתיב אחד שנתקח,
43 אמאי לא מוקל לוקי ברייתא דהבא שנות לאחד
44 לא הוי פריש מיהו. **מתניתין** דאם בן רבן שמעון בן
45 למינהו בדיאי: ומת, אבל אין לתרץ דאם בן מאי
46 איראי יום אחד - אפילו שעה אחת, מהו דהא
47 לרשי שפרש בסמך בני "אלא לרב אשוי מאי
48 שנא רישא ונמי שנא ספא" - הכי נמי יום אחד
49 לאו דוקא. אלא אפילו שעה אחת, דאי דוקא -
50 פריש מיהו. **מתניתין** רבן שמעון בן
51 גמליאל - דאמר גבי אצטילתא תתן לו את דמיה,
52 לדירוחא קא משכר, ומתניתין גמי דירוחא
53 מביה, והקשה שמישך כל הוצרך קאמר. וירוחא
54 רבנן, דאמר: לעשרה קא מיביה, וכיון דיעריה
55 יום אחד - סתם, בהכי, כיון דלא לדירוחא קא
56 מביה. ולפירושו זה, מת קודם שנתקח ושומרה כלל - אינו גט, והא לא ציערה. אינו גט, והא לא ציערה בתום, אלא לעורך מנו ואביו, ובת גט - הא לא אצטרך. אבל גבי אצטילת
57 גמליאל הוא שריח לאצטילת ולא לדמיה, ולכן כשאבדה - וכול לומר: איני חפץ בדמי אצטילת. וכן צריך לפרש בסמך דמיקי מתניתין ברבנן. **ברייתא** רבן שמעון בן גמליאל הוא
58 דמיקל בתנאי - ובדירוחא פורטא טי, אבל רבנן דמורכו - אית לן לעומר רכל הוצרך קאמר. **כאן** במפרש - ברייתא במפרש יום אחד, וקא שמעון לך דוקא תיעקר ששמשתו יום אחד,
59 אבל מת ולא תניקתו ושומטו כלל - לא אינו גט. ושלמא דרעין, כיון שהוקל עליה כל כך, שלא הוריעה כל יום אחד, אף על פי דפריש, כי מת ולא תניקתו ושומטו כלל - ליהוי גט, קא
60 משמע לן ולא אמרנן הכי.

ג'טיין מי אהאזח – פרק שבעי דף ע' עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
רש"י
תוספות

1 בשלמא לרבא – דאוקי רישא דדמותיך שתי שנים ממש, ואף על גב דסתם – רשא –
 2 דקאמר: מתן הבן בתוך שתי שנים הרי זה גט. בבלא פריש – שתי שנים, דחרי תיקתו כל
 3 צדכו. סיפא פריש – על סירוח דקאסא, ודא לא איצטרך לפרושי, ופריש, אלא
 4 לרב אשי – דאמר רישא דדמותיך אקאמר – על ברוך מתן הבן או האב דקתני
 5 – כגון שמת ולא תיקתו כלל, ואמאי הרי זה –
 6 וגו' הרי לא נתקיים כלום מן התנאי לפי שלא
 7 אפר לה – לא נתקן, אדא גט, אם לא נתקן, לא
 8 – לא יאה וגו'. דבעינן תנאי בפול כהנאי בני גדי
 9 ובני רבון, וכן בשפנין בו – מפרשא כהרבי
 10 ואלוא. איבא דאמר רבי מאיר קאמר לה –
 11 אין לנו ללמוד שאני בני גדי, שאין לך תנאי
 12 בכל המוקא שאני בפול, כגון: 'או נתקן
 13 מאלתי' (בראשית כד), ובגון: 'אם שוכב אם לא
 14 שוכב' (בבבבב דה), 'אם תבוא ושבעתי' –
 15 תמאנו ומרתי' (ישעיה א) – הלכה כר' יהושע
 16 שני בתוכין הבאים באחד, ואין מלמדין, ואיבא
 17 דאמר לרבנן קאמר ליה אין לך תנאי קאמרינן
 18 שאני בפול – ריש לנו ללמוד מהן, דבדולה
 19 צריכ, כדמחציתין ליה בקדושין קאמרינן
 20 לחביד' (א.א.א.) [אין תבנים – רבן מתיקא
 21 בתריותא – רבן שמעון וכן גמליאל דיהא. אמר
 22 לה בפני שנים הרי זה ניכר בו – ולא מסרו לה
 23 בפנייה, דאי מסרו לה – אינרשה לה בראי
 24 תנאי, ודו לא מצי לאתנוי תנאה אחריתא, אלא
 25 כך אמר בפניה: כשאמרתם לה – לא אמרסת
 26 אלא על מתן כן, וחור ואמר לה בפני שנים בו
 27 – ומסרו לה כפי כל – ולא שכיב בו
 28 דהסיק, מילא אמר לה שתניי מאתים וזו
 29 תוספת על תנאי הראשון, ולקעור נמי לא בא –
 30 מילא רבסל דברו הראשון בפני אהל, אלא רבי
 31 קאמר לה: או תנאי ראשון או מאתים וזו. שלש
 32 מאות וזו – דראי עיקר ליה לתנאי קמא. ואין
 33 אחד מן העדים הראשונים ואחד מן האחרונים
 34 מצטרפים – להודיע שהיה תנאי בגט. דא כל מן
 35 שלא יבואו שנים באחד ויעידו באחד מן
 36 התנאים – כשר על ידי עדי תתמה, ולא כל
 37 במיתויה דרתי לשווי תנאה גביטא. אולימא
 38 אהיפא – פשיטא דאין אחד מן הראשונים
 39 כלום, שהרי אפילו לא שנינו אהין אלא כלום, דהא
 40 בטיל ליה הדואא תנאה, אלא אהיפא – דקאמר
 41 או האו או האו. מהו דתימא – הואיל ומקיים
 42 גיטא בתי דתני תנאי – הוה ליה כדור תנאי
 43 וכל סודו בדיקטא לקוימין תנאה גביטא גיטא –
 44 ליצטרפו, קא משמע לן. משנה ודע
 45 לאנשיפין, חור – מיד, תנאי כתיב – כלומר
 46 ושוכן אולי בער לנרש בו. ואפילו חור והלך
 47 לגליל תשתאה שלשים יום – אינו גט, דקא
 48 סלקא דעתך אנטפיפס בתחלת גליל דהא ודרי
 49 מתנאי ותנאי הלך לגליל ולא שדה שלשים
 50 יום, ובשל חג – שהרי בא. אבל אם לא הגיע
 51 לאנשיפס, ודור, ולאדו ימים הלך לגליל
 52 ושתאה שלשים יום – הרי זו מנורשה, שזמן
 53 השלשים לא נקבע אלא משילך לגליל, אלא
 54 לא הלך עד עתה, ותשתאה לכפר עותנאי –
 55 קא אדקא עתק כפר עותנאי רבי דהודא,
 56 כבואו מגליל ליהודה, דהרי הלך ליהודה בא בתוך שלשים, ואין בא עד לא תנאי ולא גט לתקיים עוד, ליעבו – קא סלקא דעתיה עבו במדינת דים קיימא. זמן כן שאמרו מבגני
 57 פניך – כשאשתהו שלשים יום עובר מבגנך פניך – מיד יאה וגו'. והיה הלך בו – בגמרא פריך, ודא לא עבר, שהיה הלך ובא בתוך שלשים זמרא אנשיפס כיהודה וכפר
 58 עותנאי גליל – ומכיוון זה לא בספא, די בראש דהודא והוה הלך, והגיע לאנשיפס חור – לא בטל תנאי, ולא בטל תנאי, וכי אול
 59 ומשתדו – הרי ויטא, לכל הובדל רבי מרשה לגליל, ולכא ליעבני תלתיין ומלא מלא שיעי עובי לגליל, היה הלך מגליל ליהודה והגיע לכפר עותנאי חור – ולא
 60 בטל תנאי, דאבתי ולא בטל ליהודה. ביתים – היה הלך מיהודה לגליל, ועבר את אנשיפס, וכפר עותנאי לא בא, חור בתוך שלשים, ולאדו יום חור והלך לגליל ממש ושדה
 61 מטיילת אותו לחתימא – ואמרינן מנורשה ליפסל לבנהדו.

1 **בשלמא** לרבא רישא ברלא פריש וסיפא דבריש – פריש כקונטרס. ליה דלא אצטרך
 2 לפרושי, ופריש – אמרינן דאיתא למיזר דאפילו מת לא הוי גט. ואין נראה
 3 לרבינו יתחק: דהא בני אביו אצטרך לפרושי, ובני בן אצטרך לפרושי. לרבי חיהו דאמר
 4 שמונה עשר חדש, ומה שפירש נמי: אלא לרב אשי מאי שנת רישא ומאי שנת אפיא, כיון
 5 דברישא כמפרש יום אחד דמי – על כרחין מת
 6 האב או הבן דקתי – כגון שנת ולא תיקתו כלל.
 7 ואמאי הרי זה גט? והא לא נתקיים כלום מן התנאי.
 8 ואין נראה, ולדבולי עלמא מת הבן היינו שלא
 9 תיקתו כלל, כדפריש במתניתין, ונראה לרבינו
 10 יתחק לפרוש בשלמא לרבא כו' וסיפא דבריש,
 11 והואיל ופריש שתי שנים – ודאי לצעודה קא
 12 מתיקו, ואפילו מת גיטא גט, אלא לרב אשי, כיון
 13 דרישא נמי הוי מפורש יום אחד – הרי נמי בתוכין
 14 לצעודה, ודאי פריש, ואפילו מת – לא ליהו גט.
 15 ממו בסיפא, והוה ליה שני בתוכין הבאין
 16 באחד – וקדשה ודבר רביע אלוהין בפר' 'האומר
 17 (קדוש) א.א.א.' דפריך מקראי טובא לרב תנינן בן
 18 גמליאל דלא בעי תנאי כפול – לימא דהויא שני
 19 בתוכין הבאים אחתו וזה לומר: דהתם כתיבא
 20 דאמר ר' יהודה, ולרבנן קאמר לה: אי נמי: אי הוה
 21 פריך ליה תתם ומכלוהו בחדי הדדי – דהי משני
 22 ליה דדור שני בתוכין הבאין באחד. ועוד: דשפיר
 23 מטיילת דור רבי תנינן בן גמליאל דהתם.
 24 **וגמרינן** ויניחו – פריש בקונטרס: ולא הוה שני
 25 בתוכים הבאין באחד, ודבולו במתיך
 26 ליהו רבי תנינן בן גמליאל בקדושין (סס), ואין
 27 נראה לרבינו רבי אלחנן, דהתם לא מצריך להו,
 28 אלא דמשני ליה, דאין מושב אחד מהן ללמוד
 29 דעובדי תנאי בפול, אבל רבי מאיר, דליק
 30 מיעודו – לא עביד שום צריכותא, ריש לומר: דיש
 31 בך שום צריכותא.

תניא

אדרבי מאיר, קשיא דרבנן אדרבנן! – דרבי מאיר אדרבי מאיר לא קשיא, התם ברלא פפליה
 24 להנאיה, התם בדכפליה לתנאיה; ורבנן אדרבנן לא קשיא, מאן תבנים דהקא? רבן שמעון
 25 בן גמליאל תנאי, דאמר: כל עקבת שאניא תהימין – הרי זה גט. תנו רבנן: אמר לה בפני שנים
 26 'הרי זה ניכר' על מנת שתשמש את אבא שתי שנים, ותור ואמר לה בפני שנים 'הרי זה
 27 ניכר' על מנת שתתני לי מאתים וזו' – לא ביטל דברי האחרון את הראשון, דצתה – משמשתי,
 28 דצתה – ותנת לי מאתים וזו; ואכל אמר לה בפני שנים 'הרי זה ניכר' על מנת שתשתי לי
 29 מאתים וזו, ותור ואמר לה בפני שנים 'הרי זה ניכר' על מנת שתתני לי שלש מאות וזו'
 30 – ביטל דברי האחרון את הראשון, ואין אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים מצטרפין.
 31 אהינא? אולימא אפיפא – הרי כמלא! אלא ארישא – פשיטא! – מהו דתימא: כל לקוימא תנאי
 32 מצטרפין, קא משמע לן. **משנה** 'הרי זה ניכר' אם לא באתי מקאן עד שלשים יום, והיה
 33 הולך מיהודה לגליל, הגיע לאנשיפס ותור – בטל תנאו. 'הרי זה ניכר' אם לא באתי מקאן
 34 עד שלשים יום, והיה הולך מגליל ליהודה, והגיע לכפר עותנאי ותור – בטל תנאו. 'הרי
 35 זה ניכר' אם לא באתי מקאן עד שלשים יום, והיה הולך למדינת דים, והגיע לעבו ותור –
 36 **בטל תנאו**, 'הרי זה ניכר' כל זמן שאמרו מבגני פניך שלשים יום, והיה הלך הולך
 37 כגמל האויל ולא נתחדר עמך, הרי זה גט. **זמרא** למימרא דאנשיפס מגליל הוה תנאי קשיא?
 38 **דומינא**: אנשיפס ביהודה, וכפר עותנאי בגליל, ביתים – מטיילין אותו לחתימא, מגושפת
 39 ואינה

1 תניא כותיה דרבי יוחנן – מיתרי ראיה מוקאמרי; ולגט ישן אן חוששין – משמע דאם
2 תתיר עמה לא הוי אלא נש ישר, אבל ליה חובא אם תתיר; עמה בטל הגט לגמרי.
3 וניחוש – שמוא פייס – מפרש ליעל (יהב דיבור המתחיל שמוא), ולא הוה לו כל
4 סיעתו כב – אן לחוביה מנאן דאן הלכה כרבי יוסי אף על גב דרפכ כותיה, משום דרבי

5 יוחנן קאמר דבא: אל הוהו לו כל סיעתו, ורבי רבי
6 יוחנן הלכה כרבי יוחנן, דהא רבי יוחנן פתח פתח
7 לסבור כרבי יוסי, ואו שמוא דוקא הבא בדעה של
8 לא סבר כרבי יוסי. ודאא אקיים ליה גנאי –
9 ואם תנא: האלטר לאלטר מה גט לחוש? דהא דאי
10 יתיקם התנאי, דכין דגמל לא ישוב עד לביתו
11 ויש לומר: דאיכא למיגזו אטו לא מת, כב אן
12 העולם יודעין שמת, ויתמהו על שמתרין לישא.
13 אבל לאחר שנים עשר הוה חבל יודעין שמתקים
14 התנאי.
15 הכל מודים לכשתצא לכי נפקא קאמר – ולרבי
16 יוסי ינו ואינו גט, כדאמר לעיל בביד
17 מיתה.

12 איתני – ליהו גיטא; הגיע לעכו הוה, דלא למדינת הים קמא ולא אישתהו נמי אשתהו
13 תלתין יומין – בטל תנאו. "הרי זה גיטא כל זמן שאעבור" וכי. והא לא עבר! אבא רב הונא:
14 מאי "פגודו"? תמישמי, ואפאי קרי ליה פגודו? להשאנ מעליאי נקט. ורבי יוחנן אמר: לעולם פגוד
15 ממש, מי קתני "הרי זו מגורשת"? "הרי זה גמל", קתני, דלא הוי גמל ישר, ולכי מלו תלתין יומי
16 הוי גיטא. תניא פורתיה דרבי יוחנן: "הרי זה גיטא כל זמן שאעבור מעגד פגוד שלשים יום",
17 ויהי הולך וצא הולך וצא, הואיל ולא נתיירד עמה – הרי זה גמל, ולגט ישן אן חוששין שיהי
18 לא תתיירד עמה. וליחוש שמוא פייס! אמר רבה בר רב הונא, הכי אמר אבא מרי משמיה
19 דרב: באומרי: נאמנת עלי לומר שמוא פאתי. איפא דמתני לה אפתיניתו: 'מעבשוי אם לא
20 פאתי מפקא ועד שנים עשר חדש', ומת בתוך שנים עשר חדש – הרי זה גמל, וליחוש שמוא
21 פייס! אמר רבה בר רב הונא, הכי אמר אבא מרי משמיה דרב: באומרי: מעבשוי עלי לומר
22 שלא פאתיניתו – הא לא אהא. משונה "הרי זה גיטא אם לא פאתי מפקא ועד שנים עשר חדש", אבל
23 אפתיניתו – הא לא אהא. משונה "הרי זה גיטא אם לא פאתי מפקא ועד שנים עשר חדש",
24 ומת בתוך שנים עשר חדש – אינו גמל; "הרי זה גיטא מעבשוי אם לא פאתי מפקא ועד שנים
25 עשר חדש", ומת בתוך שנים עשר חדש – הרי זה גמל. "אם לא פאתי מפקא ועד שנים עשר
26 חדש כתבו ותנו גט לאשתי", כתבו גט בתוך שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש –
27 אינו גמל; "כתבו ותנו גט לאשתי אם לא פאתי מפקא עד שנים עשר חדש", כתבו בתוך שנים
28 עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש – אינו גמל, רבי יוסי אומר: קוה גמל. כתבו לאחר
29 שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש, ומת, אם הגט קודם למיתה – הרי זה גמל, ואם
30 מיתה קודם לגט – אינו גמל, ואם אין ידוע – זו היא שאמרו: מגורשת ואינה מגורשת. גמרא
31 תנא: רבותינו התירוה ליגשא. מאן רבותינו? אמר רב יהודה אמר שמואל: בי דינא דשרוי
32 מישקא, סברי לה כרבי יוסי, דאמר: זמנו של שקור מוכיחי עליו. אמר רבי אבא ברבי דרבי
33 תיאי בר אבא אמר רבי יוחנן: רבי יהודה נשיאה בגו של רבן גמליאל בר רבי הורדיה, ולא הוה
34 לו כל סיעתו, ואמרי לה: כל שעתו. אמר ליה רבי אלעזר ליהוא סבא: כי שרתיה – לאלטר
35 שרתיה, או לאחר שנים עשר חדש שרתיה? לאלטר שרתיה – דהא לא אתי, או דלקא
36 לאחר שנים עשר חדש שרתיה – דהא אקיים ליה תנאו? ותקיעי ליה מתניתין: 'מעבשוי אם לא
37 פאתי מפקא ועד שנים עשר חדש', ומת בתוך שנים עשר חדש – הרי זה גמל, לאלטר הוי
38 דקדא לא אתי, או דלקא לאחר שנים עשר חדש – דהא אקיים ליה תנאיהו – הרי זה גמל,
39 וכמוש דיהוה בההוא מעשה. אמר אבוי: הכל מודים, דהא דאמר לכשתצא מפה מנתיקה
לכי

1 ואינה מגורשת! אמר אבוי, תרי תנאי קאמר לה: אי
2 מטינא לגליל – לאלטר ליהו גיטא, ואי משתהינא
3 באורחה תלתין יומין ולא איתניא – ליהו גיטא; הגיע
4 לאומיפדס חוה, דלא לגליל קמא ולא אישתהו נמי
5 אשתי תלתין יומין – בטל תנאו. "הרי זה גיטא
6 אם לא פאתי מפקא ועד שלשים יום" כו'. לממריא,
7 דעמו במדינת הים קיימא? והא אמר רב ספרא: כי
8 הוה מיפמרי רבנן מקדרי – עמו הוה מפמרי, משום
9 דרסור לצאת מארץ לחוצה לארץ; אמר אבוי, תרי
10 תנאי קאמר לה: אי מטינא למדינת הים – לאלטר
11 ליהו גיטא, אי משתהינא באורחה תלתין יומין ולא
12 איתניא – ליהו גיטא; הגיע לעכו הוה, דלא למדינת הים קמא ולא אישתהו נמי אשתהו
13 תלתין יומין – בטל תנאו. "הרי זה גיטא כל זמן שאעבור" וכי. והא לא עבר! אבא רב הונא:
14 מאי "פגודו"? תמישמי, ואפאי קרי ליה פגודו? להשאנ מעליאי נקט. ורבי יוחנן אמר: לעולם פגוד
15 ממש, מי קתני "הרי זו מגורשת"? "הרי זה גמל", קתני, דלא הוי גמל ישר, ולכי מלו תלתין יומי
16 הוי גיטא. תניא פורתיה דרבי יוחנן: "הרי זה גיטא כל זמן שאעבור מעגד פגוד שלשים יום",
17 ויהי הולך וצא הולך וצא, הואיל ולא נתיירד עמה – הרי זה גמל, ולגט ישן אן חוששין שיהי
18 לא תתיירד עמה. וליחוש שמוא פייס! אמר רבה בר רב הונא, הכי אמר אבא מרי משמיה
19 דרב: באומרי: נאמנת עלי לומר שמוא פאתי. איפא דמתני לה אפתיניתו: 'מעבשוי אם לא
20 פאתי מפקא ועד שנים עשר חדש', ומת בתוך שנים עשר חדש – הרי זה גמל, וליחוש שמוא
21 פייס! אמר רבה בר רב הונא, הכי אמר אבא מרי משמיה דרב: באומרי: מעבשוי עלי לומר
22 שלא פאתיניתו – הא לא אהא. משונה "הרי זה גיטא אם לא פאתי מפקא ועד שנים עשר חדש", אבל
23 אפתיניתו – הא לא אהא. משונה "הרי זה גיטא אם לא פאתי מפקא ועד שנים עשר חדש",
24 ומת בתוך שנים עשר חדש – אינו גמל; "הרי זה גיטא מעבשוי אם לא פאתי מפקא ועד שנים
25 עשר חדש", ומת בתוך שנים עשר חדש – הרי זה גמל. "אם לא פאתי מפקא ועד שנים עשר
26 חדש כתבו ותנו גט לאשתי", כתבו גט בתוך שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש –
27 אינו גמל; "כתבו ותנו גט לאשתי אם לא פאתי מפקא עד שנים עשר חדש", כתבו בתוך שנים
28 עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש – אינו גמל, רבי יוסי אומר: קוה גמל. כתבו לאחר
29 שנים עשר חדש ונתנו לאחר שנים עשר חדש, ומת, אם הגט קודם למיתה – הרי זה גמל, ואם
30 מיתה קודם לגט – אינו גמל, ואם אין ידוע – זו היא שאמרו: מגורשת ואינה מגורשת. גמרא
31 תנא: רבותינו התירוה ליגשא. מאן רבותינו? אמר רב יהודה אמר שמואל: בי דינא דשרוי
32 מישקא, סברי לה כרבי יוסי, דאמר: זמנו של שקור מוכיחי עליו. אמר רבי אבא ברבי דרבי
33 תיאי בר אבא אמר רבי יוחנן: רבי יהודה נשיאה בגו של רבן גמליאל בר רבי הורדיה, ולא הוה
34 לו כל סיעתו, ואמרי לה: כל שעתו. אמר ליה רבי אלעזר ליהוא סבא: כי שרתיה – לאלטר
35 שרתיה, או לאחר שנים עשר חדש שרתיה? לאלטר שרתיה – דהא לא אתי, או דלקא
36 לאחר שנים עשר חדש שרתיה – דהא אקיים ליה תנאו? ותקיעי ליה מתניתין: 'מעבשוי אם לא
37 פאתי מפקא ועד שנים עשר חדש', ומת בתוך שנים עשר חדש – הרי זה גמל, לאלטר הוי
38 דקדא לא אתי, או דלקא לאחר שנים עשר חדש – דהא אקיים ליה תנאיהו – הרי זה גמל,
39 וכמוש דיהוה בההוא מעשה. אמר אבוי: הכל מודים, דהא דאמר לכשתצא מפה מנתיקה
לכי

1 יוסי אומר אינו צריך, שזמנו של שטר מוכיח עליו. ולרבי איתכחי זמן בטורא – לידע שמדיום נתן לו נח הקרקע, שלא יירשו אחיו עמו. והפירות לאור מוחו. גט של רבן גמליאל
2 בר רבי – גט של רבנו הקדוש. תורה – שתהא מותרת. ולא הוה לו כל סעתי – כל ימי חייו. לאלטר שרתיה – כשעטנו בו שמת, ואפילו קודם שמת עשר חדש. הא לא אתי –
3 שהי דהא לא יבא עד, ויש כאן קיום תנאי. ומי איתניא – לא איתניא, דהא דאמר 'מעבשוי דרבי רבא, אמאי בעי לה אפלוגא: אי הכי נמי' – דאיכא למכועי אמתיותו. ולרבי
4 בעייה מיהוא סבא ואליאב דרבותינו – משום דכחודא מטינא דרסורא, ויש לו לחשיבו מפי השמועה ששמעו ידוע איך תתיר. אבל אי אהו בעי משתמא או מברא איתניא

5 – דהוי בעי לה אמתיותו. הכל מודים – באומר לאשתו בילה"ה ויגר נשך כשתצא מפה מנתיקה.
6

לבי נפקא קאמר לה – ואי מיית בלילה לא הוי גיטא. וגבי מתינתין גמי, דרדי זה גיטך
 לבשלא אבא לאחור שנים עשר חדש – לאו גט הוא. וליבא למיסמך אונמו של שטר
 מוכיח עליו. דא ברדיא אמר. לבשלא אבא – ידא גט. אבל לא מעבישו. באם תצא –
 דרותרוחא יאם לא אבתי. ואמרין לעיל פירושן (עבא) גבי "אם מתא", "אם" – שהי
 משמע ממשע, משמע מעבישו ומיסקין
 לכשיגיע, אמר "מהיום" – הוי מעבישו, לא
 אמר "מתי" – הוי לכשיגיע. הלכך רבוחי
 סביר לה כרבי יוסי – באם פתי גיטא
 ואמרן לעיל דלאחר מיתה. הוא. לבשאות.
 עשר גמי משמע לבשלא אבא לאחור שנים
 עשר חדש. כתב גט על הכתוב – ואפילו
 לא נתקיים תהומא. דהא הכא הוה צוה לכתוב
 לאחור שנים עשר חדש. והם קרמו וכתבוהו,
 ומכשר רבי יוסי, וינאם גמי אדרשא פליג.
 מדהיה ליה לשיערי – באל ברשטא מרד.
 ורבנן – דפליגי עליה, סבירי לא שניא אמר
 "כתבו גט אבא לאחור", לא שניא "יאם לא אבתי
 כתבו" – לא עוה לכתובו אבא לאחור שנים
 עשר חדש. לאחור שבוע שנה – "זה גיטך אם לא
 אבא לאחור שבעה יום", "ששמה יום" – ממתידי
 לו שנה שנתיה, דכל שנה שנתיה קרויה אבא
 שבעה יום. כשבא תרי כשבא ותלת כשבא – קרי
 בתר שבת ששבת, אבל רביעי ומישוי שבת
 נקראין על עשר שבת. הבהא. קמי שבתא – האי
 שבת דקאמר – וסח שבת משא קאמר. לאחי
 היגלי – יאם לא אבא לאחור דרגלי – עריך
 לתחזין שלשים יום. וקלמה – יפה אמרת.
 דודאי תיפלא מבריה. ולא קלמה – לא הוה
 לו שנאמרה מפי רבים, משום דליה הלכתא
 בוותיה.

הדרן עלך מי שאחזו

משנה הורק גט והיא בתוך ביתו – של
 נכסי מלוג. הורק לו על גבי קרקע
 הרי זו גנורשת – ודקתה לה חצירה באילו נתנו
 ברה. כרמפרש בגמרא. לתוך חיקה או לתוך
 קלתה חיי זו גנורשת – ואפילו אהא בתוך ביתו.
 ועמטא פורש בגמרא. קלתה – סל שותפיה
 ונתנה לתוכו מחזיקי הגרוזות. גמרא הלמוד
 לומר נתן פירא מן מקום – ותרשתן לו באנפי
 נפשיה, מולא כתוב "ובידיה יתנוג" – משמע לו
 נתנה לו בת דודא, ויהי דבת רחמנא – דרבעין
 דרומא איהו, ומשתמרת לדעתה, כדפרש
 לקמיה. משום דבעל ברה – כלומר, דכי יהיב
 ליה גמי ברה – על ברהיה הוא. ואפילו יחי
 אמר רחמנא דהורשתה. הלכך חצירה נתן לו
 אבל גט – ודא מלכא אי שדיה איניש על
 חצירה. איאם – מדעתיה גמי לא תיקרי ויה
 חצרה. אם לא משק, כגון כנסת לחצרה ועל
 בפניה. קת דבעל – פירושה. להשתמנה
 ואבחי. לא קפיה גט מדיה דבעל. דבתב על בו
 – שיהא משמע דבתב רב כל לאחור שנסבה.
 על שדה זו – סיחהו לה עמי שותפותיה.
 יעקב גט – אחת מכל לשנתה הללו. לא אמר
 ליה – ומאחר שרואו של – עריך לכתוב
 לשון מתנה. בכותב לה – ודן ודברים כן מעודה
 ארוסה, קודם שזכה בנכסיה. ואין עריך לכתוב
 לשון מתנה – דיכול להוות, כרוב כותב.
 במקום אחר – שאננה דרשת אבותיו מן
 החרוה. מתנה עליה – קודם שזכה.
 א

לחור שבע שנה – נראה דאפילו עמוד בסוף שבעה הוי כהן שחזרו לשון שבת.

הדרן עלך מי שאחזו

הורק תלמוד לומר נתן – ואם תמהו וינא: "נתן"
 כלא, "ובידי" – פירט, ואין בכלל אלא מה
 שפירשוש שומר: "ושלחה" הור וכלל. ורבינו
 הפרט. וכן יש לומר בסמוך גבי "דמציא תמצא" דרדי
 כלל ופרט וכלל. דרדי יודר בין "דמציא תמצא". ואם
 חאמרה. אם כן הוי פריך ברש"י "מחובה" קטא
 (דס,ג) גבי שד תמור בין חמצא תמצא. ואין מוכיח
 ליה לכתוביה אין לו אלא דין ברי ומאי פריך? כיון
 הדבא גמי שדתי? יודר בין "דמציא תמצא", הכי גמי
 נישדי תמור ויש לומר. כי שדתי, דיידי, דיידי
 ברשות, דמי "דמציא תמצא" – וזו לא נישד
 תמור. דרדי הוי דנגב.
 בכותב לה דין ודברים בו – ואם תמהו. הוא
 אבתי אית ליה לבעל פיה, בדאמרין
 ב"כתובי" (כתובת פגא) שדבעל אוכל פירוה
 ביהויה ויש שומר. דבתב לה דין ודברים אין לו
 בנכסיה ובפירוהו, דאית ליה כדאריה התם.
 ולרבינו תם ודפרש בסמוך דלי תלי באבילות פירוה
 – אית שפיר, כמו שאפרש בסמוך.
 והתניא תאמרו לכחירו בו – וזה מצי לשנוי
 בשבטות לה לישון חוב ומפעל. או
 שנתן לה לבעל גנתנה. דאמרין ב"חוקת הבתים"
 (בבא בבא נא.ג) דקתה, ואין אבא אוכל פירוה.
 אלא משום דפרש "כתובי" (כתובת פגא) אנטרין
 לשנוי הכי, משני בני הבא. וכדברב כהנא דאמר
 רב כהנא טחלו. ר' אהא לא מיתוי ראה בין דרעין
 לא זכה בנכסיה שיכול לטסק עצמו אפילו לישון
 גרוע, דהא בתוה דמיתוי לא איידי לישון דין
 ודברים, ועוד. ד"א אשפי דמיתוי הוי לישון סב
 פשו דרברים, כדמשמע בבירוחא (כד.ב), אלא
 מיתוי ולא חוקשי. הכי ביהו ליתולת שלא יירשנה
 הואיל שלא בא לעולם דרעין, כמו שאנוי יכול
 להנותן על נחלת אביו אפילו וכו' מאיר דאמר
 ב"על מתן שאין לך עלי שאר כתובת ועוד" – הנהו
 ככל, משום דמתנה על מה שכתוב בתורה – את
 דברגן תנאו קיים – שאני רחם שרוא עושה תנאי
 גמור, אבל תנאי אין עשה כל כך תנאי. ועוד,
 דאמרין ב"איחוד נשך" (בבא מציעא ס.א) דרבעין
 שיעשה התנאי אותו שיעריך לתנאי, הבה שרוא
 דבעל שאנוי עריך לתנאי. ומציא שפיר מרדכ כהנא
 דאדם מתנה עליה שלא יירשנה. וכי תמצא: מאי
 שנתן מתנה אביו שאנוי יכול להנותן לא דמי,
 שרוא תנאי תקנת חכמים וכו'. וכדברב. דאמר
 האומר "אי אשפי בתקנת חכמים נתן וי" – ומיעין
 לו. דכלום שאל אלא לתנאי – אי אשפי לו באותה
 גמרא. ואף על גב דלרב אית ליה ב"כתובי" (כתובת
 פגא.א) דאפילו בארווחת יכול להנותן – תלמוד
 הדבא לא סבר רבין, ועוד: ומסקנא דהתם לא קאי
 הכי.

הדרן עלך מי שאחזו

הזורק גט לאשתו, והיא בתוך ביתה או בתוך
 חצירה – הרי זו גנורשת, ויקרו לה בתוך
 ביתו או בתוך חצירה, אפילו הוא עמה במקום –
 אינה גנורשת; לתוך חיקה או לתוך קלתה – הרי
 זו גנורשת. גמרא מנא הני מילי? חצירה וקרקע
 ברה – אין לי אלא ידה; גגה, חצירה וקרקע
 מנא? תלמוד לומר: "ונתן", מכל מקום. ונתן גמי
 הכי גבי גגב: "דיו" – אין לי אלא ידו; גג, חצירה
 וקרקע מנא? תלמוד לומר: "דמציא תמצא", מכל
 מקום. וצריך; דאי אשמעינן גט, משום דבעל
 ברהא מירשה, אכל גגב דליתיה בעל בן חצירה –
 איאם לא; ואי אשמעינן גגב, משום דקנסיה רחמנא
 אכל גט – איאם לא; צריך. "חצירה" מה שנתנה
 אשת קתה בעלה! אמר רבי אילעוי: בכותב לה דין
 ודברים אין לו בנכסיה. וכו' כתב לה הכי מאי
 הוי? והתנאי: האומר לחכירו "דין ודברים אין לי
 על שדה זו", ו"אין לי עסק בה", ו"דין מסלקת
 הימני" – לא אמר כלום! אמר רבי ינאי: בכותב
 לה ועודה ארוסה; וכדברב כהנא, דאמר רב כהנא:
 תלה הבאה לו לאדם ממקום אחר, אדם מתנה
 עליה שלא ירשנה; וכדברב, דאמר רבא, האומר:

1 ידה גופה מי קניא ליה - ואם תאמר: חצרה נמי לא קניא ליה גופיה אלא פרייה ויש לומר:
 2 כיה דקנה לו לפירא - וחי כאלו קנה לו הן החצר. אבל מעשה היה - מעלמא קאתא.
 3 ועוד: דחצר קנה לו בעל כרחו של אשה, אבל ידה - אינם קניינים על כרחו, דיכולה היא
 4 לומר: איני נזונת ואיני עשירה.

1 אי אפשי בתקנת הכמים כגון זו - אמילתא אחריתי אמרה רבא. ומשנין לו - ודאיל
 2 והחקה לטורכוו נעשת - ביול לומר: כלום עשו אלא לתבא, בני אי אפשי בתבא זו.
 3 מאי כגון זו - אדאיא אמרה רבא. איני נזונת - משל בעלי ואיני עושה - לו מלאכה.
 4 ודכר חבון רבא מנוון - לתבאנה חקון, ומנין דלא פסקה במעשה ידה, ואחר כך חקון
 5 נעשתה יהיה לבעלה משום אדריה, הלכך יכולה

6 לומר: אי אפשי, רבא אמר - לעולם ברלא
 7 כחב לה דין ורביס, ורשיאי חקן מה קניא ליה
 8 אשה קנה בעלה. אמר ריה די לא שקנה
 9 לבעל בוי - ולקמה פריה. מאי יהא? גישה ויה
 10 כבאח - על ידי הונג באי ידה לה, עם
 11 נתינתו. אמר ריה רבינא לרב אשי לרב אבי רבא -
 12 דקשיא ליה לעילא דרבינא ליה מי לא קניא ליה
 13 לבעל. די אשה קשיא ליה - בתמייה. נתי דקניא
 14 ליה לטעמה ירה - אבל נופא מי קני ליה וכוון
 15 דנפלא לך קני ליה ליה - מני כחב עניא ליה כפ
 16 לה גט מרשותיה, ולא משום דגיטה ויהא באן
 17 באח. הלכך גבי חצר דקניא ליה - היכי
 18 מנרשחא די דקבי קשיא ליה - שנופי קני,
 19 ומקבל שדירוה בעצמו. למאן דאמר -
 20 בדיאשה נקני? דקדוש קניא - שחבדי קנה
 21 עצמו בשטר שחרות. על ידי עניא כולמנ,
 22 כקבלת עצמו. חקן ליה עלמא - והיה דיא פן
 23 ניהל. ותקול ליבם, ואסור לעלילא על שבת
 24 ולמסרו לה לקניה - הבעל דתבאנא דמיתח
 25 ביה גטא לאשה, בחוקק דקרקע נקבא בחוקק.
 26 ויהיה ותפסח - הסגור גלת החדר שקנה לה
 27 לשום חוקק. דתנן גל - גלת, או גדר פריג.
 28 או פיר דודר כל שווא. וירי זו חוקק - לקנות
 29 שאן המוכר יכול לחזור בו. והשתא קאי דיוב
 30 לח חצר גיטת תיבוי, חקן נכסיס שאן להם
 31 אחריתו וקני עם נכסיס שיש לך אחריתו
 32 ככסף בשטר ובחוקק. אם אמרו בגיטא -
 33 שחבלי יומה נכסיס, אימור באחרית חקן
 34 מילתא דבא תאמר ממני יהויא דאמר רבא
 35 לעיל: גיטה ודחצרה באן באחד, דבתי הכי חוד
 36 ביה רבא, ואמר: לא שנת ארסה ולא שנת
 37 נשואה בו כדמפרש ואילי. והא אמר רבא -
 38 לעיל, ואמאי איכסיף כי פרתי רב עיליש לוח
 39 מילתא: ומשנין: מעיקרא נמי כי אמה רבא -
 40 ליהוה תירוצא דלעיל - תאיא מעשה אמרה
 41 באהו ארסה, ואמר דגיטה ויהא ויהא
 42 כאח. הכי דיסנין: מעיקרא כי אמה רבא
 43 תאיא מעשה אמרה. כפי שבתי ביה - כאילו
 44 היא בתוך ביתה, ומאי היא - דבענין דתיחיה
 45 חצרה משתמרת לדעתה, כלומר על פיה ועל
 46 חצרה. לאפקוי לא דאמרינן בפרקין לקמן
 47 (טזא.) נחן עז כפי דעת גיטר - אינו עז
 48 דהויא לח חצר המשתמרת שלא לדעתה
 49 שזוא משמר עצמו מדעתו, שמיס היה אחרכא
 50 על הלכך סמכה כל מיעות, דומאי ידיה. נפל
 51 בפסיאל - על ידי חתיבת עין, גילי רשאה.
 52 לגמשה - ואינו בטל לגבי חצר, ואינו מנרשח.
 53 ולקמה פריה. היכי דמי. אי גיטא כחצר ירה -
 54 דאשה. כי חיי ארבע אמות אה - הרי
 55 שניהם שלח ואשלה מקום - בחצרו לקנות בו
 56 גט. ואישל - השאלתי.

1 **א' אפשי בתקנת הכמים כגון זו - שומעין לו. מאי**
 2 **הונוא? וכו'?** כפרב הונוא אמר רב, דאמר רב הונוא
 3 **אמר רב: וכולה אשה שהאמר לבעלה "איני נזונת**
 4 **ואיני עושה". רבא אמר: אפוי ידה מי לא קניא**
 5 **ליה לבעל? אלא גיטה ויהא באן פאחד, הכא נמי**
 6 **גיטה ותורה באין פאחד. אמר רה רבינא לרב**
 7 **אשי: רבא, יד דאשה קא קשיא ליה? נתי דקני**
 8 **ליה למעשה ידה, ויה גופה מי קני ליה? אמר**
 9 **ליה: רבא, יד העבר קא קשיא ליה, למאן דאמר**
 10 **בשטר על ידי עצמו, יד עבר כוד רבו דמאי? אלא**
 11 **נפא וירי באין פאחד, הכי נמי גיטה ותורה באין**
 12 **פאחד. תהוא שכיב מרע דכתב לה גיטא לדביחיה**
 13 **בהיה פניא דמלעיל שחרות ולא הפסוק למיחביה לה.**
 14 **לכיה חקן ליה עלמא, אתו לקמייה דרבא, אמר**
 15 **לח: וילי אמרו ליה לקניה ניקלה ליהויא דיקתא**
 16 **דתיב ביה גיטא, ותיל אייה ותיחוד ותפסח ותחוק**
 17 **ביה, דתנן: נעל, גדר, פריץ כל שהוא - הרי זו חקק.**
 18 **אמר ליה רב עיליש לרבא: מה שקנתה אשה קנה**
 19 **מעלה! איכסיף לסוף אנלי מילתא דארוסה תוא,**
 20 **אמר רבא: אם אמרו בגיטא ואמרו פארוסה? הדר**
 21 **אמר רבא: לא שנת ארוסה ולא שנת נשואה, גיטה**
 22 **ותורה באין פאחד. - והא אמרה רבא מעיקרא:**
 23 **כי אמרה רבא - תאיא מעשה אמרה, תאיא**
 24 **בתוך ביתה". אמר עולא: והוא, שעומדת בצד ביתה**
 25 **ובצד חצרה. רבי אשעיא אמר: אפילו היא פטריא**
 26 **ותורה בצפורי, היא בצפורי. ותורה פטריא -**
 27 **מנושית. - והא "היא בתוך ביתה ובתוך חצרה"**
 28 **קמיני! - הכי קאמר: והוא כמי שבתוך ביתה והיא**
 29 **היא - מתרשית. ליקא ביה קמיפלי, חצר סבר:**
 30 **חצר משום ידה אתרבאי, וקר סבר: חצר משום**
 31 **שליחתי אתרבאי? - לא, דכילי עלמא - חצר**
 32 **משום ידה אתרבאי, מר סבר: פודה, מה ידה**
 33 **כפמכיה, אף חצרה כפמכיה; ואידך: אי מה ידה**
 34 **כדבוקה, אף חצרה כדבוקה! אלא פניה, מה ידה**
 35 **משתמרת לדעתה, אף חצרה המשתמרת לדעתה,**
 36 **לאפקוי חצרה המשתמרת שלא לדעתה. תהוא גרא**
 37 **ויקני לה גיטא לדביחיה, הוה קנימא כחצר, אלא**
 38 **גיטא נפל בפסיאל; אמר רב יוסף: חוונן, אי הויא**
 39 **איבע אמות על ארבע אמות - פגל ליה רשתא**
 40 **לנפשיה, ואי לא - תאיא רשותא היא. כמאי עסקינן?**
 41 **אליקא חצר דידה, כי הוי ארבע אמות מאי הוי? אלא כחצר דידה, כי לא הוי**
 42 **ארבע אמות מאי הוי? - לא צריכא, דאשלה מקום, דהי מקום מושלי אינשי, תוי מקומות לא מושלי אינשי. ולא**
 43 **אמרן אלא דלא גבוה עשרה, אבל גבוה עשרה - אף על גב דלא הוי ארבע אמות. וקא אמרן אלא דלת ליה**
 44 **שם**

1 **ידה גופה מי קניא ליה - ואם תאמר: חצרה נמי לא קניא ליה גופיה אלא פרייה ויש לומר:**
 2 **כיה דקנה לו לפירא - וחי כאלו קנה לו הן החצר. אבל מעשה היה - מעלמא קאתא.**
 3 **ועוד: דחצר קנה לו בעל כרחו של אשה, אבל ידה - אינם קניינים על כרחו, דיכולה היא**
 4 **לומר: איני נזונת ואיני עשירה.**
 5 **ותייל** איהו ותיחוד ותפסח - פריש רש"י: לפי
 6 שהטו אסור לעליל למסור לה. אף על
 7 גב דביתוספא בפרק משילק: תניא: אין מגרשין
 8 בשבת - ובשביב מרע מקולה, ולא חתיל קמי יבם.
 9 להכי בפרק משילק: (ביצה לזב) קתני: אין
 10 מגרשין, ולא קתני אין מגרשין כמנו מסתא.
 11 משום דשכיב מרע קרע לרשע. ולא חי כמו יטה.
 12 גיטין מעל בני מרע דכין שדמנו בא מרשות
 13 הבעל שקנתה - הוי כאילו נותו לה.
 14 **מה** ששטה אשה קנה בעלה - ואם תאמר:
 15 הוא אמרינן בחוקת תמיס: (בא רבא נאב.)
 16 במתנה קתה ואין הבעל אוכל פירות! ואמר
 17 רבנו יצחק, דרבא איירי בשאלה, ולא אלימא
 18 כמו מתנה, ובמתנה דוק אמרינן קתה ואין
 19 הבעל אוכל פירות. ורבינו עם מפרש: דאף על גב
 20 דבמתנה אין הבעל אוכל פירות, לכן דאם נמי
 21 נתנה אתו קיים, כדארביי בחוקת תמיס: (שם)
 22 חשיב כאילו הוי דבעל, ואינה יכולה לקנות על
 23 ידה מה שנתנו, ואין מלוה באבילת פירות. ותוע.
 24 דהא שיש לעיל: בבית לה דין ורביס אין לי
 25 בבשתיך. ואף על גב דאמרינן הבעל אוכל פירות.
 26 כדאמרינן ב"בבב" (בתבובא זכא), אלא דאיל
 27 אמר מרס ונתנה קיים, כדנחן ב"בבב" - חשיב
 28 ליה חצרה. ואמר רבינו יצחק דאן ראיה, דאיכא
 29 לאוקומי בבית לה דין ורביס אין לי בבשתיך
 30 ובפירותיך. כדפרש לעיל. וכן עריך לומר
 31 בחוקת תמיס: (בא בתרא טזא) גבי יאן לאשא
 32 חוקק נכסי אשתו - כגון שכתב -
 33 ופירותיהם, ואף על גב דלא קאמר ליה גטרא
 34 הב, הכי נמי לעיל. ועוד: כדבדולעמא משמע
 35 כדאיא דרבייתא תליא מילתא, דפריך התם: גנה
 36 חצרה חיי משתמדין לאיש לאבילת פירות
 37 ומשיר ויה יחנן בשם רבי יואי: עיל סיכוח לה
 38 דין ורביס אין לי בבשתיך ובפירותיך.
 39 **והוא** שנומת בעד ביתה - בפרק קמא דבבא
 40 מעינא (א.א.) אמרינן: דוקא בגט, דחוב
 41 הוא לה - בעינן שנומת בעד ביתה, ולא
 42 כמצינא.
 43 **חצרה** שוואא לנפשיה - וקשה לרבנו יצחק
 44 דבפרק ומוציא דין (שבת זכא.) ובחוקת
 45 תמיס: (בבא בתרא זכא.) גבי מוציא מרשות
 46 לרשות, אמר רבה: הוה שיש חובי חזאת גיטתיה.
 47 אבל כרמילת - לא, איבי אמר: כרמילת,
 48 אבל פיסלא - לא, רבא אמר: אפילו פיסלא.
 49 ואדא רבי לטעמה. דאמר רבא: שות שבת
 50 כרש גיטין. פירוש: ובישנין חשיב פיסלא רשות
 51 בפני עצמו. כדאמרינן הבא. והשתא אלא פיסלא
 52 הוי משום כרמילת, ולא נבזה עשרה, ונבזה
 53 שלשה איירי, דלא דאי הוי כליסר, וגם
 54 מסתמא איהו דרב ארבעה - דאם לא כן לא היה
 55 דבר חשוב בפני עצמו. אם כן אמאי קאמר אביי
 56 אבל פיסלא איש ויש לומר: דיש לחלק בין
 57 כרמילת נגור לכרמילת ומיסלעל.

1 **ארבע אמות מאי הוי? - לא צריכא, דאשלה מקום, דהי מקום מושלי אינשי, תוי מקומות לא מושלי אינשי. ולא**
 2 **אמרן אלא דלא גבוה עשרה, אבל גבוה עשרה - אף על גב דלא הוי ארבע אמות. וקא אמרן אלא דלת ליה**
 3 **שם**

1 שם לוי – כולדו פיסלא מוקדו, ואי ליה שם לעצמו – והה ליה חובא, וזבא בשיל.
2 אבל במשה שלה – אף על פי שבתוך ביתו – מגורשת. וקא סלקא דעתך טעמא משהו
3 דקסבר תורה על לוקח בשרות מוכר – קודי חפץ הנחון לתוכו לבדלו, ולפולגא דהא
4 בבבא בתרא (פ"ה), ג'בוב עשרה – דהיינו שרואת נפשיה, ולא חשיב הווא אירא
5 רשות מוכר, לבטל לא שרואת הובלי. ודא אירא

6 מקום כרעי – שמונתהו ארצו, הכי רשיקו
7 אפקום כרעי לא קשרה איש – והאל גובהו מן
8 הארץ עשרה, ועד עובדו להשתמש בקשרה. קשרה
9 אף על פי שאינה תלויה – אלא נגדרה בקרקע
10 וקשרו בה, ולא גרסינן תלויה אף על פי שאינה
11 קשרה. בין ירבותה – ואף על פי שמונת
12 בקרקע – אין אדם מקפיד על כל מקום מושב
13 איש, ועד עובדו היה אותו מקום עובד. וכן
14 מוכר קלות – לכך אינו מקפיד על מקומו.
15 שיש לו בית לכך. תניא נמי הכי – הדמשהו
16 דאני מקפיד הוא, מוקמינן: או בכל דבר שהוא
17 בקלתה, שמוחוץ להשתמש תמיד, שהבטמסי
18 אישנו תלוך בתו – על מנת להיות בלי
19 תשמישהו קטנים ענה הוא מנסיסה. מסקא –
20 שטיקא בלעז. משהנה עדי שאמר לה הא
21 גיטת – ואפילו לאוהי שבא ליה אומר לה לה
22 דווי, קוראה ותיי ואני גיטת – ששטיקא קוראה
23 בר זרואה שהוא גיטה. גמרא! מלי גיטת מעל
24 נמי בקרקע לא אמר בלום – בדבעין נתיק.
25 שלפתי – שהיה תחוב בין חזרו למתני.
26 ושלפתי משם, דקריקא לה ריחצת – עסק לה
27 מנהג, להקריב לה הגט. שלפתי – גרס
28 בבביתא. לעולם אינו גט – הואיל וזבא ליה
29 שכל הבכשר, עד שיתלבו בו, רבא איחיש' דהא
30 – שדרי גיטתה ולא מתקרא לא אמרת לה.
31 גיטת, ותלכי כי אמר לך בתו הכי – שפיר ומי
32 שכלבתה הונתה. הרי זה גט – דהיי חזרה
33 המתמטרת לדעתה, והאל הוא ישן – אינו
34 משמיר אלא על שיתלבו בו גיטת אינו גט – שהיה
35 משמיר את עצמו ואת גמט שבדי, והואיל לה
36 חזרה המתמטרת שלא לדעתה. דגרי מהלכת
37 לא תקי – רבא נפיה אמרה בישנים אוחין
38 בטלית. כל שאילו מהלך בו – רבא נמי אמרה
39 החם היה מהלך בספינה עשאו דגים לחון
40 הספינה כה – כבשות – וזבא ראו להלך.
41 בהחוא קאמר רבא דהיינו גט. משהנה קרוב לה
42 – משרב בגמרא. אמר לו – מלוח ללוח, וזקן
43 לי חובי – ברשות הרבים, וזקוק לו – וזבא,
44 גמרא איבעי אומר: שיל – שאן בינו על
45 ארבע אמות, דארמינן בישינסי אוחין (בבא
46 מיצטא: לא דארבע אמות של אדם קוטה לו –
47 מני שחי שנינסי עומדינן בארבע אמות – לנג,
48 וז מכאן וז מכאן, הנה שכל מונח בתוך ארבע
49 אמות שלו ובתוך ארבע אמות שלה, ולא
50 גרסינן ממוצמותהו וליתו חי מינייהו קרוב –
51 לבא במעמדה, אם קוד איה לבא – וזכה בכל
52 ארבע אמות, ואם קודמה היא לבא – ונתבה כל
53 ארבע אמות, וקרימיהו לא רובא לא נבטסה
54 וזכותו לחובו. ואי אפשר לצמצם – שלא יקדים
55 הארץ. ממוצמותהו – שהיו שנייה עומדינן
56 בשמונה אמות ממוצמותהו, לא פחת ולא יוחר
57 שי בין שניהם.

1 אפקום כרעי לא קשרה איש – וזבא בשיל.
2 שם לוי – כולדו פיסלא מוקדו, ואי ליה שם לעצמו – והה ליה חובא, וזבא בשיל.
3 אבל במשה שלה – אף על פי שבתוך ביתו – מגורשת. וקא סלקא דעתך טעמא משהו
4 דקסבר תורה על לוקח בשרות מוכר – קודי חפץ הנחון לתוכו לבדלו, ולפולגא דהא
5 בבבא בתרא (פ"ה), ג'בוב עשרה – דהיינו שרואת נפשיה, ולא חשיב הווא אירא
6 רשות מוכר, לבטל לא שרואת הובלי. ודא אירא

7 אפקום כרעי לא קשרה איש – והאל גובהו מן
8 הארץ עשרה, ועד עובדו להשתמש בקשרה. קשרה
9 אף על פי שאינה תלויה – אלא נגדרה בקרקע
10 וקשרו בה, ולא גרסינן תלויה אף על פי שאינה
11 קשרה. בין ירבותה – ואף על פי שמונת
12 בקרקע – אין אדם מקפיד על כל מקום מושב
13 איש, ועד עובדו היה אותו מקום עובד. וכן
14 מוכר קלות – לכך אינו מקפיד על מקומו.
15 שיש לו בית לכך. תניא נמי הכי – הדמשהו
16 דאני מקפיד הוא, מוקמינן: או בכל דבר שהוא
17 בקלתה, שמוחוץ להשתמש תמיד, שהבטמסי
18 אישנו תלוך בתו – על מנת להיות בלי
19 תשמישהו קטנים ענה הוא מנסיסה. מסקא –
20 שטיקא בלעז. משהנה עדי שאמר לה הא
21 גיטת – ואפילו לאוהי שבא ליה אומר לה לה
22 דווי, קוראה ותיי ואני גיטת – ששטיקא קוראה
23 בר זרואה שהוא גיטה. גמרא! מלי גיטת מעל
24 נמי בקרקע לא אמר בלום – בדבעין נתיק.
25 שלפתי – שהיה תחוב בין חזרו למתני.
26 ושלפתי משם, דקריקא לה ריחצת – עסק לה
27 מנהג, להקריב לה הגט. שלפתי – גרס
28 בבביתא. לעולם אינו גט – הואיל וזבא ליה
29 שכל הבכשר, עד שיתלבו בו, רבא איחיש' דהא
30 – שדרי גיטתה ולא מתקרא לא אמרת לה.
31 גיטת, ותלכי כי אמר לך בתו הכי – שפיר ומי
32 שכלבתה הונתה. הרי זה גט – דהיי חזרה
33 המתמטרת לדעתה, והאל הוא ישן – אינו
34 משמיר אלא על שיתלבו בו גיטת אינו גט – שהיה
35 משמיר את עצמו ואת גמט שבדי, והואיל לה
36 חזרה המתמטרת שלא לדעתה. דגרי מהלכת
37 לא תקי – רבא נפיה אמרה בישנים אוחין
38 בטלית. כל שאילו מהלך בו – רבא נמי אמרה
39 החם היה מהלך בספינה עשאו דגים לחון
40 הספינה כה – כבשות – וזבא ראו להלך.
41 בהחוא קאמר רבא דהיינו גט. משהנה קרוב לה
42 – משרב בגמרא. אמר לו – מלוח ללוח, וזקן
43 לי חובי – ברשות הרבים, וזקוק לו – וזבא,
44 גמרא איבעי אומר: שיל – שאן בינו על
45 ארבע אמות, דארמינן בישינסי אוחין (בבא
46 מיצטא: לא דארבע אמות של אדם קוטה לו –
47 מני שחי שנינסי עומדינן בארבע אמות – לנג,
48 וז מכאן וז מכאן, הנה שכל מונח בתוך ארבע
49 אמות שלו ובתוך ארבע אמות שלה, ולא
50 גרסינן ממוצמותהו וליתו חי מינייהו קרוב –
51 לבא במעמדה, אם קוד איה לבא – וזכה בכל
52 ארבע אמות, ואם קודמה היא לבא – ונתבה כל
53 ארבע אמות, וקרימיהו לא רובא לא נבטסה
54 וזכותו לחובו. ואי אפשר לצמצם – שלא יקדים
55 הארץ. ממוצמותהו – שהיו שנייה עומדינן
56 בשמונה אמות ממוצמותהו, לא פחת ולא יוחר
57 שי בין שניהם.

1 שם לוי, ואכל אית ליה שם לוי – אף על גב דלא
2 גבזה עשרה, ואף על גב דלא הוי ארבע אמות.
3 'אפילו הוא עומה במקומו'. כו'. אמר רבא: לא שנו
4 אלא במקומו שלו, רבי אלעזר אומר: במקומו שלו – אינה
5 מיתה: בלוי של לוקח בשרות מוכר – קנה לוקח?
6 לא צריכא, דגובהו עשרה – ותאיכא מקום כרעי!
7 אפקום כרעי לא קשרה איש. לתוך חיקה או לתוך
8 קלתה? מן גורשה? אמאי? בלוי של לוקח בשרות
9 מוכר הוא! אמר רב יהודה אמר שמואל: מן בשרות
10 קלתה תלויה הוא, וכן אמר רבי אלעזר אמר רבי
11 אישעיא: מן שותיהו קלתה תלויה בה. ורבי שמעון
12 בן לקיש אמר: קשורה אף על פי שאינה תלויה. רב
13 אריא בר אבהו אמר: מן שותיהו קלתה מונחת לה
14 בין ויכחיהו. רב משרשיא בר רב דימי אמר: מן
15 שותיהו בעלה מוכר קלותה. רבי יוחנן אמר: מקום חיקה קניו לה, מקום קלתה קניו לה. אמר
16 רבא: מאי טעמא דרבי יוחנן? לפי שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום קלתה.
17 תניא נמי הכי: וזקן לה לתוך חיקה או לתוך קלתה, או לתוך פל דבר שהוא בקלתה – הרי
18 אמר לה 'בכני שטר חוב זה', או שמצאתו מאוחיו, קוראה ותיי הוא גיטה – אינו גט, עד
19 שיאמר לה 'הא גיטת'. נתן בידה והיא ישנה, געורה, קוראה ותיי הוא גיטה – אינו גט,
20 עד שיאמר לה 'הא גיטת'. גמרא! כי אמר לה 'הא גיטת' מאי הוי? הוה ליה 'מלי גיטת'
21 מעל גבי כרעין, ואמר רבא: 'מלי גיטת' מעל גבי כרעין – לא אמר בלום – איכא: ששפיתו
22 מאוחיו – שלפתי נמי, הא ענינא 'נתן בידה' וליכא! – לא צריכא, דעיקר לה תרציה
23 ולשפתיה, תניא נמי הכי: אמר לה 'בכני שטר חוב זה', או ששפיתו מאוחיו, קראתו ותיי
24 הוא גיטה – אינו גט, עד שיאמר לה 'הא גיטת', דברי רבי, רבי שמעון בן אלעזר אומר:
25 לעולם אינו גט, עד שישלמו הימנה ויחזור ויתננו לה 'הא גיטת'. נתנו בידה והיא
26 ישנה, געורה וקוראה ותיי הוא גיטה – אינו גט, עד שיאמר לה 'הא גיטת', דברי רבי, רבי
27 שמעון בן אלעזר אומר: עד שישלמו הימנה ויחזור ויתננו לה 'הא גיטת', דברי רבי, רבי
28 דא איתמר בהך קמיתא, בהתיא קאמר רבי, משום דבת איגרושי היא, אכל נתן בידה והיא
29 ישנה, דלאו בת איגרושי היא – איכא מודי ליה לרבי שמעון בן אלעזר: ואי איתמר בהא,
30 ברא קאמר רבי שמעון בן אלעזר, אכל בהך – איכא מודי ליה לרבי, צריכא. אמר רבא: בת
31 לה גט ונתנו ביד עבדה ישן ומשפתי – הרי זה גט, גיעור – אינו גט, דהויא ליה חצר
32 המשפחת שאלא לדעתה, ישן ומשפתי – הרי זה גט, אמאי? חצר מהלכת היא, ויחזר
33 בהלכת איה קנהו: וכי תימא ישן שאנו, וישן אמר רבא: לא שאלו מהלכת לא קנה, עומד ויחזר
34 לא קנהו ותלקחא: כבשות. משהנה היתה עומדת בשרות תריסין וזקן לה – רבא
35 מגורשה, קרוב לו – אינה מגורשת, מחיצה על מחיצה – מגורשת ואינה מגורשת. וכן לענין
36 קרוביו, וכן לענין החוב: אמר לו בעל חובו 'זרוק לי חובי' וזקן לו, קרוב לפלוה – זכה
37 בהלכה, קרוב ללוח – הלוח חייב, מחיצה על מחיצה – שניהם וליקוח. גמרא! היכי דמי קרוב
38 לה, והיכי דמי קרוב לו? אמר רב: ארבע אמות שלה – זהו קרוב לה, ארבע אמות שלו –
39 זהו קרוב לו, היכי דמי מחיצה על מחיצה אמר רבי שמואל בר רב יוחנן: מן שתי עומדין בארבע אמות. וליתו חי מינייהו
40 קרין? וכו' תימא דאתו תריווהו בהדי הדדי, והא אי אפשר לצמצם! אלא אמר רב הונא: הכא בשמונה אמות ממוצמותהו מסקינן,
41 ונתן

42 לה, והיכי דמי קרוב לו? אמר רב: ארבע אמות שלה – זהו קרוב לה, ארבע אמות שלו –
43 זהו קרוב לו, היכי דמי מחיצה על מחיצה אמר רבי שמואל בר רב יוחנן: מן שתי עומדין בארבע אמות. וליתו חי מינייהו
44 קרין? וכו' תימא דאתו תריווהו בהדי הדדי, והא אי אפשר לצמצם! אלא אמר רב הונא: הכא בשמונה אמות ממוצמותהו מסקינן,
45 ונתן

1 רבי יוחנן אמר קרוב לה שנינו אפילו מאה אמה – וקשה: דברקם קמא דבבא מציעא (יב.)
 2 קאמר רבי יוחנן קטנה יש לה חצר, ויש לה ארבע אמות. וקאמר חתם דליף מציעא
 3 מנע משמע דבגט דרבי יוחנן אינה מגורשת אלא תוך ארבע אמות, והבא קאמר אפילו מאה
 4 אמות ויש לה לומר: דבארבע אמות שלה אפילו יכול לשומר כהוה – מגורשת. ודחף לארבע
 5 אמות – צריך שיהא הוא ויכולה לשומר, ו

6 ודא. ודער קשה דרב שמי איז ליה הרהם דברשות
 7 דרביס אל תקרא אמות, והבא תנן: היתה
 8 עומדת ברשות דרביס קרוב לה מגורשת לו
 9 לומר: ודהתם אפילו יכול לשומר, והבא – ביכולה
 10 לשומר. אי נמי יש לומר: דהבא דלא וקאמר נקט
 11 רשות דרביס, אלא בסתמא או בעדי רשות
 12 הרביס.

13 ושיך לעמוד אן **והוא** אי אפטר ליבעם – ואם
 14 תאמר: תאמר: כגון דלא
 15 ידעין חי מנייהו קדים, ולכן הוי ספיקא ויש
 16 לומר: לדינא דתומחה על מחצה לא משמע הכי,
 17 ולכן מוקד לה בשתי כותי עדים כו. אם תאמר:
 18 ונימא: אוקי חיי בחיי תרי, ואוקי איתתא בחוקת
 19 אשת איש, ולא תהא מגורשת כלל שיש לומר:
 20 כיון דספיקא דרבנן היא, כדאמרנן בפרק
 21 תבין דתרי (בבבא מציעא דא.) – כגון תלה דין
 22 מגורשת ואינה מגורשת.

23 **שניהם** אין יכולים או הוא מחצה על מחצה –
 24 פירושו: אין יכולין לשומר כל מחצה
 25 לבדה, אלא שניהם יחד. אבל אם אין יכולין
 26 לשומר כלל – פשיטא אינה מגורשת כלל כל
 27 המחצה.

28 **ואת** לא תעבד עובדא עד דמטי וגו ליה –
 29 וידיד וקאמר ברשות הרביס, אבל במיניה
 30 אין צריך עובדא ליה, דבאמר לעיל: תיול איהו
 31 ותרוו ותפתח. ומיהו, בערב בערב יש כתוב
 32 בקבלת מיתובותי, אפילו וקול לה בתוך תורה – לא
 33 משתריא לעלמא עד דמטא גיטא ליה, ומייתי
 34 מתא דאמר בירושלמי: המחמיר בטובתו עד
 35 שיתנו ליה, ואינה ראיה, דאיבא למימר דמיירי
 36 ברשות הרביס, ובמדיא חסיק לה אקרוה לו קרוב
 37 לה, ולתמונה לא תאח לאפקוקי חציה.

38 **לגיטין** אמרו ולא לרבא אחר – פירש בקונטרס:
 39 וקשה דבגט נתינה בעל בריחה היא
 40 תנינה. ומשום רבנו יצחק לרבי חיזקה, ולדבר
 41 אמר נמי אמרו לעיל בימי שאחור (גהא.) הניחיה
 42 בעל בריחה היא ותינת דחובי: כגון אחר
 43 אשכחו דהתא דלא חזי נתינה, דברב הוה
 44 בישוב – לא חיזוי לו במדבר, אבל בגט – וכל
 45 מוקס היא נתינה. **א** הכי נמי למיטרא – ואם
 46 תאמר, אדרבה, קשה ליה אמאי קרוב ללוה חייב
 47 לה: כיון דאמר "ורוק וחי ותפטר" – קרוב ללוה
 48 נמי ליפטר, ויש לומר: דמיירי סתמא דתופרס לו
 49 שרוקו לו למקום שיכול לשומר, ודא.
 50 ושיך לעמוד אן **מחצה** על מחצה שניהם
 51 יתקלו – הבא לא

52 שיך לומר תמוציא מחביוו עליו הריאה, אלא באן ספק. **אם**
 53 יכול להביא אצלו אינה מגורשת, כיון דבשעת נתינה היה יכול להביא אצלו, ונהו סקופעת דיה אור כך – זה אינו עשה כשחיתיה
 54 גט. אלא נראה לרבינו יצחק דמיירי שבער היתה ידה קופצה, והוא חתם הותך ליה, ואם חתם כל כך בחזקת עד שאינו יכול להביאו אצלו – הדיא מגורשת. ורבינו נח מפרש: וברידה
 55 פתחה איירי שפיר, ואם אינו יכול להביאו אצלו – היינו כשהגט כבר, ואם נישקו אצלו – תינתק המשיחה. וצריך לומר: שותא די האשה פתחה עד שיעיז כל הגט בידה, דאם חספון
 56 היה בערה שהבעל בארש הוא הגט כתיב – לא הוי גט, ודמי כיון גט בידה ומשיחה כידה. ונראה דער, ולא גרע מערק לה חריצה ושפתיה. והוי גט על גבי דרבי ורביס להודק מנינו שלא
 57 תטול. והמחמיר בארש עליו ברבית. **והא** בארבע אמות דיה נפיל – כיון דלשני דמיירי אשהאש שומרת בחצר הדיא, וליה ליה ארבע אמות, או ברשות הרביס לרב איש שקלא
 58 קמא דבבא מציעא (יב.)

59 **ותתנשם** מאירא דארבע אמות – ואם תאמר: הוא לא מינטר, כדאמרנן בסתמן באוירי וגו יש לומר: דאירי ארבע אמות חשיב ליה מינטר, והעמדת על ראש הגט – מיירי אפילו חוץ
 60 לארבע אמות, ולחכי פיה: דיה לא מינטר. ורבינו יצחק אמר: דרבי אלעזר גופיה מספקא ליה אם מהו תיחוסין ארבע אמות תיקנו גם באויר, ואף על גב דלא מינטר
 61 שעאודו כמינטר, כמו שעשו ארבע אמות רשותו ואף על פי שאינה רשותו.

1 ונח **ויצא** – נמאלו לאלה, מקנתו בארבע אמות שלה ומקנתו בארבע אמות שלו, והא
 2 אירי נגדה – עדיין הגט ברשותו קצה, ואנן "ונתן בידה" בעינן, עד שיהא כולו ברשותה.
 3 אבותא קטת דרבי יוחנן – להאי פירושא דמתניתין, משמיה רביי יוחנן הכי – כדפרשה
 4 רבי יוחנן בכיולין לשומר. רבי יוחנן קובל היה ונלה לארץ ישראל, ונחמי אמי הכי –

5 ונתן **ויצא מארבע אמות שלו לארבע אמות שלה** –
 6 והא אגיד גביה! אלא, רבך ורב יוסף דאמרי תרין: ויהו:
 7 הכא בשתי כותי עדים עסקינן, אחת אומרת קרוב לו
 8 ושניה אומרת קרוב לה. רבי יוחנן אומר: "קרוב לה"
 9 אצלו, אפילו מאה אמה, ו"קרוב לו" שנינו, אפילו
 10 מאה אמה. הכי דמי מחצה על מחצה? אמר רב שמן
 11 בר אבא, לרידי מפרשא לה מנייה דרבי יוחנן: הוא
 12 יכול לשומרו והיא אינה יכולה לשומרו – והו קרוב
 13 לו, היא יכולה לשומרו והוא אינו יכול לשומרו – והו
 14 קרוב לה, שניהם יכולין לשומרו, שניהם אין יכולין –

15 והו מחצה על מחצה. אמרנה רבנן קמיה דרבי יוחנן
 16 מ'שמייה דרבי יוחנן הכי, אמר: ידעין תרין בבלאי
 17 מ'פרישי פי הוא מ'מקמא? תניא גמי הכי, רבי אליעזר
 18 אומר: פל שהוא קרוב לה מלו, ובא פלך ונפלו –
 19 אינה מגורשת; אינה מגורשת! פל הכי תימריה
 20 ותיולי? אלא לאו הכי קאמר: פל שקרוב לה מלו,
 21 ואילו בא ככל ונפלו והוא יכול לשומרו והיא אינה
 22 יכולה לשומרו – אינה מגורשת. אמר ליה שמואל לרב

23 **יהודה: שנינו, פרי שהשוח ותסלגו, ואת לא תעבד**
 24 **עובדא עד דמטי גיטא ליה, אמר ליה רב מרדכי לרב**
 25 **אשי: הנה עובדא הכי ואצרכיה חליצה.** **ל'בן לענין**
 26 **קדושין,** אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: ל'גטין אמרו
 27 ולא ל'רבך אחר. איתביה רבי אבא לרבי אסי: וכן
 28 לענין קדושין! – שאני התם דתיוב: **"ו'צאה...**
 29 **ו'הותה.** איתביה: וכן לענין תהוב, **"ורוק לי חובי"**
 30 **וחוקו לו, קרוב למלוה – וכה תלוה, קרוב ללוה –**
 31 **תלוה חביב, מחצה על מחצה – שניהם יתקלו – הבא**
 32 **במאי עסקינן דאמר ליה "ורוק לי חובי ותפטר."** **אי הכי, מאי למימרא? – לא צריכא,**
 33 **ל'ה: משמה אני קא, קא משמע לן, אמר רב חסדא: גט ב'דה ומשיחה ב'דה, אם יכול לנתקן**
 34 **ולקביאו אצלו – אינה מגורשת, ואם לאו – מגורשת; מאי מ'מקמא? ג'ענין פ'ריות ו'ל'א. אמר**
 35 **רב יהודה: היתה ידה עשויה כמ'מקמא ו'חוקו לה, אף על פי שהגיע גט ל'דה – אינה מגורשת.**
 36 **אמאי? הא כי נפיל – בארבע אמות י'דה קא נפיל! – ב'דלא נהי ות'ת'רש מא'ורי ד'ארבע**
 37 **אמות! תפשוט ד'כני רבי אלעזר: ארבע אמות ש'מרי, יש ל'ן אויר או אין ל'ן אויר –**
 38 **תפשוט ד'אין ל'ן אויר! – ה'א כ'מאי עסקינן – ב'עומדת על ג'ב ת'ת'ר, ד'מעיקרא לא'יבד ק'אי.**
 39 משה

38 **לגיטין** אמרו ולא לרבא אחר – פירש בקונטרס:
 39 וקשה דבגט נתינה בעל בריחה היא
 40 תנינה. ומשום רבנו יצחק לרבי חיזקה, ולדבר
 41 אמר נמי אמרו לעיל בימי שאחור (גהא.) הניחיה
 42 בעל בריחה היא ותינת דחובי: כגון אחר
 43 אשכחו דהתא דלא חזי נתינה, דברב הוה
 44 בישוב – לא חיזוי לו במדבר, אבל בגט – וכל
 45 מוקס היא נתינה. **א** הכי נמי למיטרא – ואם
 46 תאמר, אדרבה, קשה ליה אמאי קרוב ללוה חייב
 47 לה: כיון דאמר "ורוק וחי ותפטר" – קרוב ללוה
 48 נמי ליפטר, ויש לומר: דמיירי סתמא דתופרס לו
 49 שרוקו לו למקום שיכול לשומר, ודא.
 50 ושיך לעמוד אן **מחצה** על מחצה שניהם
 51 יתקלו – הבא לא

52 שיך לומר תמוציא מחביוו עליו הריאה, אלא באן ספק. **אם**
 53 יכול להביא אצלו אינה מגורשת, כיון דבשעת נתינה היה יכול להביא אצלו, ונהו סקופעת דיה אור כך – זה אינו עשה כשחיתיה
 54 גט. אלא נראה לרבינו יצחק דמיירי שבער היתה ידה קופצה, והוא חתם הותך ליה, ואם חתם כל כך בחזקת עד שאינו יכול להביאו אצלו – הדיא מגורשת. ורבינו נח מפרש: וברידה
 55 פתחה איירי שפיר, ואם אינו יכול להביאו אצלו – היינו כשהגט כבר, ואם נישקו אצלו – תינתק המשיחה. וצריך לומר: שותא די האשה פתחה עד שיעיז כל הגט בידה, דאם חספון
 56 היה בערה שהבעל בארש הוא הגט כתיב – לא הוי גט, ודמי כיון גט בידה ומשיחה כידה. ונראה דער, ולא גרע מערק לה חריצה ושפתיה. והוי גט על גבי דרבי ורביס להודק מנינו שלא
 57 תטול. והמחמיר בארש עליו ברבית. **והא** בארבע אמות דיה נפיל – כיון דלשני דמיירי אשהאש שומרת בחצר הדיא, וליה ליה ארבע אמות, או ברשות הרביס לרב איש שקלא
 58 קמא דבבא מציעא (יב.)

59 **ותתנשם** מאירא דארבע אמות – ואם תאמר: הוא לא מינטר, כדאמרנן בסתמן באוירי וגו יש לומר: דאירי ארבע אמות חשיב ליה מינטר, והעמדת על ראש הגט – מיירי אפילו חוץ
 60 לארבע אמות, ולחכי פיה: דיה לא מינטר. ורבינו יצחק אמר: דרבי אלעזר גופיה מספקא ליה אם מהו תיחוסין ארבע אמות תיקנו גם באויר, ואף על גב דלא מינטר
 61 שעאודו כמינטר, כמו שעשו ארבע אמות רשותו ואף על פי שאינה רשותו.

1 היתה עמדת בראש הגג - לרבי אשעיא דאמר לילוי אפילו היא סבירא חזרה
 2 בעיפורי - האי עמדת היינו: כמי עמודות. כלומר כגון שמונתה, כדמשני לעיל
 3 אעמודת בתוך ביתא או בתוך חזרת. אי נמי: נקט שמונתה לאלשונות דבגג ידה מיידי,
 4 שעמודות ברושותה. כדמוקד לגבי בנימאי.
 5 **בגון** שדיו מציצת התחנות ערפות על

6 העליונות - מדיד שיצא מרשות גג כנס
 7 לרשות חצר. ואם תאמר: ומה מועיל דערפותו
 8 מכל מקום ששוקו מעל התעוקה לא מנמיכ
 9 הגג ויש לומר: דכיון שלשל מציצת ערפות -
 10 חשיב משתמר, ואין לומר למחצה רביעית. אי
 11 נמי: כשהגג קצר, וחצר רחב דרבה וערפות
 12 המציצת גם רביעית, מצד זה ומצד זה, וכנגד
 13 העמוד אינו כי אם פתח בעלמא. אי נמי: כשהגג
 14 מוקף באבנעו החצר ולא מן חצר. ומציצת החצר
 15 מוקפת לו מכל צד. ואם תאמר: דאמרין
 16 ב"בירובי' (בבב קט"ג.) באומר דרוק וניבחר
 17 לחצר ותיקני לו חצר גיבתיך, דאיסור שבת
 18 ואיסור גביה באן באחר, ויחיב באין באחר; והא
 19 לענין שבת מחייב אפילו למעלה מן המוצרות.
 20 עד שלא כנס עדיין חוץ המוצרות, דרשות היחיד
 21 עולה עד לקרקע, ולענין קרקע - עד רשות לחוץ
 22 המוצרותו ויש לומר: דמיירי בשוקק דרך פתח
 23 ולא מעל המוצרות. **כמאן** כרבי דאמר
 24 קלושת בני שנותנה ומאי - תימיה. וזכר רבי,
 25 דלא איירי אלא ברשות היחיד מקורה, משום
 26 דביטא כמאן דמלאי ומאי, כדאמרין ב"ב שבת
 27 (ד.כ"ו.) ודכ"ו עקיבא היה ליה למיקם, וביטא ליה
 28 קלושת בני שנותנה ומאי אפילו ברשות הרבים
 29 וביטא דהשתא סלקא רעתן וטעמא דרבי לאו
 30 משום קריא, אלא משום מציצת אי ליה, וכדאן
 31 ומלאי דמאי, ולכחי קאמיך - כמאן - כרבי, דכרבי
 32 עקיבא לא מיתוקמא, ומדעברת מציצת
 33 החצונות דרשות, ולרבי עקיבא אי ליה דכמי
 34 שנותנה ומאי אפילו ברשות הרבים, אלא היא
 35 כרבי מוקפת לה. ומשני: אפילו תמא רבנן כו',
 36 ולפי זה יובל לרשות עמא דרבי משום קריא,
 37 כדאמרין בשבת.
 38 **דרך** עליה אינה מנורשת מאי טעמא מעיקרא
 39 לא למינח קאי - ולא ימי לאו רביע רב
 40 בפ"ק בבבא קמ"א מיעטא (ב. א.) דקא ארניק פתח
 41 וי"צא פתח אחרת מהו? אורי שאן סופו לנת
 42 מנחת דמי, או לא. הא, דבדרך עליה - אין
 43 דומה לכו כר שיחא עמא לנת. אי נמי: הנהם בבית
 44 מקורה - דומה יותר עמוד לנת.

1 **גמרא** והא לא מיפ"ב - אירי הגג, דאיא וטורי ליה מקמי דלינת. וכי לא שדיה
 2 זיקא, ואירע לו דבר אחר, שבא ככל וקלטו או גשמים מחוקדו - אמאי קתני
 3 מנורשת מן הארץ? האי ענין אורי שסופו לנתו בפחות משלשה כו' - אורי דמנורשת
 4 בהכי עסקין, דרדי כמאן דנת והלכך קאיתו בתורתה, דכיון דהגג גבה עשרה הוא -
 5 דהיא לה ערפותה מותרת לכל גיבתי ביה. והא

6 לא מיפ"ב - דקא סלקא דערך שהגג גבה
 7 מחמת חצרו, והיכי קתני: כיון שיצא מרשות
 8 הגג מנורשת? הא אין סופו לנתו. אפילו לא באות
 9 דליקה, דאחי זיקא ודדי ליה חוץ למחצות
 10 שדיו מציצת התחנות - כל חצר. ערפות -
 11 על מעקה של גג, דכי נפיק מגג - מטא לטורי
 12 מציצת חצר. ומשום הכי בעינן ערפות. דהאי
 13 דקאי בתוך המחצות מעקה הגג ויקל כלפי
 14 ממעלה כדי שיכרע את אפילו התעוקה - ר"ל לחצר
 15 קלושה - בתוך האויר. כפי שהנחה - לארץ;
 16 דהנאי: הזרק בשבת מרשות הרבים לרשות
 17 הרבים ורשות היחיד באבנעו - רבי מחייב
 18 רחמיים פטורים. ומצי ליה ר"ל ויחי רבי אבי
 19 כו' - הרסין בדי כדשני עולא: אפילו תמא רבנן
 20 כו'. דרך יידיה - כשוקו רבי מעלה, כד
 21 להעביר את המעקה, לא נמחק עד שרבי
 22 לחזור ולירד. אבל נמחק דרך עליה - אף על
 23 פי שיצא מאויר הגג לאויר חצר. ומציצת
 24 התחנות ערפות. אינן מנורשת - ודרך
 25 סילוקו לא מקרי נתינה, אלא דרך הנחתו לבא
 26 לרשותה. שקדם גם דליקה - שקדמה ויחי;
 27 הגג כחצר קודם שנתה ודליקה באויר חצרו.
 28 רשויות חלוקות לענין - אם השאלה הבעל
 29 מקדם בחצרו לקבלת גישה - לא השאלה גג
 30 או ביתו, ולא אמרינן לא קפדי, דתרי מקומות
 31 אל משלחי. משום דמירוי עלה אריה מנחתין
 32 נקט לה הכא. הא כדאימא והא כדאימא -
 33 רישא גג דיהה וחצר דיהה, ובענין אויר הגג
 34 סיפא גג דיהה וחצר דיהה - מירעט באויר
 35 חצר. אבל א תרוידי דיהה, ואושלה מקום -
 36 אימא קול לא קפדי. שלש מדות בנישן -
 37 חלוקות מרוך שאר איסורין. הני מייל - דפליגי
 38 רבנן. והא דאמר רב הדיא נעין קנה - בחצר
 39 גבה מנחתה חצר. ויחי - מרשות הרבים.
 40 נח על בני חייב - דזריאה לה תרומה ברשות
 41 היחיד, שאורי רשות היחיד עולה עד לקרקע. אף
 42 על גב דאורי רשות הרבים אינו למעלה
 43 מעשרה, כדאמרין במסכת שבת (ה. א.) למה
 44 מייל - דרדי מנחת חייב. לענין שבת. אבל
 45 אם היה חצר של אשה, וקנה נעין גבה מן
 46 המוצרות - אינה מנורשת, שאין סופו לנת
 47 לארץ, דרדי ליה זיקא חוץ למחצות. וטעמא
 48 דניטא - משום חצר המשתמרת הוא, דמאי
 49 דיהה, והא לא מיפ"ב.

37 **זו** מנורשת; ואי בגג דיהה וחצר דיהה, אלא בגג דיהה וחצר דיהה
 38 בגג דיהה וחצר דיהה? אלא לאו דאושלה מקום, דתר מקום מושלי אינשי, תרי מקומות לא מושלי אינשי. אמר רבי:
 39 אורי? דלמא הא כדאימא והא כדאימא, רישא בגג דיהה וחצר דיהה, סיפא בגג דיהה וחצר דיהה. אמר רבי: שלש
 40 מדות בנישין; הא דאמר רבי: קלושת כמי שהנחה, ופליגי רבנן עליה - הני מייל לענין שבת, אבל הכא משום אינטורי
 41 הוא, והא מינטרי; והא דאמר רב הסדאי: נעין קנה ברשות היחיד ובראשו מוסקל ורוק ונח על גביו, אפילו גבוה מאה
 42 אמה - חייב, לפי שישות היחיד עולה עד לקרקע - הני מייל לענין שבת, אבל הכא משום אינטורי הוא, והא לא מינטרי;
 43 והא

1 והא דאמר רב יהודה אמר שמואל לא יעמוד אדם בגו בר - ואם תאמר: הוא שמואל
2 פסיק רבי שמעון, דאמר גבי רשות אחר, הוּן בפרק 'כל גנות' (עירובין צא,א) וש
3 לומר: דהאב לחוליקי כגון מלתא קאמר. ואם תאמר: אם כי אמאי נקט מנגו של הבריה אפילו
4 מנג של עצמו לא יקלט לחוליקי לביתו, להי ענגו נפך בן שני דחברו שדוא אסור לו וש
5 לומר: דשמואל סבר הוּם דאפילו במוחצות

6 שאין ניכרות אמרינו גזר אסיק מחצות הבית
7 למעלה ומחר לטעול מנג מנג לבית. ומהו, אבן ברב
8 קיימא לו, ודמריך מוחצות ניכרות, ומיהו, לישא
9 ד'רשב' שדירין הליקון למטה בר - משמע דמנג
10 לג קאמר, ושטא שמואל נמי נקט מילתיה כבולי
11 עלמא, לרבנן מנג לג, רבי שמעון מנג לבית,
12 ואם תאמר: מאי א משמע לן שמואל? מתינית
13 אהי ברש פרק 'כל גנות' (ט"ב) וז"ל לומר:
14 אק שמיש לן אפילו קליט נשמים אלא גזר מנג
15 של חבירה, ואפילו הב' דירין הליקון, למד בדיאת
16 ליה ולמר בדיאת ליה, ודחי הוה מצי לאיתוי
17 מתינית, אלא דנתת ליה לאיתוי מילתא
18 דשמואל.

19 **פנימית** גופה במוחצות החיצונות מנימרה -
20 גופה פשיש בקבוצות מנימרה;
21 החיצונות משועבדות לפנימיות - לאו דוקא
22 משועבדות, דאם בן אדומיליבין כל חצרות לקופות
23 - לפלגו בחצרות גופיהו בין משועבדות לשאינם
24 משועבדות, אלא טעמא: גופי חוק שמוחצות
25 החיצונות קבועות, ותדחיה לישאר שם - ושחיב
26 פנימית מינראת ברז, ומיירי שמוחצות החיצונות
27 מוסיקות בין חיצונה לפנימית, דאי אין מוסיקות:
28 שכדעיה הגט לאירי פנימית ולא נכנס חוק
29 מוחצות - אמאי מנימרה אלא איני משמירי מני
30 בני חיצונה, ואם בן לא שחיב חצרי המשמרת,
31 כפרין גבי עורבא דרבן גמליאל הקניס בבבא
32 מיצטא (א"ב), וכי רבי שדוה ויה עומין? אף על
33 פי שחטובתא ויהיה בביתו של רבן גמליאל שדוה
34 משמתי, כדמוכח בירושלמי, שכבר היה בבית -
35 מכל מקום לא היה משמרתו, לגבי קניס, מני
36 בעי בתו של רבן גמליאל, ועוד יש לומר, ומיירי
37 שפי' באין מחצות החיצונות פנימיות, ומיירי
38 שדאשה עומת בער חצרה, הלכך יהי חצי
39 המשמרתה על ידי מחצות החיצונות, ולא
40 לישדאי וקא ליה חרובים, אבל בני קניס - לא
41 יהי מועילין מחצות בית של רבן גמליאל כיון
42 שהקניס לא היה עומת הבית, הוא דאמרין
43 בשלחי 'השואל' (שם צ"ב ק"א) הדובל של בעל
44 הבית, פירוש: של משכיו, בחור דאתו ליה
45 מעלמא, דקנתו לו חצרו אף על פי שאינה
46 משמרתה מן הסוכר - יש לומר: ומיירי שיש גם

47 למשכיר בית באותו חצי, ועוד עומי בער חצרו, אי ימי; שוכר היה כמו שומר, השלוש של
48 משכיר, **דרא** לא למ - פירש בקונטרס: ואין מחצות של ברי עשויות אלא לחציה בחוכן.

49 משמע פנימיות דארי כל אינו קנה, ואין נראה דברפק הירצה דעורבה וזה (צ"ג,א) אמר גבי יין נסך: מוכי מטא לאורידי דמנא - קיידי, והי נסך לאו דעי דמטא לארעיה דמנא, משמע דארידי
50 כלי קונתא אלא נראה דחבי פירוש: דוא לא כל בני חצרות, אבל בני חצרות, כיון שהיו חוק מחצות הפנימיות, כיון שהיו חוק מחצות החיצונה - מנימרה, כיון ומחצות החיצונות
51 הם קבועות, כדפירשה לעיל, ורקטיין גבי חצרותיו כיון שהגיע לאירי חצותה פנימית, פירוש: כנגד פנימית, למעלה ממחצותיה, וחוק מחצות חצותה, וגבי קופות מיסי אפילו הגיע לאירי
52 פנימית, פירוש: לחצותה ממחצותיה, דאי היה בחוק הלך קופה הפנימית - היא מנורשה, כדפירשית, ואית פסירם גרסי בה חצרותיו כיון שהגיע לאירי מחצות חצותה, ויהי גירסא זו, כיון
53 דגבי קופות מנימרה - יהי משמע אפילו מנתו בחולל פנימית אינה מנורשה, יש שיטת בשולח, כדפירש בקונטרס, ולא יחבן, דאריד כלי קונת, כדפירשית, **בית** חצותה, ויהי גירסא כ"ל אלא
54 גורד שמא אמרו גיטה קודם לבנה - בירושלמי מפרש דאולי לעיניהו, רבית שמאי את להו בפרק 'דמגשר' (גיטין צ"ג,א), לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה דבר שרעה, הלכך
55 מןהמה היה בעיניו, ואיני בא עליה, וכו' הלל אתי ליה אפילו הקירוותו בחשילו וכול לנרשה, ואינה מוחזמת בעיניו, מאמרן כי בא עליה, וכי ידאי גונתו פניק לניק (א"פ,א) מנורש ולנה
56 עשו בפונדק, ולאן דמוקי להו בשבעל, **כתב** לשם מלכות שאנתה הונת - אמר רבי אלתן: ולדכי קרי לה 'שאנתה הונת' - לאשמועינן דאף על פי שאין לה לא כתב ולא
57 לשון, אף על פי כן מתקאין בה.

58 **ולא** בלאות - פירש בקונטרס: בלאותיה קיימא, ארי נראה, דברדיאי אמרינו סתן פריק 'אלמנה ינונית' (מכות ק"א,א) וינתה - ולא הפסידה בלאותיה קיימא, אלא בשאין קיימא אירי
59 הכא, **והירבה** - מן חזק מזה - פירש בקונטרס: אף על פי שקדושי שטתו לא היה קדושי, דברדיאי ביבמת (גורד, כ"ג) נשא אמרנו גירד ראשון וגו', ומנא בעי, ונבנאמי, ואיני
60 אש ד'צאה בלא גני, ואיני נראה לדרב רב זיקה; דהוּם דאי היה אשת ראשון אינה מקודשת לשני, אבל האבא מן התורה צריכה גני משני, שדרי גני מור היה אותו שנישדו בר ראשון, ואיני
61 משמרתה מן הסוכר - יש לומר: ומיירי שיש גם

1 והא דאמר רב יהודה לא יעמוד אדם על גני ויקלטו מי נשמים - העצין על גני של
2 חבירה, דהוי מוציא מרשות לרשות אם לא יעירבו, שאף על פי שאינם דרים על הגנות -
3 שרין נמי ברה אסור חילוק רשות, הוי מילי - דחלוקת רשותו גינת ברישותו בתים לעיני
4 שבת, אבל בנימין - הוי לו שני גינת ממוכין זה לזה, ושחילקו מקום הזה לקבל את גינתו
5 וקבילתו בזה - לא אמרינן הכא רשותו
6 לחטוק, דהא דאמרין לעילא דרי קמומול את
7 מועילי אשש - משום פלידא דהוי, וש' משאל
8 חצרו ומקפד על ביתו, אבל כולי האי גינת
9 מסוכין, ואין השמש רגיל בון - לא קפדי
10 איניש, במוחצות החיצונות קאי מנימרה - רגילה
11 להשתמר, הלכך משועבדות הן ליה, וקטו ליה
12 דהא לא למ - ואין מחצות עליו עשירי לארין
13 לשומר, דאריד כלי עשוי אלא לחציה בתוכו, הכי
14 נמימרה: וכי נח מאי חוי' בו', וש' על יחלימי -
15 פניק, ופנימית מונחה על גבי קרקע, גיטה קודם
16 לבנה - שמת ירדח את זמני שנתים הלשן בין
17 בחיובה לבתיה, ויהי ליה גיטם מונח בתוך הזמין,
18 ואחר כך יגרשה בו, ולימיס שכשחבתה דהרבה,
19 שדוה וזמין הני קודם ללידת הילד, ויהי סבורין
20 יראתו על השעת בחיבה, ואבדורן מן הפנימה
21 גולה, משגרהו, ויהי פוס, אם נגרשה - בוג
22 ישן, והלך בעלה למריעה הים - תנינא
23 לכתלה, **משנה** כתב של פלוט שאינה
24 הונת - גבי שדוה בכבול וכחם בשנת כך וכן
25 למלכות אחרת, ובמגרי מפרש אמאי קרי לה
26 שאינה הונת, או שכתב לשם מדי בר - לפי
27 שרין: לכתוב לשם מלכות שכתבה
28 כדמפרש בגמרא, אי שכתבה לבני הבית אי
29 לחציה פסול - מפני שאם כתב לה כלתה ומלכות,
30 ונתן מות ופסו - אם יסת בניט זה - נתנא מן
31 דראשון ומן השני, וצריכה גט שני מן דראשון
32 ונתן מן השני, ואף על פי שקדושי שני לא הוו
33 קדושי, וביבמות (כ"ט) מפרש טעמא: גורדי
34 שמא יאמר גירש ראשון גט גמור, ותשא שני
35 ונבנאמא אשת איש ויצאה בלא גט, ולא פיריה
36 חת פיריה, ותקנו לה לאשה, פירקשה משביח
37 חת פיריה, ועל אלו אין לה כלום, ולא בלאות
38 - הקיימם מבניים שדכניסיה לו, וקמא דהא
39 דקטוה, כדמפרש ביבמות (צ"א,א) דאיניע לה
40 אקריה לגיטא, וחולל מפור וסוה -
41 החזירה דראשון וילדה לו בן - הוי ממור
42 ממוכין, וביבמות (פ"א) אמרינן דאסור
43 בממורות, החילא וכשר מן התורה, **בפסאן** הל
44 - אם כתבים הם, נפסלת מן הכהונה - הונת
45 היא, ודסחם זוהי היינו אשת איש שמנהה חת
46 בעלה לאריים, ודייני נפקת ברא, **בת**

1 **והא דאמר רב יהודה אמר שמואל: לא יעמוד אדם**
2 **עגה זה ויקלטו מי נשמים מנגו של חבירו, ששש**
3 **שדירין הליקון מלמטה פך דירין הליקון מלמעלה,**
4 **הני מילי לענין שבת, אבל לענין גט - משום פלידא**
5 **הוא, וכו' האי לא קפדי איניש. אמר אביי: שתי**
6 **חצרות זו לפניו מזה, פנימית שלה וחיצונה שלו,**
7 **ומחצות החיצונות עורפות על הפנימיות, ורקו לה,**
8 **בין שהגיע לאירי מחצות החיצונה - יהי לו מלגורשה,**
9 **מאי טעמא? פנימית גופה במחצות החיצונה קא**
10 **מינמרה; מה שאין כן בקבוצות, שתי קופות זו בתוך**
11 **זו, פנימית שלה וחיצונה שלו, ורקו לה, אפילו הגיע**
12 **לאירי פנימית - אינה מנורשה; מאי טעמא? דהא לא**
13 **נת - וכי נח מאי יהי? פלוו של לוקח ברשות מוכר**
14 **הוא! - הלא במאי עסקינו - בקופה שאין לה שלמים.**
15 **משנה בית שמאי אומרים: פומר אדם אשתו בגט**
16 **ישן, ובית הלל אסרין, ואיתו גט ישן? כל שנתיהוד**
17 **עמה מאחר שכתבו לה, גמרא במאי קמפלגי? בית**
18 **שמאי קברי, לא אמרינן; גורה שפא יאמר ויטה**
19 **קודם לבנה; ובית הלל קברי, אמרינן; גורה שפא**
20 **יאמר ויטה קודם לבנה, אמר רבי אבא אמר שמואל:**
21 **אם איש ויתא - לא תצא, ואיך דאמר, אמר רבי אבא**
22 **אמר שמואל: אם נתגרשה - הנינא לכתלה.**
23 **משנה כתב לשום מלכות שאינה הונת, לשום**
24 **מלכות מדי, לשום מלכות וון, לבנין הבית, לחיובין**
25 **הבית, היה במורה וכתב בפנימית, בפנימית וכתב**
26 **במורה - תצא מזה ומזה, וצריכה גט מזה ומזה; ואין**
27 **על זה ולא כתובה ולא פירות ולא מונות ולא בלאות**
28 **לה על זה, אם נטלה מזה ומזה תחור; ויהי ליה**
29 **ממור מזה ומזה, ולא זה וזה מפסאן לה, ולא זה וזה**
30 **ואין לא במציאתה ולא בפעשה ויהי ולא בפרקת**
31 **גריה; היתה בת ישראל - נפסלת מן הקהונה,**
32 **בת**

1 **ולא** בלאות - פירש בקונטרס: בלאותיה קיימא, ארי נראה, דברדיאי אמרינו סתן פריק 'אלמנה ינונית' (מכות ק"א,א) וינתה - ולא הפסידה בלאותיה קיימא, אלא בשאין קיימא אירי
2 הכא, **והירבה** - מן חזק מזה - פירש בקונטרס: אף על פי שקדושי שטתו לא היה קדושי, דברדיאי ביבמת (גורד, כ"ג) נשא אמרנו גירד ראשון וגו', ומנא בעי, ונבנאמי, ואיני
3 אש ד'צאה בלא גני, ואיני נראה לדרב רב זיקה; דהוּם דאי היה אשת ראשון אינה מקודשת לשני, אבל האבא מן התורה צריכה גני משני, שדרי גני מור היה אותו שנישדו בר ראשון, ואיני
4 משמרתה מן הסוכר - יש לומר: ומיירי שיש גם

1 בת לו מן המעשר – קנסא דוא, כדפרש'הם (יבמות צא.א). מן החרוטה – כדאמרין
 2 בסוטה (כחא) מינמטאד' ונמטאד' שלש פעמים, אחד – לבעל, ואחד – לבעל,
 3 ואחד – לחרוטה, ואין וירשין של ה – בנים שהיו לה ממנו, וירשין כתובתה – כבמות
 4 (צא.א) פריקת; כתובתו מאי ביהודה? והא תקנין אף לה כתובתו ומשני: כמות בנין דכרין,
 5 שנתקן ובכמים שירשו בניו יור' על הוצאתן

6 דעם אחרון כשמהו בחיי בעלה, ואף על פי
 7 שבעלה יורשת – הבא אל שקלי, וקנסא קנסא. כל
 8 אחו – של שני חולין מדרבנן, כדפרשנינו בני
 9 גט, שמא יאמרו גירשו זה ונשא זה, והאידוי של
 10 ראשון צריך לחלוץ מן התורה, ולא יבטל – ויבטל
 11 משום קנסא, שיעה שני ויטמא – בגט, וכל
 12 החרבים – והמפרשים למעלה כשנביתנו, כל
 13 עריות שאמרן צריכות מותרות – חמש עשרה
 14 עריות שאמרן הציגם שצריכות מותרות
 15 לישא לשוק בלא הליצה, כשמות בעלתיך בלא
 16 בנים, הלכו הצרות – של עריות, ונישא –
 17 לשוק, ונמצא – הערות אילונית, ואינאל
 18 מלחא שהיו קודשי מות בשעת, ונמצאו שלא
 19 היו אלו צרותיהן, ולא פטרם הערות האלו מן
 20 ההליצה, ונשא מוח – מבעל שבעתו לו, ומה
 21 מן הדיבן, וכל הדיבן אלו חס – ובכבמות
 22 (צבא) מוקמינן לה חרבי עקיבא, דאמר' יש
 23 מנחז מרזיבין לארין, והלכה צרחה ונישאת לאחי
 24 וקניא; וכל ביאת האחת פסרת צרחה.
 25 ונמצא – זו שתייבמה, אילונית – ואין לה,
 26 יבמים, שריו לא אשת המת היתה, ונמצא
 27 שלא נפטרה צרחה, ונישאת לשוק בלא הליצה.
 28 תנא מוח אחת – מבעל זה ומיבמה האישין,
 29 כתב סופר – אחד נש לאיש לנש בו אשתו,
 30 ושובי – לאשתו, ומסור לבעל כשיפיע לו
 31 תביתנו, ואתה הסופר כשפסול לך השטרות
 32 ותנן גט לאשה ושובי לאיש, והם מסרו זה לזה,
 33 והלכה זו ונשא מוח – כשכרדה שיה על יסמא
 34 בעלה, וזה חבר שפטרם לו אשתו שובי, ויש
 35 פתחת ידי האיש – שמוצאו לפנינו להראות
 36 שובי – ודבר זה אם על האלמ – כגמרא
 37 מפרשי, וכל הדי חיש – אין הכל כדבריו
 38 להאמת, לאבר זכריו – של שני – ששנאה
 39 דאמרין; קונאי דהי בנייהם והחילופי השטרות
 40 לארש שנייה, גמרא שאין להם אל כתב ואל
 41 לשון – ואל משל אומה אחרת, משום
 42 מלכות – שהיא לנו שלום עמדם, שאמרם
 43 חסובים אנו בעיניהם כותבים שטרותם
 44 בשמנו, ויצאי והולד מניח – כתיבה, רבי מאיר
 45 לפענייה – סתם משנה, ולקמן נמי אמרין; ו
 46 דבר רבי מאיר, ששם ריבלי – עשוי זה
 47 מלכת, לפיכך יתקא בה הנזק של מלכות זו
 48 וקידש פתח, וכל זהו חזו – כבר עבר
 49 ואבדה קנסתה, שאין מתקא בה, דהא קדמי
 50 מתניתין; לישום מלכות מדי ורין – שמונה
 51 למצן שהחילוף מדי הלכות בימי הירוש, אל
 52 למצן שהחילוף זה למלוק, וראב"ש שם מלכות
 53 – הלכך חיישין ודלמא קפיד הנזק הזה, כי יתביתו חתי – לכתוב שטר, כתבו –
 54 כתובו שבהני נכתב, ואף על גב דמיתנין בו.

1 **שינה** שמו ושמה בו – לא שינה משש, כדאמר בפרק שני (ב) וכן שני עירו ושם עירה –
 2 לא ששינה משש, אלא שיש לאותה העיר שני שמות בשני מקומות, **ושם** עירו
 3 ושם עירה – אומר רבנו יצחק, הדיינו וזוקק עיר שדו בה, אבל עיר שדו בה – אפילו
 4 שינה שש, כיון שאין צריך לכתוב כלל, שהקדמות שהדילוק לכתוב – שישם שמו אירע
 5 שיש שם קופי בו שמעון אחר היה בו שם על ידי
 6 מקום לידה, ותדע, כי במה פעמים כותבים מקום
 7 הלידה על פי הבעל או האשה, וכן שמה פסול –
 8 לא היה לכן לכתוב אלא על פי עדים, ולמי אמי
 9 לאשתמודיענהו, דאפילו מפי קרוב או אשה
 10 נאמן, בחילוף' (יבמות ג.ב) – דעם כל הדבר
 11 לבר, ועבדי לאילויי סובא, ועד
 12 דאשתמודיענהו צריכי' להעיד כדי שתלמנן,
 13 אבל כאן נלו לתקן לכתוב מקום הלידה בתנא,
 14 כיון שעל ידי כך יכול לכל לידר פסול אם שנה
 15 אלא דהא, אפילו שנה – שב, ורבינו מר' הבאי
 16 ראיא שאין שטר נפסל כשנשתנה בו דבר שאין
 17 צריך, מדיאמר בפרק שני דבבבית (כד, ב) דאין
 18 מעלין משטרות ליוחסין – דלאו אבולא מלחא
 19 קא מסהדי, אלא אמנה כששטר, ולא על מה
 20 שנתנה שותן חזן, אלמא, אפילו אין כותב –
 21 השטר כשר, וסבא הוא דעריב אל קימי אלא
 22 על עיקר מעשה, ומעשה שאדו ששינה בט מקום
 23 לידתו, והשדירו רבינו יצחק, והדבר פעמים
 24 כשלא היה ברור מקום הלידה, אומר אל,
 25 במתוולו כלל, ומקום שנעדר היה אין צריך
 26 לכתבו, דהא כל גיטין הבאים מדינתא דים אן
 27 תובגין מקום עמידת האשה, ולהכי לא מוקי ליה
 28 בדקל ובשינה מקום עמידתו, כדמוקי אופר,
 29 משום דפשיטא דאין צריך לכתוב מקום עמידתו,
 30 **ופשני** מה תקני מלכות בנין, ואם אמר
 31 **הוא** אומר, כפיכ קנא דניסבט ביהודה זה (א.א)
 32 ובעלה אין מונין אלא למלכות זו בלבד, אלמא
 33 לא דחיישין גיטין למלכות ואומר רבינו יצחק
 34 דדוקא גיטין של לחש שלולם מלכות,
 35 שנקדידין, לפי שדוא רבי גדול שפתיקא איש
 36 מאשתח, **כי** יתביתו בחיני – רב, ואומר רבינו
 37 יצחק, דאלו שתי מקומות מסוכין לו זה לזה,
 38 כדאמרין בפרק שלישי ריבנה (סב. ב) ר' הונא
 39 וזה מתכוין ליה משילי חייני ותהיני – שליל –
 40 משמע דקרובתו לו זה לזה, ולרובא קניטוהו יגו
 41 בדקל על פי שאין דומה כל כך לשקרא, כיון
 42 שישל לבא מזה לזה ביום אחד – יש להחמיר,
 43 ואומר רבינו יצחק, דאף על גב דבגט פסילין זה
 44 במרחו וכתב במעבר, ודאי הדין עדיש שלא
 45 יחתמו – מכל מקום בשאר שטרות אם כתב שליל
 46 בחיני – שער, כדאמרין ביבאד' ידני ממונות
 47 (שנדרין ל.ב), ששטר שכתבו באחד בנין
 48 בשמיטה, ובאו עדים ואמרו ביבאד בנין עמו
 49 היחם – שער, דחיישין שמא אידרדוהו ותבנתו,
 50 אלמא – אף על פי שלא היה בעיד כיום הכותב
 51 בשטר – שער, מכל מקום עדים יצחק, שאין
 52 עושין יפה אותם שהדילום לכתוב כתובי בעיי
 53 אחרת שאין מקום החופש, אף על פי שלא היה הסופר שם ביום החופש, דלכתבתיא צריך
 54 ליהוד אף בשאר שטרות, כדאמר ליה רב לרביהי בי יתביתו בחיני וכו', אך קשה לרבינו
 55 יצחק, דבפרק 'גט פשוט' (בבא בתרא קסא) משמע דגיטין מאחרין כשרים, דאמר, נ
 56 מוקשר עשירי מתונו – כשר, נש שישל לכתוב מן הארץ, דאו היה מאחר, וכתבתי מלך
 57 וכו', ונש עשירי מן שכתב מן הארץ וכו', אמר: לכתוב מן הארץ וכו', אמר: לכתוב מן הארץ וכו',
 58 היה ממורח וכתב במעבר; והלא אם יראו שלא היה סופר בעיר ביים כתיבת הגט – יאמריו שארדוהו וכתבוהו דדוקק הוא לומר דגט מאודר' לעולם פסול, והיהא דמוקשר שכתב עריו מוסב
 59 – לא אפירי עני אשה אלא כפירי בשער, והיהא דכראבבאבנתה ארשדני – שכתבו בו ביום של נישואין, קודם הנישואין, דלא לרשמינן בשום מקום שיהא עני מאודר' פסולו יש לומר: שנת
 60 גט מאודר' אינו כשר אם לא הדין לכסוף באותה העיר ביים שכתבו בני הסופר והעדים, ועד שי לומר: דהו מאודר' אינו כשר נש שכתבו בשום עשומי בשעת כתיבה, אף על פי שכשכא
 61 הדין הכותב בו לא יעמוד שם אחרו ויתירם – יהלו שארדוהו ותבנתו, אבל היה ממורח וכתב במעבר, אינו כותב מקום שעמד באותה שעה – פסול, משום מדיחי כשיקרא, ועוד: כי
 62 פעמים נדע שלא אידרדוהו, ויסבר העולם שהקדימוהו.

11 דברי רבי מאיר באל תבנים אמורים הוול דער – פירש מקונטרס: אדאשום מלכות קאי. וקשה לרבינו תם: דאם כן פלגי ארוב יודיה אמר שמואל דלעיל: דאמר: אבל חבמים אמורים אפילו לא בהב אלא שלם סנטר שבועי – דרי זו מנוגשת. דמשמע מנוגשת. ותיבא לתחלתה אף על גבא נבחב שלם מלכות. אמר ר' אבהו אנו כותבין בגיטין למריאת עולמ:

1 וזו דברי רבי מאיר, אָבֵל חֲכָמִים אֹמְרִים: אֶפְיֵלוּ אֵלָּו
2 כִּתְּבֵי אֶלְאָ לְשֵׁם סַנְסַר שְׁבַעֲדֵי – הֵיזֵוּ זֵוּ מְגוֹרֶשֶׁת.
3 הַהוּא גִּטְיָא דְהָהָה כְּתִיב בִּיה לְשֵׁם אִסְמַנְרָא דְבִשְׁפָּר,
4 הֵיא גִּיטָא וְהָא שְׁלָח לִיה: כִּתְּבֵי אֶלְאָ אֶפְיֵלוּ רַבִּי מֵאִיר
5 מוֹדִי; מֵאִי טַעמָא? מֵאִתָּהּ מַלְכוּת הוּא. – וְכֵאִי
6 שְׂנָא מְסַנְסַר שְׁבַעֲדֵי? – הָתֵם וְיֵלָא לְהוּ מִלְתָּא, הָכֵא
7 שְׁבִיתָא לְהוּ מִלְתָּא. אָמַר רַבִּי אָבָא אָמַר רַב הוּנָא
8 אָמַר רַבִּי: זֵוּ דְבְרֵי רַבִּי מֵאִיר, אָבֵל חֲכָמִים אֹמְרִים:
9 הַלְלֵךְ כְּשֵׁר; וְמוֹרִים חֲכָמִים לְרַבִּי מֵאִיר, שְׂאֵם שִׁינָה
10 שְׂמֵו וְשִׁמְהָ, שֶׁם עִרְוֹ וְשֶׁם עִירָה – שְׁהַלְלֵךְ כְּמוֹ.
11 אָמַר רַב אִשֵׁי, אָף אָנָּן נְמִי תִּנְנָא: שִׁינָה שְׂמֵו וְשִׁמְהָ,
12 שֶׁם עִרְוֹ וְשֶׁם עִירָה – הִצָּא מִנָּה וְזִמְהָ, וְכֵל הַשְׂרֵפָה
13 הַלְלוּ בְּהָ; הָא מֵאֵן קָתְנִי לְהָ? אֵילִיבָא וְרַבִּי מֵאִיר,
14 לְעִרְבִינְהוּ וְלִתְנִינְהוּ! אֶלְאָ שְׂמַע מִינָה רַבְּנֵי, שְׂמַע
15 מִינָה. "כֵּל עִרְוֹת שְׂאֵמְרוּ" כּו'. נִישְׂאוּ אֵין, וְיֵזוּ לֵא;
16 לִיקָא תִּירוּי תִּיבְתָא דְרַב הַמְנַנָּא; דְאָמַר רַב הַמְנַנָּא:
17 שְׂמֵרְתָּ יִבְם שְׂזִינְתָּ – אֶסְרֵתָּ לִיבְמָתָּ? – אֵלָּ, נִישְׂאוּ
18 וְהוּא תִּירוּ לִינֵו, וְהוּא דִקְתְּנֵי נִישְׂאוּ – לִישְׂנָא מְעִלָּא
19 קָמְט, וְאִיכָא דְאָמְרִי: נִישְׂאוּ וְהוּא תִּירוּ לִינֵו; לִישְׂנָא
20 מְעִינֵי לִיה לְרַב הַמְנַנָּא; דְאָמַר רַב הַמְנַנָּא: לִישְׂנָא
21 יִבְם שְׂזִינְתָּ – אֶסְרֵתָּ לִיבְמָתָּ? – לֵא, נִישְׂאוּ דְוִוקָא,
22 מְשִׁאֵם דְּמִיחְלָפָא בְּאִשָּׁה שְׁהַלְלֵךְ בְּעֵלְהָ לְמִדְוִינֵי תֵיב.
23 "תְּבוּנָם אֵת יִבְמָתָּ" כּו'. וְצִרְיָא; דְּאִי אֲשַׁמְעִין בְּהָךְ
24 מְעִינְיָא, מְשִׁאֵם דְּלֵא אִיקְיִים מְצִוֵת יִבְוּם, אָבֵל הָכֵא
25 דְּאִיקְיִים מְצִוֵת יִבְוּם – אִיכָא לֵא; וְאִי אֲשַׁמְעִין הָכֵא,
26 מְשִׁאֵם דְּקָא רִמְיָא קְמִיָה, אָבֵל הָתֵם דְּלֵא רִמְיָא קְמִיָה
27 אִיכָא לֵא; צִרְיָא. "כִּתְּבֵי הַסּוֹפֵר וְטַעֲמֵה וְתִתְּנֵה גַּם
28 לְאִשָּׁה וְשׁוֹכֵר כּו'. רַבִּי אֶלְעִיָּהוּ אֹמְרִי: אֵם לְאֶלְתֵּר
29 גִּצָּא וכו'. תִּיבֵי דְמִי לְאֶלְתֵּר, וְתִיבֵי דְמִי לִמְזֵן? אָמַר רַב הוּרְדָה אָמַר שְׂמוּאֵל: כֵּל זִמְן
30 שׁוֹשְׁבֵין וְעַסְקוּן בְּאוּתֵר עֵגוּן – הוּוּ לְאֶלְתֵּר, עֵגְרוּ – וְהוּוּ לְאֶתֵר וְזִמְן; וְיִב אֶתֵר בִּי אֶתֵר אָמַר:
31 לֵא נִישְׂאֵת – וְהוּוּ לְאֶלְתֵּר, נִישְׂאֵת – וְהוּוּ לְאֶתֵר וְזִמְן. הֵנָּה, לֵא כֵּל הִימְנֵן מִן הַרְאִשׁוֹן לְאָבֵד
32 וְכוּתוּ שֵׁל שְׁנִי; מְשִׁלְמָא לְרַב אָדָא בִּי אֶתֵר בִּי אֶתֵר אָמַר שְׂמוּאֵל מֵאִי שְׁנִי?
33

1 וזו דברי רבי מאיר – דרג נפסח משום שלום מלכות. סנסר – מפרש בבבא בתרא (סחא);
2 בר חוביתא. וכן המננה להיות בקי בגלות שורה על איש ואיש. אסמנרוא דבשבר
3 – לשון של בשבר, עברו של מלך. וכן שנת סנסר דקרי – לשון קרי רבי מאיר
4 דפלגי. וילא לרו מילתא – שאין שולחנה נרעה עמו. ובשנת הוא למען שנכח זה והרעה
5 כל שאר משרותיו. שביתא – לפי ששלחנות
6 השונה. הויל כשר – אשלוש מלכות קאי.
7 ליעבדו וליהיננו – בחדי שנתה שם מלכות.
8 דוד ספלא הוא. וזו איל – אשנה אסורה
9 להתייבם, דנישאו חמור, שנאו אימור הלץ לה
10 ניסת, וחור לבנסה משנתגשת, ודחה ליה
11 נשאל את הלוצה, דקם ליה ביאלא יבנה,
12 דטיילפא באשה שהלך בעלה למדינת הים –
13 ובאו ואמרו לה מות בעליך. ניסת, דאסרתי לה
14 למיחדה, ואף על פי שבאננה, משום שבאו
15 אימור; ירש ראשון, ונשא זה חורו דראשון
16 והחזירה לארץ גירושיו שני, ונמצא מחוי
17 גרשות משנית. הכי בני אמרין הבא: שמא
18 אימור הלץ זה ונשא זה בו. אבל גות לית ליה
19 קלא כילי יתי, ומיעד עידי דפריעווא הוא,
20 ולא חשדי לה בחלוצה. וילא אקייב מצות יבום
21 ונשאל את הלוצה, ונשאל את הלוצה.
22 כי אנלא דלא ער ערת הוא – קנסין לה
23 משום. אשיל מומתה, ואסרתי לה איבם. אבל –
24 כי ספא דאקייב מצות יבום, וכפיטא זה לאקעל
25 ידי שנתביעה צרחה, אימא תו לא הוה לה
26 דאמתינה, ולא נקסות. יאי – גנא ספא –
27 משום דרמיא קמיה, ותיקון גנא תחילה
28 להתייבם באחה, ובשתיקווא האחת קודם
29 שתבא שתי שערות – היה לה לצרחה להמתין
30 עד שתראה שיהו יבומי בחרתה כשרין, דכיון
31 דאתרמיא קמיה – כריכה בלא מדי זקתי
32 ביטומן דאין, אבל – ער ערעה, מתחילה
33 נפילתן ויהיה הערה חו סבורה וילא רמיא קמיה
34 ליבום, שרדי הערה צרחה מדי זקתי.
35 חלקך, לא הוה לה לאסוקי ארעתא ולאמתו
36 שנאו ממנא הערה אילינות, והוא מלמסקת
37 וזו גנא – לא סנסק ארעתא, ולא ליקסכה
38 מלהתייבם ומליטול כותבה, דרא אנוסה היא –
39 קא משמע לך, באותו ענין – ברברי גירושיה,
40 וכו

1 לא כל הימנו לאבד וכוותו של שני – ואם אומר: לרב איתא בר אבובא, דמוקי לב עבשית,
 2 מה שפירש בקונטרס משום חששא דקונאי – מה קונאי שייך? דכין גידישאת לשני –
 3 לא מצי לחחזירה, דתצא מזה ומזהו ויש לומר: דעמיס אהבן דעל שם על לב שאמור
 4 לחחזירה, ונעשה קונאי.
 5

ובנהרדעא לא מבטלי קלא – אפילו על ידי
 6 עדים, והא דאמרינן בביזקת
 7 הביתים (בבא בתרא ל"א.) ובפרק שני דרכותיה,
 8 (ב"ב.) גבי מעילין לכחותה על פי עד אחד דמבטלין
 9 קלא – התם משום דנפסל מתרומה לעולם, אבל
 10 משום דנאסרה לבעלה משום גירשה – אין
 11 כלפסול, לא נמי: שאני התם, לדתוימה דרבנן
 12 לחזש אי מבטלי קלא, **דורות** אחרונים רבי
 13 דוסא – אף על גב דביאלא גיטות (מבטול ל"ב.)
 14 קאמר רבי יוחנן: רבי יודנה ורבי דוסא אמר רב
 15 אחא, והבא קאמר רבי יוחנן גופיה בא וראה שלא
 16 דבורות כו' – גם על עינא דהא קורא תני, אי נמי:
 17 לאו דבר אמר משום קאמר, שלא היה מיקל כמו
 18 רבי דוסא, ובבבא מקומות אמרינן "אמור רב
 19 אחא", אף על פי שאנין שוין.

וכי מה עשה לה ערבי זה – לירבואת נקט
 20 דאפילו ערביים ששופטין ביה, בדאמרינן
 21 בפרק שני דקדושין (מ"ג.) עשרה קבין גות דירו
 22 לעולם, תשעה גבלי ערביים ואתא לכל העולם –
 23 אפילו לכו לאבא למינשו. **מוקמבטול** – לשון
 24 שער, כמו "טרקוק גלי" (ברכות כ"א.) ובערך
 25 פירש: טרקסמן – ר"ק, וכן דבגמנישתי חשיב דק
 26 בשמו טרקסמן, רועה לומר: דך דבגמנישתי בפרק
 27 שפטור ממעשר, ואין נראה, דאם כן היה לה
 28 לומר: "ירק" סתם, ועוד דהא עינן בגמנישתי אם
 29 דך דטרקסמן פטור אפילו מדרבנן, **דרך** גות
 30 בדי שרישון מן המעשר – יתייר דוקא אבילת
 31 עראי, אבל אבילת קבע – אסורה, דבאמר רבי
 32 אשיעאי (פסחים ט"א.) מערים אדם על דבאוחא
 33 ומבטלה בגיטת ביהמי, כדי שראתה במתו אבילת
 34 ופטורה מן המעשר, ואבילת בהמה אבילת עראי
 35 הוא, בתרנן (פאה פרק ראשון מש"ו) ואמרינן
 36 לגבוהה ולחזה ולעוף עד שיתמחה בביר, **ורבי**
 37 יוחנן אמר אפילו חצר קובעת – ואם
 38 תאמר: ורבי ינאי היכי פליגי עליה? דהא במה תניא
 39 אית להו דחצר קובעת, דבאוחא דמיתיה בפרק
 40 "יצא דופן" (נדה מ"ב.) אי זו היא חצר שקובעת
 41 למעשה? רבי ישמעאל אמר: שהכלים נשמרים
 42 בתוכה, כו' (וכן ביצה להא.) והא אוכל באשכול
 43 ובגסס מגינה לחצר, רבי אליעזר אומר: יבמה, ורבי
 44 יודישא אמר: לא יבמהו ויש לומר: דרבי ינאי מוקי
 45 לכו מדרבנן, אבל מן התורה – עריך שריאה היא
 46 הבית, אבל כן לחצר ואת דחצר קובעת – היכי
 47 דבענין שיבא דך חצר לבית, אבל חצר לבד אינה
 48 קובעת אפילו מדרבנן, דהואוה דהא אוכל
 49 באשכול משמם דחצר קובעת לבית, וכן
 50 בכמה משניות. ועוד הקשה רבי אלעזר:
 51 דהואוה בתוך פרק "יצא דופן" (נדה מ"ב) סתים
 52 בה דבי: רבי יודנה אמר: שני חצרות זו לפנים
 53 מן, ופרימית – היכי? החצרות – שפורה, אי
 54 צריך להביא לבית – מישאט לעולם לא תתיב
 55 עד שיבטן דרך פנימית, בי דרך היצונה לבדה
 56 ויכל לבית

1 **זכות הראייה** – משיאנחה מלפני הדינים בוזקת מנורשת – וזכה לנישא לשני. איש
 2 מלפניו בתן – מעשה בא לפניו שכתב כחן לרש את אשתו, ויצא קול בעיר על כך שכתב
 3 לה גט. חזר – מי מפקינן לה מינה משום קלא, שלא יאמר: גירשה וחחזירה, ונמצא
 4 כחן מחזר גירשתו. **תצא** – מפני שקלא, אבל הדבר צריך בדיקה קודם שנתצאה ממנו.
 5

די מבטלינן קלא – אם נבטל שקלא בני העיר,
 6 ולתריצא מן קפול חוזה – לא תצא מבטלה.
 7 ובנהרדעא לא מבטלי קלא – לא היו נהוגין
 8 דיני העיר שלשקם, מפני חדשד שלא יצא
 9 קול שמחוקים ידי עוברי עבודה, דרבי אמרינן
 10 בהירושא: ויטין פטא: בסורא מבטלי קלא,
 11 בנהרדעא לא מבטלי קלא, **דאי** קרו לתניה
 12 כתיבה – אם גרילין בעיר לקרות לתניה
 13 "כתיבה" – הוי קול שורא אומרים שכתב לה,
 14 והאי "כתב" נתן ואת דאי קרו לתניה
 15 "כתיבה", ואי לא קרו לתניה "כתיבה" – אין לה
 16 קול, ולא יחשדוהו במחזר גירשתו, שדרי לא
 17 יצא קול שנתן אלא שכתב, ופריקני: נמי דני
 18 דקרו לתניה "כתיבה", אמאי מפקינן לה בהכי?
 19 וכי לכתביה נהפ מי לא קרו לה "כתיבה" ומאן
 20 למאן קול דהאי "כתב" דקא אמר: נתן? חאי?
 21 דלמא כתיבה בעלמא הווא ומשקני? אי מינליא
 22 מילתא – שרגילין בני העיר לקרות לתניה
 23 "כתיבה", אף על גב דלכתיבה לרודא נמי דני
 24 "כתיבה" מתרנין למינשו שקלא, אמרינן: כתב
 25 ונתן קאמרי, ותצא מפני חשד הקול. כל קלא
 26 דבתי נשאין כו' – אף על פי ששעני
 27 בהירושא ויטין פטא: ודישיתן קלא, דהנן
 28 יצא שמח בעיר מוקדשת מלפניו – מוקדשת,
 29 ואסורה לנישא לאחר, עד שיתן לה אתון מלפני
 30 נה. הני מילי כשיצא הקול קודם שתנשא לאחר,
 31 אבל יצא לאחר נשאין, לא חיישין ליה, וכן
 32 נשואה ועומדת לבתן או דרי ימים ושנים, ומפני
 33 שירא עליה קול דירושין גרתינא מתחתיה, וכן
 34 קלא דבתי נשאין וזאת. **מאי תנא** ורבי תנא
 35 משני – אם מת כחן זה ונשאה כחן אחר –
 36 תנא, שדרי יצא עליה קול גירשה זה כמה
 37 שנים, ופריקני: הדרי אתה מוציא לעו על בני
 38 של ראשון לומר חללים הם, שדרי הוציאן מן
 39 השני, שדוקו אור הדברים ונמצאו אמר, אתי
 40 לפרש מוציא לרשיית גרשה – הראשון, לפיכך
 41 כתמים מוציא לרשיית אותה מן השני, ולא אתי
 42 לחתוק קלא קמת כתיב, והואיל ומתאשן לא
 43 אפקוהי קול, לכו, בתי – שני – שהיו ממחזרים
 44 בקודשת חוסין, אסורין אותה לכחותה וכן
 45 כתיבת גהט, שמיך לה – ששוקן עמה, ולא
 46 חיישין שמא בא עליה, לך טרקסמן – דרך
 47 הבטיחה מוחין ליבנס לפנים, ודומה לי שזוא
 48 לוי, זינן, כמו "טרקסין" (ומא נ"א.), כדי
 49 לחייבו במשע – דקמינא לך אין ותכל מתחייב
 50 במעשה עד שיראה פני חבית, דודעיל לכו דך
 51 שער – לאפקו דרך חצרות ודרך גות דלא,
 52 וליקו מויבאלו בשעריך' בבבא מצינא
 53 "בשעריך" (א"ת), **משנה** ציבה פס עט
 54 מפרש במגילה, לכו פס בה – פריחין בלעז.
 55 **גמרא** – בשואה סנקעלה, בת סנאי סברי
 56 אדם עשה בעלתו בעלת גוה, וכל כח המלא
 57 אמר: הריני כופע לשון קדושין –

רבית

1 **בית** שמוי סברי ארם בעל בעלת ונת – ואף על גב דרביבמות פרק "בית שמואי" (ק"א)
 2 אמרי בית שמואי דאין ממאנין אלא ארוסות, ולא נשואות, ויפשי רב זיסק ורבה
 3 טעמא דבית שמואי – משום ארם ארם בעל בעלתו בעלת ונת, ולכבי נשואות אין יכולות
 4 לטאן, דלאו אירעא דרבי נטבת, איבא למיטר, ודחתם, כיון שראינו שקדשה – ודאי אינו
 5 חוזן – על ארמין בעל, ודא לא גייסי אחריו, חן קו ב" – כלומר, כיון דראו נתייחדו
 6 שלשה לבעל בעלתו בעלת ונת, הוה כהא.

7 שלא ראינו הקדושין – סברי דבעל בעלת ונת.
 8 ובית הלל סברי דלעולם אין ארם בעל בעלת
 9 ונת, ואף על גב דראו לוד רחם אפילו נשואות
 10 ממאנת – היינו משום דכיון שעל ידי קדושין
 11 נשואין בא עליה – לא תשיב ליה בעלת ונת.
 12 **כגמ** תרצא תרצא חזא ומה – דא ולא תני לה
 13 בחדי הנחו ליעיל, אמרי הרב רבי זיסק.
 14 דאידיד רתאא לעיל: כלום סבר טעם כר – תנא: כתב
 15 לדרש את אשתו, ודור תנא: המגרש את אשתו
 16 ולתע נעמי בפנתקין, ודור נמי פלוגתא דבית שמואי
 17 ובית הלל כמו כתב לרש"כ, ודור תנא על קרד
 18 **ובל** הדרסיב האלו בה – לקמן בפרק בתרא
 19 (פ"א) מוקי לה כרבי מאיר, אבל לרשב"ג – תנא
 20 ותולד כשר.

אז

1 **דבית שמואי סברי:** אדם עושה בעלתו בעלת ונת,
 2 **ובית הלל סברי:** אין אדם עושה בעלתו בעלת ונת.
 3 **אבל לא ראוה שנבעלה** – דברי הכל אינה צריכה
 4 **הימנו** גם שני. **תנן:** ומודים בנתגורשה מן הארוסין –
 5 **שאניה צריכה הימנו** גם שני, שאין לבו גם בה; ואי
 6 **בשאניה שנבעלה**, מה לי מן הארוסין ומת לי מן
 7 **הנשואין?** אלא מתניתין בשלא ראוה שנבעלה, ויבי
 8 **ויהוין דאמר** כי האי תנא; דתנאי, אמר רבי שמעון בן
 9 **אקינור:** לא נחלקו בית שמואי ובית הלל על שלא
 10 **ראוה שנבעלה** – שאניה צריכה הימנו גם שני, על
 11 **מה נחלקו?** על שראוה שנבעלה, שבית שמואי
 12 **אומרים:** אדם עושה בעלתו בעלת ונת, ובית הלל
 13 **אומרים:** אין אדם עושה בעלתו בעלת ונת.

1 **מה לי מן הארוסין** – דא חזוין רבעל, ואין אדם בעל את אשתו בנות הלל. **כשאל**
 2 **ראוה שנבעלה** – דחא דמריבניה גט שני – משום דאמרין: כיון דלבו נת בה – דאי
 3 בעל, ואין אדם בעל בעלת ונת, ואיבא קדושין, ויפשי – במן הארוסין, וכל כמה דלא
 4 חוזן – על ארמין בעל, ודא לא גייסי אחריו, חן קו ב" – כלומר, כיון דראו נתייחדו
 5 שלשה עדות של ביאה גדול כמה, ודאי אן
 6 סהדי כיון דגייסי אחריו – לא פרשו זו מה זו, פי
 7 אמר רבי יוחנן גבי – כרבעלה, וכו'. **בשאלה** רבא
 8 **ראוה שנבעלה** לא בעי גט. **משנה** ג' – קרד –
 9 מפרש בסיפא במתניתין: שקשויו מרובין מעריה,
 10 מפרש בתרא (ס"א) אמרין שדוק רבנן גט
 11 מקשרש משום כתיבם קפדנים, שדור כותבין גט
 12 פתאום לנשדוקין, ומתירטין לארור זמן, ואין
 13 יוכלים להחזיק, ותקע בחרת גט מקשרש, שאינו
 14 אין צריך קדושין, ודא לא גייסי אחריו, חן קו ב" יפשיס.
 15 ונתנת להם ערובי מבחין, וכותב שישא או שחית
 16 ומכרין על החלק ותרופי, ועד אחד חותם על
 17 הכר מבחין, ודור וכותב בני שישא או יורר
 18 מנפשי, ומכרין על החלק ותרופת עד שני על
 19 הכר מבחין, וכן עד שלשיש, ואם יש קשר כרוך
 20 ואין עד חתום מתורוין – זה חקת, ודאמר
 21 כדמפרש בגמרא משום "כולכם", ודמטמא
 22 למנן קשריו היו עריו מתחלה, וחישינן דלמא
 23 אמר ליה "כולכם תתורו" ודור אחד שלא חתם.
 24 **הכל משלימין** עליו – ואפילו פסולין, דליחא
 25 חזא לשלמה אלא משום שחשט בעלמא, שחטא
 26 שטיאם לארור זמן בבית דין ויפסוליה, שרוד
 27 סבורים שהמין הבעל עריו למנן קשריו, ולא
 28 חתמו בו כולם. **א"ל** קרוב **חזאי** לחתי –
 29 בעדות אחרת. שאין עליו פסול עדות אלא
 30 קרובה, אבל גב ורזן – לא, וטעמא מפרש
 31 בגמרא. **בגמרא** קרוב נמי אתו למיבש ביש
 32 לידת – אלא מדמכשר בקרוב – שמע מינה
 33 בקאי אינשי בהלכות עדות, ולא אתו לאכשורי
 34 פסולים לקרובים, לאפוקי לוחסין – דאמר;
 35 מדאחתמותו בגיטא – לאו עבר הוא, ויהיבי ליה
 36 בת ישראל. **א"ל** – לעולם טעמא משום דאמי
 37 לאכשורי לעדות, וקדשיא לך קרוב נמי – לא
 38 נמי, ועבר איבא למיטר שחרורו שחזרה
 39 אפילו המכירים אותו שזדא עבר ובקאן
 40 בהלכות עדות – אתו לאכשוריה לעדות
 41 דאמי; מדאחתמותו – שמע מינה שחזרה
 42 מריה, וכן גולן, אתו למיטר, מדאחתמותו –
 43 שמע מינה תשובה עבר, אין משלימין עליו –
 44 שלישית פסול, אלא כשר או קרוב, דגט מקשר
 45 צריך שלשה עדים, כדאמרין בפרק ג' פטוסי
 46 דעבי תוקן שמוא בתוך כך שלש ימנא שלשה
 47 רבנן טרוב – אין משלימין עליו אלא כשר, אין
 48 דעיקור בשלשה, כשנים בפסוסי רבי – ואמאי
 49 משרתות קרובין גט קרית קשויו בנפיק – כלומר,
 50 קשקשיה כשבעה ברי, עד מא מחלוקת בן גנם
 51 ורבי עקיבא – שאם השלים כשר ברי, וחלו כשר
 52 רשיתין כגן כגן רב, וב יוסף מיב – במהלכה דרבי
 53 ודאי אמר רבה רב שאלתא: אבל קשריו שלשה
 54 ועריו שנים – אין משלימין עליו אלא כשר, א"ל
 55 וחושבו ב' – אם היה קרד, דבעני קשרים אין
 56 משלימין בו שני קרובים, אלא אחד קרוב אחד
 57 כשר, ואפילו היו חתומים בו כבר שלשה כשרים, ודלא אתי לקיטוסי – הוים, ולמודר אם יקרא עליו ערער לפסול, וביאודר לבית דין אין תרעם בפנינו, וביא עדים מן השוק
 58 שיכירו שלש מן החתומות הללו ויקיטוסי בכך, ושמוא לא יכירו אלא חתומת שני קרובים ואחר מן הברשים, ובית דין אינן יודעין שהן קרובים – וקייטוודו בעדות פסולה, מתניא
 59 נמי דקא – דן ברייתא דקתני קשריו שבעה ועריו ששה, או קשריו ששה ועריו חמשה כו' – לא אשימטו ונתא בחד מנייהו שני קרודות, כגון קשריו וצמשה ועריו שלשה – שמע
 60 מנה לא פליגי בה, דאפילו קרוב לא מיהבשו.

איזה מקום קרוב? אמר רבי שמואל: מאזן חבית ולפיה. ולא חמי ליה? אמר רבי חנינא: מין קטן הוא ושפיפון שמו, והוא דומה לשערה:

תני: הפנים בקרקעות – ארבעים סאה. רבי נחמיה אמר: כדי שתהא חבית שיחין מתמלא מהן. תינו, בין בכלים בין בקרקעות – כל שהוא. תינו, כל זמן שהוא תוסס – אין בו משום גלוי. כפה תוסס? עד שלשה ימים. ומעשה שמוצאו נחש

[דרך מ"ד ע"א]

בצד הכור של יין, ובא מעשה לפני רבי יהודה והתיר.

מעין, כל זמן שהוא מושך – אין בו משום גלוי. אמר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא: מעשה שירד רבי יוחנן בן נורי אצל רבי יוחנן בן ברוקא אבא לבית שרין, והראהו גביה שלא היה בו אלא שלושת לוגין מים, והיו הגשמים מטפטפים ויורדין, ושחה ושתה, ואמר: כזה אין בו משום גלוי. ועד הכין? רבי מנא בר תנחום בשם רבי חנינא: עד כדי שתפוח הכרית. רבי לעזר ברבי יוסי בשם רב: עד כדי שיעשה ברגלי אוויו. אמר רבי יעקב בר אחא: מבין שהתר מה שבשדה – התר מה שבבית.

תני רבי הושעיה: הגילויין – נוהגין בין בארץ בין בחוץ לארץ, בין בימות החמה בין בימות הגשמים:

אמר רבי יודא בן פוי: מאן תנא ניקורין? רבן גמליאל. דרבן גמליאל אמר: אף הנחש שהוא מקיא. אמר רבי יונה: מה אפקלן מצות גבי נקורים. ולא בן תני: ראה צפור נוקרת בתאנה, ועכבר באבטיח – הרי זה אסור. אני אמר מקום הנקר אכלו. ואמר רבי בא: דהוא אמר נחש חוזר ומקיא. אמר רבי יונה: מה אכפת לן למצות לגבי ניקורין ולענין מרפה.

ואמר רבי בא בשם רבן דתמן: שחטה וחספו זאבים בני מייעיה – פשירה שהזקת בני מעים פשר. וחש לומר שמו נקבו הזקת בני מעים פשר, והכא את אמרת הכין! חומר הוא בסכנת נפשות וירדו בניקורין כרבן גמליאל. תני רבי לעזר אמר: אוכל אדם תאנים וענבים בלילה ואינו חושש שנאמר שומר פתאים ה'.

רבי יונה בשם רב: דג נקור – אסור. רבי חזקיה, רבי טבי בשם רב: דג נקור חי – אסור, ומליח על ידי מליחה מתהלהל. מת, נוטל מקום הנקר. רבי יעקב בר אחא בשם רבי הניא בר בא: אבטיח שנקר שניתמסמסו בני מייעיה – אסור. חד בר נש הוה טעון מלפפון נקור, ואכיל מיניה לעשרה בני נש ומיתו, עברת רירין עלוי ופקסתיה.

חד בר נש הוה סני קופד דאימר, חד זמן הוה אכיל קופד, עבר חד ואמר ליה דאימר הוא, ואיתבלעם

ומית. הַמְרִיאי שְׂרוּן בַּפּוֹנְדָקָיא, אָמְרִין לֹא: הֵבוּ לָן מְלוֹפְחִין וְיִתְבוּן. אָמְרִין לֹא: הֵבוּ לֹא תִינֵן וְיִתְבוּן. אָמְרִין לֹא: קַדְמֵיאי הוּוּן טְבִין מְהֵאִילֵין. אָמְרִין לֹא: שְׁוֹרְתִיה דְּחֵוֵי אֲשַׁפְּחֵנן בְּהוּן, וְאִיתְפְּלַעְסִין וּמִיתוּן. כְּתִיב בְּרָצוֹת ה' דְּרָבִי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלִים אֹתוֹ. רַבִּי אוֹמֵר: זֶה הַכֶּלֶב. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי אוֹמֵר: זֶה הַנְּחֹשׁ. רַעֲיֵיא חֲלָבוֹן חֲלָב וְאֵתָא חֵוּוּיא וְאָכַל מִינֵיהּ, וְהוּוּ בִלְבָא מִסְתַּפְּל בֵּיהּ, כִּד אֵתוּן יִיכְלוּן מִישְׁרֵי נְכַח בְּהוּן וְלֹא אֵתְבוּנְנוּן, בְּסוֹפָה אָכִיל וּמִית.

חד בר נש עביד תם שחיק גו ביתיה, ואתא חיויא דטור ואכל מיניה, והוי חיויא דבית מסתפל ביה, אתון בני ביתיה מיכל מיניה מישרי מתרתר עליהון עפר ולא אתבונונו וקלק גרמיה גויה.

[דף מ"ד ע"ב]

חד בר נש ומין חד רבן, ואיתיב בלבא גביה, אמר ליה: ביוזן אנא חיב לך! אמר ליה: רבי, מיבו אנא משלם ליה, שביין עלון לקרתא, עאל חד מינהון בעא מינסב איתתי, ואכל ביציו:

הַלְבָּא ד מתני' חֲבִית שֶׁל תְּרוּמָה שְׁנוּלָד בָּהּ סֶפֶק טוּמְאָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִם הִיתָה מִנְחַת בְּמָקוֹם תּוֹרְפָה – יִנְחָנָה בְּמָקוֹם הַמְּצַנֵּעַ. וְאִם הִיתָה מְגֻלָּה – יִכְפְּנָה. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אִם הִיתָה מִנְחַת בְּמָקוֹם הַמְּצַנֵּעַ – יִנְחָנָה בְּמָקוֹם תּוֹרְפָה. וְאִם הִיתָה מְכֻסָּה – יִגְלָנָה. רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֵל יַחֲדָשׁ בָּהּ דְּכָר.

חֲבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה בְּנֵת הַעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחַתּוֹנָה טְמֵאָה, מוֹדָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שְׂאֵם יָכוֹל לְהַצִּיל מִמֶּנָּה רְבִיעִית בְּטַהֲרָה – יִצִּיל, וְאִם לֹא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: תֵּרַד וְתִטְמָא וְאֵל יִטְמָאנָה בְּיָדָיו. וְכֵן חֲבִית שֶׁל שָׂמֹן שֶׁנִּשְׁבְּרָה, מוֹדָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שְׂאֵם יָכוֹל לְהַצִּיל מִמֶּנָּה רְבִיעִית בְּטַהֲרָה – יִצִּיל, וְאִם לֹא, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר תֵּרַד וְתִפְלַע וְאֵל יִבְלַעְנָה בְּיָדָיו. וְעַל זֶה וְעַל זֶה אוֹמֵר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא זֶה הִיא תְּרוּמָה שְׂאֵנִי מוֹחֵר עֲלֶיהָ מִלְּטַמְאָה, אֲלֵא מִקְּאֲכָלָהּ.

וְכַל תְּטַמְאָה בִּיצֵדָה? הִיָּה עוֹבֵר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וְכִבְרוֹת שֶׁל תְּרוּמָה בְּיָדוֹ, אוֹמֵר לֹא נִכְרִי: "תֵּן לִי אַחַת מִהֶן וְאִטְמָאָהּ, וְאִם לֹא הָרִי אֲנִי מִטְמָא אֶת בְּלִי", רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יִטְמָא אֶת בְּלִי וְאֵל יִתֵּן לֹא אַחַת מִהֶן וְיִטְמָא. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יֵנִיחַ לִפְנֵי אַחַת מִהֶן עַל הַסַּלַּע. וְכֵן נָשִׂים שֶׁאֲמָרוּ לֵהֶן גּוֹיִם עוֹבְדֵי אֱלִילִים: "תְּנוּ לָנוּ אַחַת מִכֶּם וְנִטְמָאָהּ וְאִם לֹא הָרִי אֲנִי מִטְמָאִין בְּלִכֶּם", יִטְמָאוּ אֶת בְּלִי וְאֵל יִמְסְרוּ לָהֶם נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל:

גמרא אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן מִדְּבָרֵי שְׁלִשְׁתָּן, תְּלוּיָה – אָסוּר לְשׁוֹרְפָהּ.

[דף מ"ה ע"א]

חֲבָרִיאי בְּשֵׁם רַבִּי לְעֶזֶר: חֲבִית הִרְאִשׁוֹנָה כְּרַבִּי יוֹסִי, וְהַשְּׁנִיָּה כְּרַבִּי מֵאִיר. חֲבָרִיאי אָמְרִי: חֲבִית הִרְאִשׁוֹנָה כְּרַבִּי יוֹסִי וְלִית רַבִּי מֵאִיר מוֹדָה בָּהּ, וְהַשְּׁנִיָּה כְּרַבִּי מֵאִיר וְלִית רַבִּי יוֹסִי מוֹדָה בָּהּ. אוֹמֵר

לוֹן רַבִּי יוֹסִי: הַמּוֹן מַה אַתָּה מְרִין, חֲבִית הֲרֵאשׁוֹנָה כְּרַבִּי יוֹסִי, הֲאֵל כְּרַבִּי מֵאִיר שׁוֹרְפִין, וְכַרְבִּי שְׁמַעוֹן שׁוֹרְפִין, וְיָרְבוּ רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן עַל רַבִּי יוֹסִי וַיִּשְׂרֹפוּ וְעוֹד מִן הֵדָא וְאַנָּה חָמִי רַבָּנָן אַתָּה עוֹבְדָא קוּמִיהוֹן וְאַמְרִין אֵיזִיל תְּלִי.

וְהָא אֲשַׁכְּחֵן דְּאִמְרַי רַבִּי שְׁמַעוֹן שׁוֹרְפִין, דְּתַנִּינָן מוֹדָה רַבִּי אֲלֵיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שִׁשְׁוֹרְפִין זֶה לְעֶצְמָה וְזֶה לְעֶצְמָה, וְאִמְרַי רַבִּי יוֹחָנָן רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁנֵייהוּ וְאִין תִּימְרוּן לִיהָ לְרַבִּי מֵאִיר תְּלוּיָהּ, הֲאֵל תְּנִי תְרוּמָה תְּלוּיָהּ וְטַמְאָה שׁוֹרְפִין אוֹתָהּ בְּעַרְבֵי שַׁבַּת עִם חֲשֻׁכָה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר, וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: בְּזַמְנָהּ.

אִמְרַי רַבִּי זְעִירָא קוּמִי רַבִּי מְנָא: תְּפַתֵּר בְּתְלוּיָהּ שְׁדַעְתּוֹ לְהִשְׁאֵל עֲלֶיהָ. אִמְרַי לִיהָ: בְּזַמְנָהּ רַבִּי יוֹסִי רַבָּן, כֹּל תְּלוּיָהּ דְּאִנְן אִמְרִין הֵכָא, בְּתְלוּיָהּ שְׁאִין דַּעְתּוֹ לְהִשְׁאֵל עֲלֶיהָ. אֲבָל דַּעְתּוֹ לְהִשְׁאֵל עֲלֶיהָ – מְהוֹרָה הִיא. דְּתַנִּי: תְּלוּיָהּ שְׁאִמְרַי: “מְהוֹרָה הִיא” “טַמְאָה הִיא” – הֲרִי זֶה טַמְאָה. אִם אִמְרַי: “הֲרִינִי מִנִּיחָה עַל מְנַת שְׁאִשְׁאֵל עֲלֶיהָ” – מְהוֹרָה. אִמְרַי רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בִּזְוֹן תְּפַתֵּר שְׁנֹלְדָה לָהּ כִּפְסָא טַמְאָה עִם דְּמִדּוּמֵי חֲמָה וְלִית שְׁמַע מִינָה כְּלוּם.

[דף מ"ה ע"ב]

וְאִתָּהוֹן אִמְרִין חֲבִית הֲרֵאשׁוֹנָה כְּרַבִּי יוֹסִי וְלִית רַבִּי מֵאִיר מוֹדָה בֵּיהּ, וְהִתְנִי: בְּמַה דְּבָרִים אִמְרוּרִים? בְּכּוֹר שֵׁישׁ בּוֹ בְּדִי לְהַעֲלוֹת, אֲבָל בְּכּוֹר שְׁאִין בּוֹ בְּדִי לְהַעֲלוֹת, אֲפִילוּ כֹל שֶׁהוּא אִסּוּר לְטַמְאוֹת. וְאִין כְּרַבִּי מֵאִיר, הֲאֵל יֵשׁ בּוֹ בְּדִי לְהַעֲלוֹת, הֲאֵל אִין בּוֹ בְּדִי לְהַעֲלוֹת, אֲפִילוּ כֹל שֶׁהוּא אִסּוּר לְטַמְאוֹת.

וְעוֹד מִן הֵדָא דְּתַנִּינָן: רַבִּי יוֹסִי אוֹמְרַי: אֵינָה הִיא הַמְּדָה, וְלִית בֵּר נִשׁ אִמְרַי אֵינָה, אֲלֵא דְּהוּא מוֹדָה עַל קַדְמִייתָא. מֵאִי בְּדוֹן תְּמוֹן הַתּוֹרָה חֲסָה עַל מְמוּנָן שְׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵכָא מַה אֵית לָךְ מִימְרָ! וְהֵכָא אֵינּוּ מִפְסִידוֹ מְמוֹן שֶׁהוּא צְרִיךְ עֲצִים לְשׁוֹרְפָה זֶה לְעֶצְמָה וְזֶה לְעֶצְמָה. לְהַפְסֵד מְרַבָּה חֲשׂוֹ, לְהַפְסֵד מוּעֵט לֹא חֲשׂוֹ. אִמְרַי רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בִּזְוֹן: תְּפַתֵּר בְּמֵאֵן דְּאִמְרַי מוּדְבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָה וּמוּדְבָרֵי רַבִּי הִנִּינָא בְּגִין הַכְּהֵנִים וְלִית שְׁמַע מִינָה כְּלוּם.

רַבִּי אֵילָא וְרַבִּי זְעִירָא תְרוּיְהוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: חֲבִית הֲרֵאשׁוֹנָה כְּרַבִּי יוֹסִי, וְחֲשֻׁנִּיהּ בֵּין כְּרַבִּי מֵאִיר בֵּין כְּרַבִּי יוֹסִי. אִמְרַי רַבִּי זְעִירָא קוּמִי רַבִּי מְנָא: וְלִית הֵדָא פְּלִיגָא עַל רַבִּי מֵאִיר! אִמְרַי לִיהָ: נִאמְרַי דְּלֵא כְּרַבִּי מֵאִיר וְנִאמְרַי דְּלֵא כְּרַבִּי יוֹסִי.

לְפִי שְׁמַצִּינוּ רַבִּי מֵאִיר שׁוֹרְף תְּלוּיָהּ בְּכָל מְקוֹם, אִמְרַי רַבִּי מְנָא: אֲזִלִּית לְקִיסְרִין, שְׁמַעִית חֻזְקָה בְּשֵׁם רַבִּי יְרֻמִּיהּ: רַבִּי מֵאִיר שׁוֹרְף תְּלוּיָהּ בְּכָל מְקוֹם. וְאִמְרַית לִיהָ: בְּגִין שֶׁהִיא תְּלוּיָהּ דְּכֵר תּוֹרָה. אִמְרַי לִיהָ: אִין.

אִנָּה פְּתַר לָהּ שְׁנַטְמָאָה בְּמִדּוֹר שְׁל גּוֹיִם, מַה אֵית לָךְ? דְּתַנִּי: מִדּוֹר שְׁל גּוֹיִם – תּוֹלִין. רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי יְהוֹדָה אוֹמְרַי: שׁוֹרְפִין. רַבִּי חוּנָא בְּשֵׁם רַבִּי יְרֻמִּיהּ: רַבִּי מֵאִיר שׁוֹרְף תְּלוּיָהּ בְּשֶׁאֵר יְמוֹת הַשְּׁנָה,

דְתַנִּי: תְרוּמָה תְלוּיָה וּמִמָּאָה שׁוֹרְפִין אוֹתָהּ עֶרֶב שֶׁבֶת עִם הַשְּׂכָה; דְבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: בְּזִמְנָה. וְיִשְׂרָף בְּשִׁחְרִית! תַּפְתֵּר בְּשִׁנְתֵּעֲצֵל וְלֹא שָׂרָף. תַּדַּע לָךְ שֶׁהוּא בֶן, דְּלֹא תַנְיִן שִׁחְרִית, וְלֹא בְּשִׁנְתֵּעֲצֵל וְלֹא שָׂרָף. אָמַר רַבִּי אֲבָא מְרִי אַחֵי דְרַבִּי יוֹסִי: תַּפְתֵּר שְׁנוּלָד לָהּ מִמָּאָה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וְלֵית שְׁמַע מִינָה בְּלוּם. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דְבַר אֶחָד.

[דף מ"ו ע"א]

אָמַר רַבִּי אֵילָא: רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּבִכּוּרוֹת וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ דְּתְרוּמוֹת, לֹא הִדִּין מוֹדָה לְדִין וְלֹא הִדִּין מוֹדָה לְדִין. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: מִסְתַּבְּרָא רַבִּי שְׁמַעוֹן מוֹדָה לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא מוֹדָה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. רַבִּי בּוֹן בַּר חֵיָא בְּעֵי קוּמֵי רַבִּי זְעִירָא: עַל דַּעְתָּךְ דְּתִימַר רַבִּי שְׁמַעוֹן יוּדֵי לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְהִתְנַיִן: מוֹדִין רַבִּי לְיַעֲזָר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שׁוֹרְפִין זֶה לְעֲצָמָה וְזֶה לְעֲצָמָה, וְיִשְׂרָף שְׁתֵּיהֶן בְּאַחַת! אָמַר לֵיה: תַּמָּן מְהוֹרָה הִיא דְבַר תּוֹרָה, תְרוּמָה בְּעִינָהּ הִיא, אַתָּה הוּא שְׁגוֹרָת לְשׁוֹרְפָהּ. בְּכָל מָקוֹם וְלֹא נִפְסְלָה בְּהַפְסָה הַדַּעַת? לֹא בֶן אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: הַפְסָה הַדַּעַת – דְּבַר תּוֹרָה! הִכִּית שְׁנֵייהָ בְּרַבִּי מֵאִיר תּוֹרָה, אַחֵיוֹת דָּם בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן תּוֹרָה.

אָמַר לֵיה שֶׁהוּא מִשְׁמֵרָה שְׁלֹא תַגַּע בְּמְהוֹרוֹת אַחֵרוֹת. הַתִּיב רַבִּי יִצְחָק בְּרִיה דְרַבִּי חֵיָא בְּרַבָּה: הַגַּע עֲצָמְךָ שֶׁהִיא נְתוּנָה עַל גְּבִי גְּהָלִים! אָמַר לֵיה לְכִשְׁתִּינְנָהּ.

אָמַר רַבִּי מְנָא לְרַבִּי שִׁמְי: אַתּוֹן אָמְרִין יוּדֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְאַפִּילוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֵית הִיא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ! אָמַר לֵיה: תַּנְיִין אִינוֹן, תַּמָּן רַבִּי מֵאִיר בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, בְּרַם הִכָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ.

תַּמָּן תַּנְיִן: בְּכוֹר שְׁאֲחֻזוֹ דָּם, אֲפִילוּ מוֹת – אִין מוּזִיזִין לוֹ אֶת הַדָּם; דְבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: יִקְיִז וְאֵף עַל פִּי שְׁעֵשָׁה בּוֹ מוּם. וְאִם עָשָׂה בּוֹ מוּם – הָרִי זֶה לֹא יִשְׁחַט עֲלָיו. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמַר: יִקְיִז וְאֵף עַל פִּי שְׁעֵשָׁה בּוֹ מוּם. רַבִּי אֲבָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אַתְיָא דְרַבִּי יְהוּדָה בְּחֻכְמִים בְּרַבִּין גְּמִלְיָאֵל, וְדַרְבְּנָן בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְדְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. וְתַנִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן: יִקְיִז וְאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא מִתְּבוּן לְעִשׂוֹת בּוֹ מוּם וְאַתְיָא בְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵיָא. רַבִּי אֲבָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ: טַעְמָא דְרַבִּי יְהוּדָה לֹא תֹאכְלֵנוּ עַל הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֵנוּ בְּמִים, לֹא הַתְּרִיתִי לָךְ דְּמוֹ אֶלָּא לְשׁוֹפְכָם.

מִתִּיב רַבִּי אֲבָא מְרִי אַחֵי דְרַבִּי יוֹסִי: וְהָא בְּפִסְלוֹי הַמְּקַדְּשִׁים כְּתִיב לֹא תֹאכְלֵנוּ עַל הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֵנוּ בְּמִים, אָמַר

[דף מ"ז ע"ב]

רַבִּי חֵיָא בַר אֲבָא: לְהַכְשֵׁר אֶת אֲמֵרָתָהּ, מַה מוּם מְכַשִּׁירִים, אֵף דָּם מְכַשִּׁיר. רַבִּי אֲבָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: וְשְׁנֵיהֶם מְקַרָּא אֶחָד דְּרִשׁוּ, תַּמִּים יִהְיֶה לְרִצּוֹן בְּל מוּם לֹא יִהְיֶה בּוֹ, רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּרִשׁוּ, בְּשַׁעָה

שֶׁהוּא לְרִצּוֹן אֵין אֶת רִשְׁאֵי לְתַן בּוּ מוּם, בְּשַׁעֲהָ שְׂאִינּוּ לְרִצּוֹן אֶת רִשְׁאֵי לְתַן בּוּ מוּם. וְהַכְּמִים אֹמְרִים: אֲפִילוּ בְּלוּ מוּמִין אֵין אֶת רִשְׁאֵי לְתַן בּוּ מוּם.

רַבִּי חֲמַאי בַר עֲזִיקָבָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסֵי בַר חֲנִינְיָא: כְּלִי שֶׁתּוֹכוֹ טְהוֹר וְאַחֲרָיו טְמֵאִים – אֵין מְטַמְּאִין בּוּ דְבַר מְמַעַט בְּדִי לְהַצִּיל בּוּ דְבַר מְרַבָּה. וְהִתְנַיִנּוּ: תֵּרַד וְתִטְמָא וְאַל יִטְמָאָנָה בְּיָדָיו! אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר בְּרַכְיָה: תִּפְתָּר בְּשָׁנֵי כְּלִים, אֶחָד תּוֹכוֹ טְהוֹר וְאַחֲרָיו טְמֵאִים, וְאֶחָד תּוֹכוֹ טְמֵא וְאַחֲרָיו טְהוֹרִים. וְהָרִי מִתְנַיִתִין בְּכָלִי אֶחָד טְמֵא! אָמַר רַבִּי מְנַא תִּפְתָּר בְּבוֹר טְהוֹר, מַה דְּמִתְנַיִתִין – בְּבוֹר טְמֵא. וְהִתְנַיִנּוּ: תֵּרַד וְתִבְלַע וְאַל יִבְלַעָנָה בְּיָדָיו! תִּפְתָּר שְׁנַתְּנָלְגָלָה לְבֵית פָּרֶם. עַל דְּעָתִיבָה דְּחִבְרִיָא חֲבִית הִרְאִישׁוּנָה וְחֲבִית הַשְּׁנִיָּה, עַל דְּעָתִיבָה דְּרַבִּי יוֹסֵי חֲבִית שֶׁל יוֹן וְחֲבִית שֶׁל שֶׁמֶן.

לֹא מִסְתַּבְּרָא אִם הֵיִתָּה בְּבוֹר טְמֵאָה. לֹא מִסְתַּבְּרָא אִם הֵיִתָּה שֶׁפָּחָה אַחַת.

[דף מ"ז ע"א]

תַּנִּי: סִיעוֹת בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵיוּ מְחַלְכִין בְּדֶרֶךְ, פָּגְעוּ לְהֵן גּוֹיִם וְאָמְרוּ תַנּוּ לָנוּ אֶחָד מִכֶּם וְנִהְרַג אֹתוֹ, וְאִם לֹא הָרִי אָנוּ הוֹרְגִים אֶת בְּלָכֶם, אֲפִילוּ בְּלֵן נִהְרָגִים – לֹא יִמְסְרוּ נַפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל.

יְחִידוּ לְהֵן אֶחָד, בְּגוֹן שְׁבַע בֵּן בְּכָרִי, יִמְסְרוּ אֹתוֹ וְאַל יִיְהַרְגוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ: הוּא שְׂיֵהָא חֵיב מִיתָה בְּשֶׁבַע בֵּן בְּכָרִי. וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: אִף עַל פִּי שְׂאִינּוּ חֵיב מִיתָה בְּשֶׁבַע בֵּן בְּכָרִי.

עוֹלָא בַר קוֹשֵׁב תִּבְעָתִיבָה מְלֻכוּתָא, עָרַק וְאֹזִיל לִיה לְלוּד גְּבִי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, אֶתוֹן וְאֶקְפּוֹן מְדִינְתָא, אָמְרוּ לְהוֹן: אֵין לִית אֶתוֹן יְהֻבּוֹן לִיה לָן, אֲנִן מוֹחְרִבִין מְדִינְתָא. סָלַק גְּבִיָּה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי וּפְיִיסִיה וְיִהְבִּיה לׁוֹן. וְהָהּ אֲלִיָּהּ זְכוּר לְשׁוּב יִלִּיף מִתְּנַגְלִי עֲלוּי וְלֹא אֶתְנַגְלִי, וְצֵם כְּפֹה צוּמִין וְאִיתְנַגְלִי עֲלוּי, אָמַר לִיה: וְלִמְסוֹרוֹת אָנִי נִגְלָה? אָמַר לִיה: וְלֹא מִשְׁנָה עֲשִׂיתִי? אָמַר לִיה וּזוּ מִשְׁנַת הַחֲסִידִים! רַבִּי אִימִי אִיתְצַד בְּסִפְסִיפָה, אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן: יִכְרֵד הַמֹּת בְּסָדִינוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ: עַד דְּאָנָּה קָטִיל אָנָּה מִתְקָטִיל, אָנָּה אֹזִיל וּמְשִׁיזִיב לִיה בְּחִילָא, אֲזַל וּפְיִיסוֹן וְיִהְבִּינָהּ לִיה. אָמַר לׁוֹן: וְאֶתוֹן גְּבִי סְבוּן וְהוּא מְצַלִּי עֲלִיכוֹן, אֶתוֹן גְּבִי רַבִּי יוֹחָנָן: אָמַר לׁוֹן: מַה דְּהוּא בְּלִבְכוֹן אִיעֵבַד לִיה יִתְעַבֵּד לׁוֹן יִמְטָא לְהַחְוּא עִמָּא. לֹא מְטוּן אִפְסִירוֹם עַד דְּאֲזַלּוֹן כּוּלְהוֹן.

זְעִיר בַּר חֲנִינְיָא אִיתְצַד בְּסִפְסִיפָה, סָלַק רַבִּי אִמִּי וְרַבִּי שְׁמוּאֵל מְפִיִּיסָה עֲלוּי, אָמְרָה לְהוֹן זְנִבָּה מְלֻכוּתָא, יִלִּיף הוּא בְּרִיבּוֹן עֵבַד לְכוֹן נִיסוֹן מְעֵשׂוֹקִין בֵּיה. עֲלַל חַד סְרַקְיָא טְעִין חַד סְפָסַר, אָמַר לְהוֹן בְּהָדָא סְפָסִירָא קָטִיל בַּר נָצַר לְאַחֵי וְאִישְׁתִּיזִיב זְעִיר בַּר חֲנִינְיָא.

רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: אִיקְפַח בְּעֲלֵי קִנְיָה, סָלִיק לְבֵית וְעֵדָא, וְהוּוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ שְׂאִיל לִיה וְהוּא לֹא מְנַיֵב, שְׂאִיל לִיה וְהוּא לֹא מְנַיֵב. אָמַר לִיה: מַהוּ חֵכִין? אָמַר לִיה: כָּל הָאִיבְרִים תְּלוּין בְּלֵב, וְהִלֵּב

תֵּלְוֵי בָּפִים. אָמַר לִיהִ: וּמָהוּ בִּן? אָמַר לִיהִ: וּמָהוּ אֶתְּ בִּן? אָמַר לִיהִ: אִיקָפַחַת בְּעַלְי קְנִיָּה. אָמַר לִיהִ: חֲמִי לִי זֹוִיתָה, נָפִיק מִחֻוֵי לִיהִ, חֲמִיתוֹן מִן רְחוֹק וְשָׂרִי מִצְלָצֵל, אָמְרִין: אִין רַבִּי יוֹחָנָן הוּא יִסַּב פְּלָגָא. אָמַר לוֹן: חֲיוּבֵין בּוֹלָה אָנָּא נָסִיב וְנָסִיב בּוֹלָה.

דִּיקְלוּט חֲזִירָא מְחֻנְיָה מְלִיָּא דְרַבִּי יְהוּדָא נְשִׂיאָה. אִיתְעַבַּד מְלָךְ נַחַת לְפָמִיִּים, שְׁלַח בְּתַבִּין בְּתַר רַבְּנָן, תִּיהוּוֹן גַּבִּי בְּמַפְקֵי שׁוּבְתָא מִיַּד. אָמַר לִיהִ לְשְׁלוּחִיהִ, לֹא תַתֵּן לְהוֹן בְּתַבִּין אֲלָא בְּעַרְוֵבְתָא עִם מְטָמְעֵי שְׁמֵשָׂא. וְאַתָּא שְׁלִיחָא גְבַהּוֹן בְּעַרְוֵבְתָא עִם מְטָמְעֵי שְׁמֵשָׂא. וְהוּוֹ רַבִּי יוֹדֵן נְשִׂיאָה וְרַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחֲמָן נַחֲתִין לְמִיסְחֵי בְּדִמוּסִין דְּטַבְּרִיא. אֲתָא אַנְטִיגֵרִים גְּבַהּוֹן, וְכַעֲי רַבִּי יוֹדֵן נְשִׂיאָה לְמִינְזַף בֵּיהִ. אָמַר לִיהִ רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחֲמָן: אֲרַפִּי לִיהִ, לְנִסְיוֹן הוּא מִתְּחֵמִי.

אָמַר לוֹן: מַה רַבְּנָן עֲבָדִין? תַּגְּזוּן לִיהִ עֲבָדָא. אָמַר לוֹן: סְחוּן, דְּבַרְיִיכוֹן עֲבִיד גִּיסִין, בְּמַפְקֵי שׁוּבְתָא מְעִיִן יְתֵהוֹן וְאַעֲיִל יְתֵהוֹן. אָמַר לִיהִ: הָא רַבְּנָן לְבַר, אָמַר לֹא יְחַמוּן אַפִּי עַד דְּאַיְנֵן סְחִיִין. הָוָה הֵהוּא בִּי בְּנֵי אַזְוִיָּה שְׁבַעָה יוֹמִין וְשְׁבַעָה לִילוֹן, נָפַק וְאַנְצַח קְדָמִיהוֹן וְעַלְלוֹן וְקָמוּן לִיהִ קְדָמִיהוֹן. אָמַר לוֹן: גְּבִין דְּבַרְיִיכוֹן עֲבִיד לְבוֹן גִּיסִין אֲתוֹן מְבוֹזֵין מְלַכּוֹתָא? אָמְרִין לִיהִ: דִּיקְלוּט חֲזִירָא בְּזִינְגָן, דִּיקְלִיטִיאַנּוּס מְלָכָא לֹא בְּזִינְגָן, וְאַפִּילוּ בִּן לֹא מַכְסִי לֹא בְּרוּמִי זְעִיר וְלֹא בְּחַבְר זְעִיר:

הַדְרָן עַלְדָּ הָאִשָּׁה שְׁחִיתָה

[דף מ"ז ע"ב]

פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

הַלְכָה א' מִתְנִי' הַזֹּרֵעַ תְּרוּמָה, שׁוּגַג – יוֹפֵד, וּמוֹזֵד – יָקוּם. וְאִם הִבִּיאָה שְׁלִישׁ, בִּין שׁוּגַג בִּין מוֹזֵד – יָקוּם. וּבִשְׁתָּן, מוֹזֵד – יוֹפֵד. וְחִיבַת בְּלָקְטָא וּבִשְׁכַּחַה וּבִפְאָה. וְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל וְעַנְיֵי בְּהֵנִים מְלַקְטִין. וְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל מוֹכְרִין אֶת שְׁלֶחֶן לְעַנְיֵי בְּהֵנִים בְּדָמֵי תְּרוּמָה, וְתַדְמִין שְׁלֶחֶן. רַבִּי טַרְפוֹן אָמַר: אִין מְלַקְטִין אֲלָא עַנְיֵי בְּהֵנִים, שְׁמָא יִשְׁכְּחוּ וְיִתְּנוּ לְתוֹד פִּיחֵן. אָמַר לִיהִ רַבִּי עֲמִיבָה: אִם בִּן לֹא יִלְקָטוּ אֲלָא מְהוֹרִים! וְחִיבַת בְּמַעֲשֵׁר וּבְמַעֲשֵׁר עֲנִי. וְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל וְעַנְיֵי בְּהֵנִים נִטְלִין, וְעַנְיֵי יִשְׂרָאֵל מוֹכְרִין אֶת שְׁלֶחֶן לְבְּהֵנִים בְּדָמֵי תְּרוּמָה, וְתַדְמִין שְׁלֶחֶן.

הַחֹבֵט – מִשְׁבַּח. וְהַדֵּשׁ בִּיצֵד יַעֲשֶׂה? תוֹלָה בְּפִיפּוֹת בְּצוּאָרֵי בְּהֵמָה וְנוֹתֵן לְתוֹכָן מֵאוֹתוֹ חֲמִין, וְנִמְצָא לֹא זוּמָם אֶת הַבְּהֵמָה וְלֹא מֵאֲכִיל אֶת הַתְּרוּמָה:

אָמְרָא הַזֹּרֵעַ תְּרוּמָה שׁוּגַג יוֹפֵד כּוֹ. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְלֹא חֲלוּפִין? קָנְסוּ בּוּ שְׁתִּיבְטֵל שְׁדָהוּ עַל גַּב תְּרוּמָה.

רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֲבָדִימִי בְּעִי: מָהוּ שְׁיָהָא נְאֻמָּן לִזְמַר מוֹזֵד חֵייתִי? וְאָמַר לִיהִ, אִם בְּשָׁחִיו מְכִירִין לֹא כָּל הַיְמִינֵי, וְאִם לֹא, הִפָּה שְׁאָמַר הוּא הִפָּה שְׁתֵּתִיר.

רבי בנְיָמין בר גִּידְל בְּעֵי: זָרַע תְּרוּמוֹת פְּרָשִׁינִין, זָרַע תְּרוּמוֹת הוֹצָה לְאָרֶץ? אָמַר לִיה: גְּזֵרָה הִיא, וְאִין גְּזֵרָה לְגְזֵרָה. הֵדָא אָמְרַה: שְׁתַּקְדְּשָׁה חֵלָה עֲלֶיהָ בְּשֵׁהוּא מְחַבֵּר. הֵדָא אָמְרַה: הַפְּרִישׁ מִפְּרוֹת שְׁלֵא חֲבִיאוּ שְׁלִישׁ – לֹא קִדְּשׁוּ.

וּבְמִזֵּיד, יוֹפֵד. קָנְסוּ בּוּ שְׁלֵא יִהְנֶה בְּקִיסְמִין:

רבי יוֹסִי בְּעֵי: הַפְּרִישׁ עוֹמְרִין שְׁלוֹ וְנִתְחַלְפוּ לוֹ, אֲפִילוּ בֵּן עַגְנִי יִשְׂרָאֵל וְעַגְנִי בְּהֵנִים מְלַקְטִין?

תָּנָא: אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל עִם הָאָרֶץ טוֹחֶנֶת עִם אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל חֵבֵר, בְּזִמְנָא שֶׁהִיא טְמֵאָה, אָכַל בְּזִמְנָא שֶׁהִיא טְהוֹרָה – לֹא תִמְחֹזֵן, שֶׁהִיא מְחֻנְקֶת עֲצָמָה טְהוֹרָה מִמֶּנָּה. וְכַדְבְּרֵי רַבִּי טְרַפּוֹן אֲפִילוּ בְּזִמְנָא שֶׁהִיא טְמֵאָה – לֹא תִמְחֹזֵן שְׁמָא תִשְׁכַּח וְתִתֵּן לְתוֹדָא פִּיהָ.

בֵּן הִיא מִתְנִיתָא, אִם בֵּן לֹא יִלְקְטוּ אֲלֵא טְהוֹרִין. בֵּן הִיא מִתְנִיתָא, חֵיבָת בְּתְרוּמוֹת וּבְמַעֲשְׂרוֹת וּבְמַעֲשֵׁר עַנִּי.

לִיִּטְרָא בְּצָלִים שֶׁל מַעֲשֵׁר רֵאשׁוֹן שְׁנַטְמַעָה, וְהָרִי בְּהַ עֵשֶׂר לִיִּטְרִין –

[דף מ"ח ע"א]

הָרִי אֵלּוֹ חֵיבוֹת בְּמַעֲשְׂרוֹת, וְאוֹתוֹ מַעֲשֵׁר רֵאשׁוֹן שְׁלֵהֵן שֶׁהוּא מַפְרִישׁ עַל תְּרוּמוֹת מַעֲשֵׁר וְעַל מַה שְׁנַטְמַע.

לִיִּטְרָא בְּצָלִים שֶׁל מַעֲשֵׁר שְׁנִי שְׁנַטְמַעָה וְהָרִי בְּהַ עֵשֶׂר לִיִּטְרִין – חֵיבָת בְּמַעֲשְׂרוֹת וְחֹזֵר וּפּוֹדָה אֵת מַעֲשֵׁר שְׁנִי שְׁנַטְמַע:

הַחֹבֵבט – מְשַׁבְּחָה. מִן מִי מְשַׁבְּחָה? מִן הַדֵּשׁ:

הַדֵּשׁ מִיִּצֵּר הוּא עוֹשֶׂה? תְּנִי בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן: תּוֹלָה לָּהּ פְּרָשִׁינִין וְהֵן יִפִּין לָּהּ מִן חֵבֵל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: זֹאת אוֹמְרָת, עֲשֵׂה לָּהּ בֵּן בְּחֵלִין – אֵינּוּ עוֹבֵר עָלֶיהָ מִשׁוּם כֹּל תַּחֲסֹם. הַפְּרִישׁ בְּקִסְמִיּוֹת וּבִתְלָתָן – אֵינּוּ עוֹבֵר מִשׁוּם כֹּל תַּחֲסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ. אָכַל אֲסוּר מִפְּנֵי מִרְאִית עֵין.

אֵית תְּנִי תְּנִי: בְּדִישׁ שֶׁהוּא מוֹתֵר לָּהּ. וְאֵית תְּנִי תְּנִי: בְּדִישׁ שֶׁהוּא אֲסוּר לָּהּ.

אָמַר רַבִּי בָּא בַר מִמּוֹל: מִתְנִיתָא בְּשְׁנוֹתֵינוּ מִשְׁהוֹצִיאָו עֲדָשִׁים מִימִיחָן, עֲדָשִׁים צוֹפְרוֹת אוֹתוֹ שְׁלֵא יִתֵּן. אָכַל אִם נִתְּנוּ עַד שְׁלֵא הוֹצִיאָו עֲדָשִׁים אֵת מִימִיחָן – לֹא בְּדָא.

וּכְמָה דְּאָתָּא אָמַר עֲדָשִׁים צוֹפְרוֹת אוֹתוֹ שְׁלֵא יִתֵּן, דְּכוּוּתָהּ, עֲדָשִׁים צוֹפְרוֹת אוֹתוֹ שְׁלֵא יִכְלַע. הִיאֵד עֵבִידָא? בְּצַל שֶׁל חֵלִין שְׁנוֹתֵנוּ לְתוֹדָא עֲדָשִׁים שֶׁל תְּרוּמָה, אֲפִילוּ בֵּן עֲדָשִׁים צוֹפְרוֹת אוֹתוֹ שְׁלֵא יִכְלַע. הֵדָא דְּתִימֹר בְּיָבֵשׁ, אָכַל בְּלֶח – אֲסוּר בְּכֻצַּל. וּבְקַפְלוּט, בֵּין לַח בֵּין יָבֵשׁ בֵּין שְׁלֵם בֵּין מְחֻתֵּד – אֲסוּר.

[דף מ"ח ע"ב]

הַעֲבִיר פְּטָמָתוֹ – בְּמַהוּתָּהּ הוּא. הִיוּ שְׁנַיִם שְׁלִשָּׁה – בְּמַהוּתֵיכִין הֵן. הִדָּא דְתִימְרָא קְשָׁאִין בְּקַלְפָּה הַחִיצוֹנָה בְּגוֹתָן טַעַם, אֲבָל אִם יֵשׁ לָהּ? אֵיִת תַּנְיִי תַּנְיִי: בְּדִישׁ שֶׁהוּא מִתָּר לָהּ. מִתְּנִיתָא תַּמָּן אָמַר אַף בְּדִישׁ שֶׁהוּא אָסוּר לָהּ, דְתַנְיִנָּה: תוֹלָה בְּפִיפּוֹת בְּצוּאָרֵי בְהֵמָה.

בְּדִישׁוֹ, וְלֹא בְדוֹרְכוֹ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר: אַף בְּדוֹרְכוֹ. אָמַר רַבִּי אֲבִי: רַבִּי עֲקִיבָא שְׂאֵל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחֵי, מִיבְדַּקְנִיהָ בֵּיהּ, חָסֵם מִבְּחִיזֵי וְהַכְּנִים מִבְּפָנִים? אָמַר לֵיהּ: בְּבוֹאֲכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד, מִבּוֹאֲכֶם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: לֹא תַחֲסֵם שׂוֹר בְּדִישׁוֹ לֹא תִדּוּשׁ בְּשׂוֹר חָסוּם:

הַלְכָה ב' מִתְנִי' גְדוּלֵי תְרוּמָה – תְרוּמָה, וְגְדוּלֵי גְדוּלִין – חֲלִין. אֲבָל

[דף מ"ט ע"א]

הַטָּבֵל וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן, וְסִפְיָהּ שְׂבִיעִית, וְתְרוּמַת הוֹצֵה לְאָרֶץ, וְהַמְדוּמַע, וְהַבְּפוּרִים, גְדוּלֵי־חֵן – חֲלִין. גְדוּלֵי הַקֹּדֶשׁ וּמַעֲשֵׂר שְׁנִי – חֲלִין וּפּוֹדָה אוֹתָן בְּזֶמַן זְרַעַם. מֵאָה לְגִינָה שֶׁל תְּרוּמָה וְאַחַת שֶׁל חֲלִין – בְּלֶן מִתְרִין, בְּדָבָר שְׁזָרְעוּ בָּלָהּ, אֲבָל בְּדָבָר שֶׁאִין זָרְעוּ בָּלָהּ, אֲפִילוּ מֵאָה שֶׁל חֲלִין וְאַחַת שֶׁל תְּרוּמָה – בְּלֶן אֲסוּרִין. הַטָּבֵל, גְדוּלֵי מִתְרִין בְּדָבָר שְׁזָרְעוּ בָּלָהּ, אֲבָל בְּדָבָר שֶׁאִין זָרְעוּ בָּלָהּ, גְדוּלֵי גְדוּלִין אֲסוּרִין. אֵינָה דָבָר שֶׁאִין זָרְעוּ בָּלָהּ? בְּגוֹן הַלּוּף וְהַשּׁוּם וְהַבְּצָלִים. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: הַשּׁוּם – בְּשַׁעוּרִין:

גְמָרָא וְתַנְי עָלֶיהָ: בַּמָּה דְבָרִים אָמּוּרִים? בְּדָבָר שְׁזָרְעוּ בָּלָהּ, אֲבָל בְּדָבָר שֶׁאִין זָרְעוּ בָּלָהּ גְדוּלֵי גְדוּלִין אֲסוּרִים. אֲבָל הַטָּבֵל שָׂרְבוּ חֲלִין, וּמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שָׂרְבוּ חֲלִין, וְסִפְיָהּ שְׂבִיעִית שֶׁאִין מְצוּיִין, וְתְרוּמַת הוֹיֵץ לְאָרֶץ שֶׁאִינָה מְצוּיָה, וְהַמְדוּמַע שָׂרְבוּ חֲלִין, וְהַבְּפוּרִים שֶׁאִינָן מְצוּיִין, וְגְדוּלֵי הַקֹּדֶשׁ וּמַעֲשֵׂר שְׁנִי – חֲלִין וּפּוֹדָה אוֹתָן בְּזֶמַן זְרַעַם.

רַבִּי אֲבָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחֵנָן: פּוֹדָה אֶת כָּל הָאוֹצָר בְּדָמֵי אוֹתָהּ סָאָה. הַפְּרִישׁ הַקֹּדֶשׁ לְמַעֲשֵׂר שְׁנִי מַעֲשֵׂר שְׁנִי בֵּין דָּבָר שְׁזָרְעוּ בָּלָהּ וּבֵין דָּבָר שֶׁאִין זָרְעוּ בָּלָהּ – נִפְדָּה בְּשַׁעַר הַזּוּל. אֵלָּא

[דף מ"ט ע"ב]

דָּבָר שְׁזָרְעוּ בָּלָהּ – נִפְדָּה בְּשַׁעַר שֶׁהוּא עוֹמֵד בּוֹ, דָּבָר שֶׁאִין זָרְעוּ בָּלָהּ – נִפְדָּה בְּשַׁעַר הַרֵאשׁוֹן. הַקֹּדֶשׁ, בֵּין דָּבָר שְׁזָרְעוּ בָּלָהּ בֵּין דָּבָר שֶׁאִין זָרְעוּ בָּלָהּ – אֵין לוֹ אֵלָּא מְקוֹמוֹ וּשְׁעָתוֹ. אֲבָל דָּבָר שְׁזָרְעוּ בָּלָהּ – פּוֹדָה אֶת כָּל הָאוֹצָר בְּדָמֵי אוֹתָהּ סָאָה שְׁזָרְעוּ. וְדָבָר שֶׁאִין זָרְעוּ בָּלָהּ – פּוֹדָה אֶת כָּל הָאוֹצָר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: זֹאת אוֹמְרָת, הִיוּ לְפָנָיו מֵאָה סָאָה הַעוֹלוֹת מִתּוֹךְ מֵאָה סָאָה, וְאַחַת שֶׁל חֲלִין נִתְחַלְפוּ

לו – מתרות. תמן אמר רבי יוחנן: מאה תרומה שעלת מתוך מאה מאה חליו, כל שהן מכפולות אותה, הכא ליקט נפל לתוכן חליו כל שהן מותרים.

כמו דרבי יוחנן אמר תמן: טוחן ומתיר, אוף הכא בן. תמן מזה ומזה עלה בידו, ברם הכא כל הטבל עלה בידו. בשלקט מאחת. אבל אם לקט משתייהן – מזה ומזה עלה בידו.

עד היכיין? רבי יעקב בר אידי בשם רבי יוחנן: עד שלוש גזרות אסורות. עד גרן הרביעית אסור, והרביעית מתר. רבי שמואל בר אבדומי בעי קומי רבי מנא: בתרומה עד כמה? אמר ליה: עשו גרן הרביעית כגרן הראשונה, מה גרן הראשונה דבר שזרעו פלה, בתרומה – אסור, ובטבל – מתר, אף גרן הרביעית בדבר שאין זרעו פלה, בתרומה – אסור, ובטבל – מתר.

[דף נ' ע"א]

מה אית לדך? אמר רבי יוסי בי רבי בון כגון הכלובסין. רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינא: השום – עד בשעורין, לדבר שזרעו פלה. מכאן ואילך, לדבר שאין זרעו פלה. רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי יוסי בן חנינא: השום – עד בשעורים לכל דבר:

הלכה ג' מתני' המנכש עם הנכרי בהסיות, אף על פי שפרותיו טבל – אוכל מהן עראי. שתילי תרומה שנטמאו, שתלן, טהרו מלמא, ואסורים מלוכל עד שיגום את האוכל. רבי יהודה אומר: עד שיגום וישנה:

גמרא רב הוויא בר אשי בשם רבי אבהו בשם רבי יוחנן: דרבי שמעון היא. אין כרבי שמעון למה לי עראי? אפילו קבעו אלא בגין דאמר רבי ירמיה, רבי הוויא בשם רבי יוחנן: מודי רבי שמעון שהוא מפריש מעשרותיו מהלכה, לפום בן צריכין מימר דרבי שמעון היא.

תני: המנכש עם הבותי – מתר בדמאי, הא בודאי לא, למה? שדמאי בטל במחבר לקרקע, ואין גדולי אסור מעלין אותה. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: שתילי תרומה שנטמאו, שתלן ועושה אותן תרומה. ואם היו תרומה מעיקרן – כבר נדחו.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: מים שנטמאו – משיקן ועושה אותן מי חג. ואם היו מי חג מעיקרן – כבר נדחו. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: תאנים וענבים שנטמאו – סוחטן ועושה אותן תרומה. ואם היו תרומה מעיקרן – כבר נדחו. רבי זעירא רבי יוסי בשם רבי אלעזר: סוחטן עד פחות מבזיתים, ויינו פשר אפילו לנסכים. אמרין: רבי שמעון בן לקיש פליג. מה? בין לקולא בין להומרא?

[דף נ' ע"ב] אין תימר לקולא, גיחא. אין תימר להומרא, הא תנינן עד שיגום את האוכלין. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: ביני מתניתא עד שיגום בעלים וישנה:

הדרן עלה הזרע תרומה

פרק עשירי

הלכה א' מתני' בצל שנתנו לתוך עדשים, אם שלם – מתר. אם הותכו – בנותן טעם. ושאר כל התבשיל, בין שלם בין מהותך – בנותן טעם. רבי יהודה מתיר בצחנה, שאינו אלא למול את הזהמה. תפוח שריסקו ונתנו לתוך עסה וחימצה – הרי זו אסורה. שעורין שנפלו לתוך תבוא של מים, אף על פי שהבאישו מימיו – מתרין:

גמרא **בצל שנתנו לתוך עדשים בוי'**. רבי חזקיה, רבי אחאי בשם רבי בא בר ממל: מתניתין פשהוציא העדשים מימיהן, שהעדשים צופדות אותו שלא יבלע. וכמה דתימר: עדשים צופדות אותו שלא יבלע, ודכוותה עדשים צופדות אותו שלא יתן. מתניתין בכצל של חלין שנתנו לתוך עדשים של תרומה. אבל בכצל של תרומה שנתנו לתוך עדשים של חלין – לא בדא. ביבש, אבל בלח – אסור. בכצל, אבל בקפלוטות, בין לח בין יבש בין שלם בין מהותך – אסור.

העביר פטמתו – במהותך הוא. היו שנים שלשה קמנים במהותכין הן. הדי דתימר: כשאין בקלפתו החיצונה כדי לתן טעם. אבל אם יש בקלפתו החיצונה כדי לתן טעם – אסור. תמן תנינן: דגים שנתבשלו עם הקפלוטות של מעשר שני והשביחו – השבחו לפי השבון. אמר רבי הושעיה: מתניתא דלא כרבי יהודה! דתנינן: רבי יהודה מתיר בצחנה, שאינה אלא למול את הזהמה.

[דף נ"א ע"א]

רבנן דמיסרין בעיין: והדי דאמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן: כל האפורין משערין אותן בלוי בצל בלוי קפלוט, דלא כרבי יהודה. מודה רבי יהודה בכצל של הקדש, ומודה רבי יהודה בכצל של עבודה זרה.

תפוח שריסקו ונתנו לתוך עסה וחימצה – הרי זו אסורה. תני: רבי יוסי מתיר. רבי אחאי, רבי אבהו בשם רבי יוסי בי רבי חנינא: מה פליגינן? במחמץ במימיו. אבל במחמץ בגופו – מתר. כמה דרבי יוסי אמר תמן אין חמוצו חמוץ ברור, כן הוא אמר הכא אין תבשילו תבשיל ברור.

כל נותני טעם, בין לשבח בין לפגם – אסור; דברי רבי מאיר. רבי שמעון אומר: לשבח אסור, לפגם מתר. אמר רבי שמעון כן לקיש: מה פליגינן? בשחשביית ואחר כך פגם, אבל פגם ואחר כך השבית אף רבי מאיר מודה. רבי יוחנן אומר: לא שנייא היא פגם היא השבית, היא השבית היא פגם היא המחלקת. תמן תנינן: שעורים שנפלו לתוך תבוא של מים, אף על פי שהבאישו מימיו – מימיו מתרין. הדי דמתניתין מה היא? רבי יוחנן אומר: במחלקת. רבי שמעון כן לקיש אמר: דברי הכל. רבי יוסי בר רבי בון אמר אילין שמועטא, הכא רבי יוחנן אמר במחלקת, רבי שמעון כן לקיש אמר דברי הכל:

מִסְכַּת נְגָעִים פֶּרֶק רִאשׁוֹן

א. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: שָׁאֵל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֶת רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר לוֹ: מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ מְרֵאאוֹת נְגָעִים שְׁנַיִם שָׁהֵן אַרְבָּעָה? אָמַר לוֹ: וְאֵלֹא מָה יֵאמְרוּ? אָמַר לוֹ: יֵאמְרוּ 'מִקְרוֹם בִּיצָה וּלְמַעְלָה'. אָמַר לוֹ: לְלַמֵּד, שֶׁמִּצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. אָמַר לוֹ: יֵאמְרוּ 'מִקְרוֹם בִּיצָה וּלְמַעְלָה טָמֵא וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה'. אָמַר לוֹ: לְלַמֵּד, שְׁאִם אִינוּ בָקִי בְהֵן וּבִשְׁמוֹתֶיהֶן - לֹא יֵרְאֶה אֶת הַנְּגָעִים. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי חֲנִינְיָא בֶּן חֲכִינְאִי, שֶׁאָמַר מִשׁוֹם רַבִּי עֲקִיבָא: מִנֵּיִן אִתָּהּ אֹמֵר, כִּהֵן שְׁהוּא בָקִי בְנְגָעִים וְלֹא בְנִתְקִים, וּבְנִתְקִין וְלֹא בְקָרְחַת, בְּאָדָם וְלֹא בְבָגְדִים, בְּגִידִים וְלֹא בְבִתִּים, בְּמֵרְאֵה רֵאשׁוֹן וְלֹא בְמֵרְאֵה שְׁנֵי, בְּמֵרְאֵה שְׁנֵי וְלֹא בְמֵרְאֵה שְׁלִישִׁי - לֹא יֵרְאֶה אֶת הַנְּגָעִים עַד שִׁיֵּהָא בָקִי בְהֵן וּבִשְׁמוֹתֶיהֶן? תְּלַמּוּד לֹמַר (וַיִּקְרָא יֵד, נִד-נז): "זֹאת הַתּוֹרָה לְכָל נֹגַע הַצֵּרַעַת וּלְנִתְקִי, וּלְצֵרַעַת הַבְּגָד וּלְבֵית, וּלְשֵׂאת וּלְסַפְחַת וּלְבִהְרַת, וְלַהוֹרוֹת". אָמַר רַבִּי נִתָּן: לֹא שְׁהִיָּה רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: שֶׁל סִיד דְהָהּ הֵימְנוּ, אֵלֹא שֶׁל צִמְרָא לְבָן דְהָהּ הֵימְנוּ. אִי אֶפְשָׁר לְפִסְיוֹן שִׁיטְמָא בְתַחֲלָה. אָבָל אֶפְשָׁר לְפִסְיוֹן שִׁיטְמָא בֶּן יוֹמוֹ. כִּיצַד? בְּהֵרַת וּבִהּ סִימְנֵי טְמָאָה, וּבֵא לֹא אֵצֶל הַכֹּהֵן וּפְטָרוֹ, וְאַחַר כֵּן נוֹלַד לוֹ פְסִיּוֹן - זֶה הוּא פְסִיּוֹן שְׁהוּא מִטְמָא בֶּן יוֹמוֹ:

ב. אַרְבַּע מְרֵאאוֹת שְׁעוֹר וּבִשְׁוֹר נְטֵמָא בְהֵן. הַשְּׁחִין, וְהַמְכוּה, וְהַקְרַחַת, וְהַגְבַּחַת מִטְמָאִין, וּבְהֵן הַפְסִיּוֹן מִטְמָא, אִף עַל פִּי שְׁאִינוּ מְאוֹתוֹ מְרֵאֵה אֵלֹא מִמְרֵאֵה אַחַר, וּבְלִבְד שִׁיֵּהָא מֵאַרְבַּע מְרֵאאוֹת. הַמַּחִיָּה מִטְמָאָה בְּכָל מְרֵאֵה, אֶפְלוּ שְׁחוֹרָה וְשְׁעַר לְבָן, אֵלֹא שֶׁשְׁעַר לְבָן מְכָה, וְהִנְתְּקִין מִטְמָאִין בְּכָל מְרֵאֵה, אֶפְלוּ לְבָן בְּשְׁחוֹר וְשְׁחוֹר לְבָן. שְׁעַר צָהָב - מְרֵאִיו כְּתַבְנִית זָהָב:

ג. הַבְּגָדִים וְהַעוֹרוֹת - מִטְמָאִין בִּירְקָק שְׁבִירְקִין וּבְאֲדָמִים שְׁבִאֲדָמִים. וְאִיזָה הִירוֹק שְׁבִירְקִין? רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אֹמֵר: כְּשֶׁעוֹה וּכְחַלְמוֹן. סוּמְכוֹס אֹמֵר: כְּכַנְף טָאֹס וּכְחֵץ שֶׁל דָּקֵל. וְאִיזָה הוּא אֲדָמִים שְׁבִאֲדָמִים? כְּזוֹהוֹרִית יִפָּה שְׁבִים וְהַפְסִיּוֹן שְׁלֵהֶם כִּיּוֹצָא בְהֵן, וְאִין בְּהֵם מְרֵאֵה פְתָךְ, מְרֵאֵה גְבוּהָ כְּמֵרְאֵה צֶל בְּחִמְהָ. מְרֵאֵה עֲמוּק שְׁבֵהֵן כְּמֵרְאֵה חִמְהָ בְצֶל:

ד. רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל אֹמֵר: מְרֵאאוֹת נְגָעִים - שְׁנַיִם עֶשֶׂר. רַבִּי חֲנִינְיָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אֹמֵר: מְרֵאאוֹת נְגָעִים - שֶׁשָּׁה עֶשֶׂר. רַבִּי דוֹסָא בֶּן הֶרְכִּינְס אֹמֵר: מְרֵאאוֹת נְגָעִים - שְׁלִשִׁים וְשֶׁשָּׁה. עֲקִיבָא בֶּן מֵהֶלְלָאֵל אֹמֵר: מְרֵאאוֹת נְגָעִים שְׁבַעִים וְשָׁנַיִם:

ה. הִיָּה רַבִּי מְאִיר אֹמֵר: מִי שֶׁנִּסְמַיִת אַחַת מֵעֵינָיו - אִינוּ רֵשְׁאִי לְרֵאאוֹת אֶת הַנְּגָעִים וְאִינוּ רֵשְׁאִי לְדוֹן, שְׁנֵאָמַר (וַיִּקְרָא יֵג, יב): "לְכָל מְרֵאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן". וְאֹמֵר (דְּבָרִים כֵּא, ה): "וְעַל פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל רֵיב וְכָל נֹגַע". מִקִּישׁ רִיבִים לְנְגָעִים, מָה נְגָעִים "לְכָל מְרֵאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן", אִף רִיבִים "לְכָל מְרֵאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן". בֵּית הָאָפֶל וְחַלּוֹנוֹתָיו מְגוּפּוֹת - פּוֹתֵחִין לְאוֹתָן חַלּוֹנוֹת וְרוֹאִין אֶת נֹגַעוֹ. סוֹדִין הַמְקַמֵּט - מִפְּשָׁטִין אוֹתוֹ וְרוֹאִין אֶת נֹגַעוֹ. נִרְאֶה נֹגַע בְּחוֹרִין אוּ בְּסֻדְקִין - אִין נִזְקֵק לוֹ. סִלְקוּ - הִרִי זֶה כְּקַמֵּט שֶׁנִּפְשֵׁט. וּכְבֵּית הַסְּתָרִים שֶׁנִּתְגַּלָּה. כְּאוֹרְגַת הַעוֹמֶדֶת לְשָׁחִי לִימְנִית; דְּבָרֵי רַבִּי מְאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: כְּטוֹוֵה פֶּשֶׁתָן לְשִׁמְאֵלִית. אָמַר רַבִּי: נִרְאִין דְּבָרֵי רַבִּי מְאִיר בְּזִמְיָן, וְדְבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה בְּשִׁמְאֵל. כְּשֵׁם שֶׁנִּרְאֶה לְנֹגַעוֹ כֵּן נִרְאֶה לְתַלְתְּלוֹתוֹ, שְׁנֵאָמַר (וַיִּקְרָא יֵד, ח): "וְיִגְלַח אֶת כָּל שְׁעָרוֹ", וְנֵאָמַר (שָׁם): "אֶת גְּבוּת עֵינָיו", מָה גְבוּת עֵינָיו בְּנִרְאֵה וְלֹא בְּבֵית הַסְּתָרִים, אִף כָּל שְׁעָרוֹ בְּנִרְאֵה וְלֹא בְּבֵית הַסְּתָרִים:

ו. כָּל הַנְּגָעִים אָדָם רוֹאֶה חוּץ מִנְּגָעֵי עֵצְמוֹ. רַבִּי מְאִיר אֹמֵר: אִף לֹא נְגָעֵי בֵּיתוֹ בְּגִידוֹ וּקְרוֹבוֹ. כָּל הַנְּדָרִים אָדָם מֵתִיר חוּץ מִנְּדָרֵי

עצמו. רבי יהודה אומר: אף לא נדרי אשתו, וחכמים מתירין, ואין צריך לומר הנדרים שבינו לבינה, והלא הבעל מפר אותן! אלא אף שבינה לבין אחרים, ורואה קדשיו ומעשרותיו, ונשאל על הטְהוֹרוֹת ועל הטְמָאוֹת של עצמו:

ז. אין דנין שני דינין כאחד, ואפלו נואף ונואפת, אלא דנין את הראשון ואחר כך דנין את השני. ואין נמנין על שני דברים כאחד. ואין שואלין שני דברים כאחד, אלא נמנין על הראשון ואחר כך נמנין על השני. נשאלין על הראשונה ואחר כך נשאלין על השנייה:

ח. אין משקיין שתי סוטות כאחת - שלא יהא לכה גס בכתרתה. ורבי יהודה אומר: לא מן השם הוא זה, אלא משום שנאמר (במדבר ה, כה): "והקריב אתה אל הכהן" - אחת הוא מקריב ואין מקריב שתיים:

ט. אין שורפין שתי פרות בבת אחת, ומשנעשית אפר - מביא אחרת ושורף על גבה ואינו חושש. ואין עורפין שתי עגלות כאחת. ורבי אליעזר אומר: אם היתה מדה מכוונת בין שתי עירות - שתיהן מביאות שתי עגלות. ואין עושין שלש עירות עיר נדחת בארץ ישראל - שלא להחריב את ערי ישראל, אבל עושין אחת או שתיים. אנשי עיר הנדחת - אין דנין שנים מהם כאחד, אלא דנין את הראשון ואחר כך דנין את השני:

י. לעולם אין הכהן רשאי לטמא, עד שיהיו עיניו בו, ובעור הבשר חוצה לו, עודה מסגירו או פוטרו, נולד בו נגע אחר - הרי זה נזקק לו. ואם משהסגירו נולד לו נגע אחר - אין נזקק לו לטמאה ולטהרה עד סוף שבוע. הלא נגעו אפלו לאחר שלש שנים - הרי הוא בטמאתו, עד שיאמר הכהן טהור הוא:

יא. נאמן הכהן לומר: נגע זה פשה, נגע זה לא פשה, אם בהרת קדמה לשער לבן, ואם

מִסְכַּת נְגָעִים פֶּרֶק שֵׁנִי

א. יש בשער לבן מה שאין בשער צהב, ובשער צהב מה שאין בשער לבן, שער לבן לא הציל שער אחר מידו, מה שאין כן בשער צהב. יש בשער צהב שיפה כחו במקומו ליטמא בכל מראה מה שאין כן בשער לבן. היו בו שתי שערות ושוכבות חוצה לו - טמא. היו חוצה לו ושוכבות לתוכו - טהור. אמר רבי מאיר: שלא יהא בני אדם מדמה שבכלן הן נדונין, אלא אם חודו של שער לבן - טמא, אין חודו לבן - טהור. שאלו תלמידיו את רבי יוסי: בהרת ובה שער שחור - חוששין אנו שמא מעט את מקום בהרת מכגריס. אמר להן: בהרת ובה שער לבן - חוששין אנו שמא מעט את מקומו בהרת מכגריס, אמרו לו: לא! אם אמרת בשער לבן שהוא סימן טמאה, תאמר בשער שחור שאין סימן טמאה?! אמר להן: הרי שיש בו עשר שערות לבנות, כלום הן סימני טמאה! אלא שתיים חוששין אנו למותר, שמא מעט את מקום הבהרת מכגריס. אמרו לו: לא, אם אמרת בשער לבן שהוא מין טמאה, תאמר בשער שחור שאינו מין טמאה?! אמר להם: אף שער שחור הופך הוא מין טמאה:

ב. בהרת וחוט יוצא הימנה, שתי בהרות וחוט יוצא מזו לזו, אם יש בו רחב שתי שערות - זוקקים ליטמא בשער לכן ובפסיון. אבל למחיה - אין מטמאין עד שיהא בו רחב כגריס. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: כשם שאין זוקקין ליטמא במחיה עד שיהא בו רחב כגריס, כך אין נזקקין לטמא בשער לכן, ובפסיון עד שיהא בו רחב כגריס:

ג. שתי בהרות וחוט של מחיה ביניהן, נפרץ מכאן מקום שצרה אחת, ומכאן מקום שצרה אחת - טמא משום פסיון. נפרץ מקום שתי שערות מכאן, ומקום שתי שערות מכאן - טמא משום פסיון ומשום מחיה. בהרת שטתרה מתוך החלט, מחיה ושער לכן ופסיון ומתוך הסגר - אין משתמשות הסגר מעתה, אבל יכול הוא לטמא בשער לכן ומחיה ופסיון הבא אחריו. בהרת בתחלה בסוף שבוע ראשון, בסוף שבוע שני לאחר הפטור, כנסה ופשתה או פשתה וכנסה. נשתנית מן השלג לסידי ומן הסידי לשלג - הרי זו כמו שהיה. בהרת כגריס ופשתה כגריס והלך מן האום כחצי גריס. רבי עקיבא מטמא, וחכמים אומרים: תראה בתחלה:

ד. בהרת כחצי גריס ובה שתי שערות, נולדה בהרת כחצי גריס ובה שתי שערות - הרי זה להחליט. טעה, ואין ידוע אלו שהפכו ואלו שקדמו - טהור. ואם משהחליטו טעה, ואין ידוע אלו שהפכו ואלו שקדמו - טמא. נשרו בו שתיים טמא ושלש - טהור. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: ספק בהרת קדמה לשער לכן, ספק שער לכן קדמה לבהרת, הואיל וספק נגעים להקל - טהור. בהרת ובה מחיה פחותה מפעדשה. רבי מאיר אומר: יסגיר וחכמים אומרים: אין נזקקין לו. רבתה בהרת - רבי מאיר מטמא. וחכמים אומרים: תראה בתחלה. נתמעטה - טהורה. רבתה מחיה, רבי מאיר מטמא, נתמעטה, רבי מאיר מטמא

וחכמים מטהרים. בהרת כגריס לכל צד, ובה מחיה ארפה או עגולה, רבתה המחיה - טמאה. נתמעטה; רבי מאיר מטמא, וחכמים מטהרים, שאין הנגע פושה לתוכה. בהרת כגריס ומחיה כפעדשה מקפתה, ומבחוץ למחיה בהרת, והלכה לה מחיה ונעשית בהרת. רבן גמליאל אומר: אם מבפנים נתמעט - הפנימית להחליט והחיצונה טהורה. מבחוץ - הפנימית להסגיר והחיצונה טהורה. אמר רבי שמעון: אימתי? בזמן שהיא כפעדשה מכונת, היתה יתרה מבעדשה ונתמעט מותר זה ונעשה הבהרת, אם מבפנים נתמעט - שניהן להחליט, הפנימית משום שפשת, והחיצונה משום מחיתה מבחוץ, הפנימית להסגיר והחיצונה להחליט, אמר רבי יוסי: אלו דברי רבי חנניא בן גמליאל. אבל אני אומר בשתייהן שהחיצונה טהורה, שאני רואה את הבהרת כאלו השחין תוך המחיה. רבי עקיבא אומר: בין כך ובין כך - שתייהן להסגיר, אם משום פסיון - אין חוששין לפנימית, שאין נגע פושה לתוך הנגע, ואי משום מחיה - אין חוששין לחיצונה, שהבהרת לתוכה במקום מחיה:

ה. עשרים וארבעה ראשי אברים באדם שאין מטמאין משום מחיה, ואם מקומן יושב כגריס - הרי אלו מטמאין במחיה כגריס. רבי אליעזר אומר: המסמרת, והיבלת, והתלתלין - אינן מטמאין משום מחיה. ואם מקומן יושב כגריס - מטמאין משום מחיה: רבי יוסי ברבי יהודה אומר: היתה בהרת סמוכה לראש, לעין, ולאזן, ולחוטם, ולפה - טהור, שנאמר (ויקרא יג, ג): "וראה הכהן את הנגע בעור הבשר" - שיהא כל חוצה לו בעור הבשר וראויה לפסיון. היה לו על ראש חוטמו שופע אילך ואילך, על ראשי אצבעותיו שופע אילך אילך, כגריס על כגריס, על ראש אצבע שופע אילך ואילך - טהור, שנאמר: "וראהו" - כלו כאחת:

ו. בהרת בכלו ובראשו בשר חי. בהרת ברגלו ובכלו בשר חי, או שהיה בו מחיה מלמעלה למטה כמין פסיקיא של בשר חי, או חוגרת באמצע - טהור, שנאמר (שם): "ומחית בשר חי בשאת" - עד שתהא מחיה מבצרת בשאת. האדם שבשפה - גדון כבית הסתרים, והקמט שנפשט - הרי הוא כעור הבשר לכל דבר:

ז. בראש עד שלא העלה שער, ומשהעלה שער ונקרח. בזקן עד שלא העלה שער, ומשהעלה שער נתק. בעור הבשר עד שלא נעשה שחין, ומשנעשה שחין נעשה צרבת. עד שלא נעשה מכה, ומשנעשה מכה נעשה צרבת - טהור. רבי אליעזר בן יעקב אומר: הואיל ותחלתו וסופו טמא - טמא. וחכמים אומרים: יראה בתחלה:

ח. בהרת בעובד כוכבים עד שלא נתגיר נסמכה לה בהרת אחרת, ראשונה אינה זוקקת לטמא בשער לבן ובפסיון, ואינו מעצבת את הפריחה. כחצי גריס עד שלא נתגיר, וכחצי גריס משנתגיר - טהור:

מסכת נגעים פרק שלישי

א. התולש סימני טמאה מתוך נגעו, בין שתלש כלו, ובין שתלש מקצתו, בין עד שלא בא אצל הכהן, ובין משבא אצל הכהן, בין מתוך החלט, ובין מתוך הסגר, ובין מתוך הפטור - הרי זה לוקה את הארבעים:

ב. הקורע נגע מתוך הבגד, והקולף נגע מתוך הבית - הרי זה לוקה את הארבעים, שנאמר (דברים כד, ח): "השמר בנגע הצרעת לשמור מאד ולעשות". אבל נושא הוא במוט על כתפו, ובסיב ברגלו. ואם הלכו - הלכו:

ג. היו בו שתי שערות, תלש אחת ונשר אחת - טהור. היה בו שלש, תלש אחת ונשרו שתיים - טהור, שתיים ונשרה אחת - טמא. נתמעטה בהרתו מפגריס, בין כך ובין כך - טהור. פרחה בכלו, בין כך ובין כך - טהור:

ד. היתה בו מחיה כעדשה, כנה חצייה והלך חצייה - טהור. היתה יתרה מבעדשה, כנה מותר והלך כעדשה - טהור. כנה כעדשה והלך מותר - טמא. נתמעטה מפגריס - בין כך ובין כך טהור. פרחה בכלו - בין כך ובין כך טמא. אמר רבי יוסי: במה דברים אמורים? בזמן שנעשה מותר זה בהרת, אבל אם נעשה מותר זה שחין - טהורה, שאפלו היה פסלע ונסמך לה שחין - טהורה. התחלתי מביא להן ראיות, מפני מה עד שלא בא אצל הכהן טהור? לא מפני שלא ראה הכהן סימני טמאה שבו?! אף תוף הסגרו - טהור, עד שיראה הכהן סימני טמאה שבו. אמרו לו: יפה אמרת:

ה. קצצה מתכונן, רבי אליעזר אומר: משוילד לו נגע אחר ויטהר הימנו, וחכמים אומרים: משתפרח בכלו. אמר רבי יהודה: לא נחלקו רבי אליעזר וחכמים על שקצצה ונקצץ עמו בשר חי, שאין לזה טהרה עולמית, ועל שקצצה ושיר הימנה כל שהוא, שאם פרחה בכלו - שהוא טהור. על מה נחלקו? על שקצצה מכוון, שרבי אליעזר אומר: אין לו טהרה, עד שיוילד לו נגע אחר ויטהר הימנה, וחכמים אומרים: פרחה בכלו טהור:

ו. מצורע מסגר - ימול ופטור מן הקרבן. מחלט - ימול וחיב בקרבן. היתה בו בהרת פגריס, מל הימנה פחצי גריס, ובסוף שבוע נעשה פסלע - ויראה בתחלה:

ז. בהרת פגריס ובה מחיה כעדשה, פרחה בכלו והניחה המחיה במקומה - טמא. חזרו בו ראשי אברים - טמא עד שתתמעט בהרת מפגריס. וכמה היא חזרת ראשי אברים? רבי מאיר אומר: כל שהוא. ורבי יוסי אומר כעדשה. אמר רבי מאיר: וכי משום מחיה הן מטמאין? והלא אין המחיה מטמא בראשי אברין! אלא גזרת מלך היא, אפלו בכל שהוא. אמר רבי יוסי: וכי משום ראשי אברין מטמאין? והלא אם חזרה אמצעיתו טמא! ועוד, נאמר כאן "בשר חי", ונאמר

להלן "בִּשְׂרֵי הַחַיִּי", מה בִּשְׂרֵי חַי הָאָמּוּר לְהֵלֵן כַּעֲדֻשָּׁה, אִף בִּשְׂרֵי חַי הָאָמּוּר כְּאֵן כַּעֲדֻשָּׁה :

ח. שְׂעַר לָבָן הַחוּזָר אַחַר פְּרִיחַת הַחוּט מַחִיָּה שְׂעַר לָבָן וְהַפְסִיּוֹן, או אַחַר פְּרִיחַת הַסֶּגֶר, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְטַמֵּא. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: שְׂעַר לָבָן סִימָן טְמֵאָה וְהַמַּחִיָּה סִימָן טְמֵאָה, מַה מַּחִיָּה חוּזֶרֶת וּמְטַמֵּא - אִף שְׂעַר לָבָן חוּזֶר וּמְטַמֵּא. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: אִם מַחִיָּה חוּזֶרֶת וּמְטַמֵּא שְׂכָן מְטַמֵּא בַתְּחִלָּה, תֹּאמַר בְּשְׂעַר לָבָן שְׂאִין מְטַמֵּא בַתְּחִלָּה? ! וְעוֹד, שְׂנֵאמַר "בִּשְׂרֵי" - בְּשְׂרֵי חַי הַחוּזָר טְמֵא, וְאִין שְׂעַר לָבָן טְמֵא:

ט. פְּרָחָה בְּכֹלֹ אֲבָל לֹא בְּרֹאשׁ וּבִזְקָן, שְׂחִין וּמְכוּהָ קִדְחַ מוֹרְדִין, חֹזֵר הַרֹאשׁ וְזָקֵן וְנִקְרָחוּ, הַשְּׂחִין וּמְכוּהָ וְקִדְחַ וְנַעֲשֶׂה צְרָבַת וְכוּ' - יִרְאֶה בַתְּחִלָּה:

י. שְׂתֵי בִּהְרוֹת, אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה, פְּרָחָה מִזּוֹ לְזוֹ, וּמִקֵּץ לְעוֹר הַבֶּשֶׂר - טְהוֹר. וְרַבִּי נַחֲמִיָּה אֹמֵר: אִם מַתְּחִלָּה פְּרָחָה טְמֵאָה לְטְהוֹרָה - טְהוֹר. מִטְהוֹרָה לְטְמֵאָה - טְמֵא. הַבָּא בְּכֹלֹ לָבָן וְבוֹ מַחִיָּה עֲגָלָה או אֲרָכָה - הָרִי זֶה יִסְגִּיר. חֹזֵרוֹ בּוֹ רֹאשֵׁי אֲבָרִין - הָרִי זֶה כְּמוֹת שְׂהִיָּה, פְּרָחָה בְּמִקְצָתוֹ - טְמֵא. פְּרָחָה בְּכֹלֹ וּבְמַחִיָּה - טְהוֹר:

יא. שְׂתֵי בִּהְרוֹת, אַחַת מְסֻגֶּרֶת וְאַחַת לְהַחֲלִיט, אַחַת מְסֻגֶּרֶת וְאַחַת לְהַסְגִּיר, אַחַת מְסֻגֶּרֶת וְאַחַת טְהוֹרָה, אַחַת לְהַחֲלִיט וְאַחַת לְהַסְגִּיר, אַחַת לְהַחֲלִיט וְאַחַת טְהוֹרָה, אַחַת לְהַסְגִּיר וְאַחַת טְהוֹרָה, וְאִינוּ יוֹדֵעַ אִי זֶה רֹאשׁוֹנָה וְאִי זֶה שְׁנִיָּה - טְהוֹר. שְׁנֵי בִּהְרוֹת, אַחַת מְחַלֶּטֶת וְאַחַת לְהַחֲלִיט, אַחַת מְחַלֶּטֶת וְאַחַת לְהַסְגִּיר, וְאַחַת מְסֻגֶּרֶת אַחַת מְחַלֶּטֶת וְאַחַת טְהוֹרָה, וְאִינוּ יוֹדֵעַ אִי זֶה רֹאשׁוֹנָה וְאִי זֶה שְׁנִיָּה - טְמֵא:

יב. הַשְּׂחִין וְהַמְכוּהָ - שְׁנֵיֵהֶן סִימָן אַחַד וְשְׁנֵיֵהֶן טְמֵאָה אַחַת. לְמַה נִּחְלְקוּ? שְׂאִין מְצַטְרָפִין זֶה עִם זֶה כְּחֻצֵי גְרִיס מִן הַשְּׂחִין, נַעֲשֶׂה מְכוּהָ - בְּטֵלָה מְכוּהָ אֶת הַשְּׂחִין. וְכַחֲצֵי גְרִיס מִן הַמְכוּהָ - אִין מְצַטְרָפִים זֶה

עִם זֶה. שְׂחִין נַעֲשֶׂה מְכוּהָ - בְּטֵלָה מְכוּהָ אֶת הַשְּׂחִין. וּמְכוּהָ שְׁנַעֲשִׂית שְׂחִין - בְּטֵל שְׂחִין אֶת הַמְכוּהָ. הָרִי הֵן לְפָנֶיךָ וְאִין יוֹדֵעַ אִם שְׂחִין וְאִם מְכוּהָ - טְהוֹר. 'הַשְּׂחִין, וְהַמְכוּהָ, וְהַנְּתַקִּין'. 'הַשְּׂחִין, וְהַמְכוּהָ, וְהַקְּרַחַת, וְהַגְּבַחַת'. 'הַשְּׂחִין, וְהַמְכוּהָ, וְעוֹר הַבֶּשֶׂר' - מְצַטְרָפִין זֶה עִם זֶה, וְאִין פּוֹשִׁין מִזֶּה לְזֶה. הַסֶּגֶר וּבְשְׂחִין אוּ בְּמְכוּהָ, וּבְכֹסֶף שְׁבוּעַ נַעֲשֶׂה עוֹר הַבֶּשֶׂר בְּעוֹר הַבֶּשֶׂר, וּבְכֹסֶף שְׁבוּעַ נַעֲשֶׂה שְׂחִין וּמְכוּהָ - יִרְאֶה בַתְּחִלָּה:

מִסְכַּת נְגָעִים פֶּרֶק רַבִּיעִי

א. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: שְׂעַר צֶהַב הָאָרֶךְ - טְהוֹר, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא מְצִיל מִיַּד שְׂעַר צֶהַב דֵּק וְהַפְסִיּוֹן. וְאִיזוֹ שִׁיעוּרוֹ? רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר: הַטְּמֵא בְּשְׂעַר לָבָן - טְהוֹר בְּשְׂעַר צֶהַב. וְהַטְּהוֹר בְּשְׂעַר לָבָן - טְמֵא בְּשְׂעַר צֶהַב. הֵיוּ בּוֹ שְׂתֵי שְׂעוֹת צוּמְחוֹת - הָרִי אֵלּוּ מְצִילוֹת: מְכַנְּסוֹת וּמְפָזְרוֹת, מְבַצְרוֹת וְשְׂאִינֵן מְבַצְרוֹת. אֲבָל מְשִׁירַת - אִינֶיהָ מְצַלֶּת אֲלֵא אִם כֵּן הִיתָה מְבַצְרָת. הֵיוּ בּוֹ שְׂתֵי שְׂעוֹת, אַחַת צוּמְחַת וְאַחַת מְשִׁירַת - הָרִי אֵלּוּ מְצִילוֹת מְכַנְּסוֹת וּמְפָזְרוֹת. הֵיוּ בּוֹ שְׂתֵי שְׂעוֹת - אַחַת צֶהַבָּה וְאַחַת מְשִׁירַת. נוֹלַד זוּג לְצֶהַבָּה - טְמֵא, לְצוּמְחַת אוּ לְמְשִׁירַת - טְהוֹר, וְאִם מְגַלַּח אֶת הַנֶּתֶק, אֲפִלּוּ נִזִּיר - תְּגַלְּחֵתוֹ כְּכֹל אָדָם, וְתְגַלְּחֵתוֹ כְּכֹל דְּבָר. הַסֶּגֶר וְלֹא גִלְחוּ - הָרִי זֶה מְסֻגֶּר:

ב. נֶתֶק וְחוּט יוֹצֵא הֵימְנוּ, שְׁנֵי נִתְקִין וְחוּט יוֹצֵא מִזֶּה לְזֶה, אִם יֵשׁ בּוֹ רַחֵב שְׂתֵי שְׂעוֹת - זוֹקֵקִין לְטְמֵא בְּשְׂעַר צֶהַב דֵּק, וְהַפְסִיּוֹן לְהַצִּיל בְּצִמּוּחַ, אֲבָל בְּמְשִׁיר - אִינוּ מְצִיל עַד שִׁיָּהָ בּוֹ רַחֵב כְּגָרִיס: רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר: כִּשֶּׁם שְׂאִינוּ מְצִיל בְּמְשִׁיר עַד שִׁיָּהָ בּוֹ רַחֵב כְּגָרִיס, כֵּךְ אִין זוֹקֵקִין לְטְמֵא בְּשְׂעַר צֶהַב דֵּק וְהַפְסִיּוֹן לְהַצִּיל בְּצִמּוּחַ, עַד שִׁיָּהָ בּוֹ רַחֵב כְּגָרִיס:

ג. נֶתֶק בְּתוֹךְ נֶתֶק - מְסֻגֶּר אֶת הַפְּנִימִי וּפּוֹטֵר אֶת הַחִיצוֹן, רַבִּי יְהוּדָה בֶּן נְקוּסָא אֹמֵר מְשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן: כָּל נֶתֶק שֶׁהַחֲלִיט בְּשְׂעַר

צהב דק ובפסיון והלכו להן - אינו עלול לשמש טמאה עולמית. נתק כגריס בראשו או בזקנו - יסגיר. עמד בו שבוע אחד - נותנין לו שבוע שני, עמד בו שני שבועות - יפטר אחר הפטור. נולד בו שער צהב דק - טמא. נולד לו שער שחור, או שפנס שער שחור מן הצד - טהור. הלך שער שחור מן הנתק, והניח שער צהב במקומו - טהור. ולא עוד שהוא טהור, אלא שמציל מיד שער צהב דק ובפסיון הבאים אחר כך:

ד. נתק כגריס בראשו ובזקנו בסוף שבוע ראשון או בסוף שבוע שני, ונולד לו שער צהב דק - טמא, ונולד לו שער שחור או שפנס שחור מן הצד - טהור. הלך שער שחור מן הנתק, והניח שער צהב במקומו - טהור. ולא עוד שהוא טהור, אלא שמציל מיד שער צהב דק ובפסיון הבאים אחר כך:

ה. נתק כגריס, בראשו ובזקנו, בסוף שבוע ראשון או בסוף שבוע שני, פנס שער שחור מן הצד - טהור. חזר נתק - טמא משום פסיון. נתק כגריס, בראשו או בזקנו - יסגיר. נתק ראשו או זקנו כלו, בין מתוך החלט בין מתוך ההסגר - טהור משום פריחה, ואחר הפטור - טמא משום פסיון. הבא כלו נתק בראשו או בזקנו - יסגיר. עמד בו שבוע אחד - נותן לו שבוע שני. עמד בו שני שבועות - יפטר. אחר הפטור נולד לו שער צהב דק - טמא. נולד בו שער שחור, בין באמצע ובין מן הצד - טהור. הלך שער שחור והניח שער צהב במקומו - טהור. ולא עוד שטהור, אלא שמציל מיד שער צהב דק הבא אחר כך. הבא כלו נתק - יסגיר. בסוף שבוע ראשון או בסוף שבוע שני נולד לו שער צהב דק - טמא. נולד לו שער שחור, בין מן האמצע ובין מן הצד - טהור. הלך שער שחור והניח שער צהב במקומו - טהור. ולא עוד שהוא טהור, אלא שמציל מיד שער צהב דק:

ו. הבא אחר הנתק, הבא כלו נתק - יסגיר, בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני נולד

לו שער שחור מן הצד - טהור. חזר ונתק - טמא משום פסיון. שתי שערות צומחות או משירות, אחת בראש ואחת בזקן, וכן שתי שערות צהבות אחת בראש ואחת בזקן - אין מצטרפות:

ז. הקרחת והגבחת - שתיהן סימן אחת, ושתיהן טמאה אחת. ולמה נחלקו? שאין מצטרפות זו עם זו. ואי זו היא קרחת, ואי זו היא גבחת? מן הקדקוד ושופע לאחוריו - זו היא קרחת. מן הקדקוד ושופע לפניו - זו היא גבחת. התלישות שבראש וזקן - הרי הן כעור בשך לכל דבר:

ח. זקן האשה זקן הסריס שלא העלו שער - הרי הן כעור הבשר לכל דבר. משהעלו שער - הרי הן כזקן לכל דבר:

ט. נמצאת אומר: הראש מטמא בחמשה מיני נגעים, עד שלא העלה שער - טמא משום עור הבשר. העלה שער ונתק - טמא משום נתקין. נקרח - טמא משום קרחת. נעשה שחין - טמא משום שחין. נעשה מכה - טמא משום מכה. הקרחת, והגבחת, והנתקין, השחין, והמכה, ועור הבשר - אין מצטרפין זה עם זה, ואין פושין מזה לזה. ואיזהו ראש ואיזהו זקן? מן הפרק של לחי ולמעלה - זה הוא הראש. מן הפרק של לחי ולמטה - זה הוא הזקן. מלפניו מותח את החוט מאזן לאזן, כל שמן החוט ולמעלה - הוא הראש, מן החוט למטה - זה הוא הזקן. מאחוריו - מפיקא של פרקא ולמעלה - זה הוא הראש. מפיקא של פרקא ולמטה, אף על פי שהוא מגדל השער - הרי הוא כעור הבשר לכל דבר. מלפניו, מחליה של גרגרת ולמעלה - זה הוא זקן. מחליה של גרגרת ולמטה, אף על פי שהוא מגדל את השער - הרי הוא כעור הבשר לכל דבר. אלו סימני הראש ליטמא בנתקין, ובקרחת ובגבחת משום "תער לא יעבר ראשו", אבל על הזקן - אין חיב אלא על שבלת של זקן בלבד:

מסכת נגעים פרק חמישי

א. הלבדין והעורות והאהלין - הרי אלו מטמאין בנגעים. צמר הגמלים צמר הרחלים שטרפן זה בזה. רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון אומר: הואיל וספק נגעים להקל, מחצה על מחצה - טהור:

ב. כל הבגדים, בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים - אין מטמאין בנגעים. השתי והערב והעורות - פיוצא בהן. וכל הבתים בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים - מטמאין בנגעים; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: כל הבגדים, בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים - אין מטמאין בנגעים. וכל העורות והבתים, בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים - מטמאין בנגעים. רבי שמעון אומר בהם שלש מדות משום רבי עקיבא: כל הבגדים, בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים - אין מטמאין בנגעים. וכל הבתים, בין צבועין בידי אדם ובין צבועין בידי שמים - מטמאין בנגעים. והעורות, צבועין בידי שמים - מטמאין בנגעים. בידי אדם - אין מטמאין בנגעים:

ג. בגד ששתיו צבוע וערבו לכן, ערבו צבוע ושתיו לכן - הכל הולך אחר הערב. ובכרים ובכסתות - אחר השתי. וזה וזה - הולכין אחר הנראין: בגד ששתיו סריקון וערבו צמר. ערבו סריקון ושתיו צמר - אין מטמאין:

ד. הסגירו בכחצי גרים ירקרק, וכחצי גרים אדמדם, ולסוף שבוע בא ומצאו כגריס ירקרק, או כגריס אדמדם, הסגירו כגריס ירקרק או כגריס אדמדם, ובסוף שבוע בא ומצאו בכחצי גרים ירקרק וכחצי גרים אדמדם - נותן לו שבוע שני. ורבי יהודה אומר: יראה כתחלה. הסגירו כגריס ירקרק, ובסוף שבוע בא ומצאו כסלע אדמדם, או שהסגירו כגריס ובסוף שבוע

בא ומצאו כסלע ירקרק - הרי זה ישרף. רבי יהודה אומר: יראה בתחלה:

ה. הבא כלו נגע - יסגיר. עמד בו שבוע אחד - נותן לו שבוע שני. עמד בו בשני שבועות או שכנס בסוף שבוע אחד ופשה בשבוע שני - הרי זה ישרף. נגע כגריס ובסוף שבוע פשה בכו - הרי זה ישרף. היתה בתחלה למראה שני, רבי יהודה אומר: יכבס ויסגיר, וחכמים אומרים: אין זקוק לו. בסוף שבוע ראשון למראה שני - יכבס ויסגיר. סוף שבוע שני, למראה שני - קורעו וצריך מטלית. רבי נחמיה אומר: אין צריך מטלית. למראה השלישי - טהור. העומד והפשה, למראה שני בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני הלה לו - מכבסו והוא טהור. חזר לביתו - טהור. חזר לנגע, בין למראיו בין לשאין מראיו - יראה בתחלה:

ו. הטולה מן הטהור במסגר ונראה נגע בבגד - מציל את המטלית. נראה במטלית - שורף את הבגד, והמטלית תשמש עצמה בסמינין. פשה המטלית - זה וזה ישרף:

ז. הטולה מן המסגר בטהור ונראה נגע בבגד - שורף את המטלית. נראה במטלית - בגד הראשון ישרף, והמטלית - תשמש את עצמה בסמינין, וטעונין שרפה באחרונה. פשה המטלית - זה וזה ישרפו:

ח. שני בגדים המסגרין שנשטלו מטלית מזה וטלה על זה, מטלית מזה וטלה על זה, ונראה נגע באחד מהן - הוא ומטליתו - ישרף. נראה באחד מן המטלית - בלן ישרפו:

ט. קיטי שיש בה פספסין צבועין ולבנים - פושין מזה לזה. ורבי נחמיה אומר: לעולם אין מטמאין בנגעים, עד שיהא באחד מן הלבן שלה שלש על שלש. הליצין שבפקעת - מצטרפין זה עם זה, ופושין מזה לזה:

י. שני דפי חלוק - מצטרפין זה עם זה, ופושין מזה לזה. אמר רבי נחמיה: במה דברים אמורים? בזמן שהן על גבי קירס,

מסכת נגעים פרק שישי

א. בית המנגע - לא היה ולא עתיד להיות. למה נכתב? אלא דרש וקבל שְׂכַר. רבי אלעזר ברבי צדוק אומר: מקום היה בתחום עזה, והיו קורין אותו 'חורבתא סגירתא'. רבי שמעון איש כפר עכו אומר: מקום היה בגליל והיו מצינין אותו, שהיו אומרים אֲבָנִים מְנַגְעוֹת הִיָּה בּוֹ, וירושלים אינה מטמאה בנגעים. אָמַר רבי יהודה: אני לא שמעתי אלא בבית המקדש בלבד:

ב. ואינה מביאה עגלה ערופה, ואין מודדין ממנה לחלל, ואינה נעשית עיר הנדחת. רבן גמליאל אומר: אף אין נעשה בה בן סוֹרֵר ומורה, שנאמר (דברים כא, כ): "והוציאו אותו אל זקני עירו ואל שער מקומו" - פרט לירושלים שהיא של כל ישראל. אין מלינין בה את המת, ואין צוברין בתוכה עצמות אדם, ואין משפירין בתוכה בתים, ואין נוֹתְנִין בתוכה מקום לגר תושב, ואין מקימין בה קברות חוץ מקברי בית דוד וקבר חלדה הנביאה, שהיו שם מימות הנביאים הראשונים. ואין מקימין בה אשפותות, ואין עושין בה גנות ופרדסים, חוץ מגנת ורדים שהיה שם מימות נביאים הראשונים. ואין עושין בה כבשונות, ואין מוציאין ממנה זיזין וגזוטראות לרשות הרבים:

ג. בית הכנסת ובית האשה ובית השתפין - הרי אלו מטמאין בנגעים. בית העגיל העשוי כשוכף, דיגון, טריגין, ופנטגיין - אין מטמאין בנגעים. בית שהוא בנוי על ארבע קורות - אין מטמאין בנגעים. על ארבעה עמודים - מטמאים בנגעים. בית שהוא בנוי מלמטה סלע ולמעלה בנין, מלמטה אבנים ומלמעלה לבנים - מטמאין בנגעים. בית שבנים - מטמאין בנגעים. בית מצדו אחד עובד כוכבים וצדו אחד ישראל, צדו אחד בארץ וצדו אחד בחוצה לארץ - אין מטמאין בנגעים. הבית שבספינה - אין מטמאין בנגעים:

אבל פצען תפרן ועשאן אחד - אין מצטרפין זה עם זה, ואין פושין מזה לזה. והמסכת הפרוסה - הרי זה מצטרפת. רבי שמעון אומר: אם היתה מקפלת ומנחת, או שהיתה רצופה ככרים וכסתות - מצטרפת, ואם לאו אין מצטרפת: שתי, כל זמן שהוא עתיד לארג - חבור. גמר מלארג - אין טמא עד מקום שהוא עתיד לפצע:

יא. בגד שנראה בו נגע ועשאו שתי, שתי ועשאו בגד - יראה מתחלה. נראה נגע בנימין - הסדין טהור. פשה מנימה לנימה, מנימה לסדין - הנימין טמאה והסדין טהור. וכשהוא שורף את הבגד - שורף את הנימין עמו:

יב. חמר בטמאת מת מטמאת נגעים, שהכל מטמא במת, ואין הכל מטמא בנגעים, חבורן לטמאת מת, ואין חבורן לטמאת נגעים: חמר בנגעים, שהנגעים נוהגים בעצים ובאבנים ובעפר ובשתי ובערב, מה שאין בן בטמאת המת:

יג. בגד שנראה בו נגע בראשו אחד, ובסוף השבוע נראה בראש השני - טמא משום פסיון, ובעורות - פושה מצד זה לצד זה. רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר: חמת ותרמל שנראה בהן נגע - מושיבן כדרךן ורואה את נגען. רבי אליעזר בן יעקב אומר: הברסין, והברדסין, והפימלאוש, והחמולות, והלבדין, והסגוסין, והכרים, והכסתות - אין מטמא בנגעים עד שיראו בארוג ובמוכין: בגד המסגר שצבעו, או שמכרו לנכרי - טהור. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: הרי הוא כהסגירו: בגד המסגר שקצצו, עשאו מטלית שהן פחות משלש על שלש, והיה בהן אחת שיש בה שלש על שלש, ונראה נגע בזו שהיא שלש על שלש - היא טמאה בלבד. ורבי אלעזר ברבי שמעון אומר: כלם ישרפו:

ד. עצים כְּדִי לַתֵּן תַּחַת הַשְּׁקוּף, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: כְּדִי לַעֲשׂוֹת סַנְדֵּל לְאַחֲרֵי הַשְּׁקוּף. עֶפֶר - כְּדִי לַתֵּן בֵּין פְּצִים לְחִבְרוֹ, וּבֵין אֶבֶן לְחִבְרָתָהּ. וְכַמָּה הוּא שְׁעוֹר אֲבָנִים? מִשׁוּי שְׁנַיִם; וְדַבְּרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר:

ה. הַיִּצִיעַ, וְהָאֲבוּס, וְהַמְּגָרָה - אֵין מְטַמְּאִין בַּנְּגָעִים, וְאֵין מְצַטְרְפִין עִם הַנְּגָעִים, וְאֵין הַנְּגַע פּוֹשֵׁה לְתוֹכוֹ. וְכַשֶּׁהוּא נוֹתֵץ אֶת הַבַּיִת - אֵין נִתְיָצִין עִמוֹ. הָעֲצִים וְהָאֲבָנִים וְהַעֶפֶר - מְטַמְּאִין וּמְצַטְרְפִין עִם הַנְּגָעִים, וְהַנְּגַע פּוֹשֵׁה לְתוֹכוֹ, וְכַשֶּׁהוּא נוֹתֵץ אֶת הַבַּיִת - נוֹתֵץ עִמוֹ:

ו. כִּיצַד רְאִיתָ הַנְּגַע? בָּא אֶצֶל כֹּהֵן, וְאָמַר: "כִּנְגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת". סֶפֶק יֵשׁ בּוֹ כִּשְׁנֵי גְרִיסִין, סֶפֶק אֵין בּוֹ, סֶפֶק וְיִקְרַק שְׁכִירְקִין וְאֲדַמְדָם שְׁבָאָדָמִים, סֶפֶק אֵינוֹ - טְהוֹר, וְאָמַר לוֹ הַכֹּהֵן: "בְּנִי! צֵא". הִיָּה בָּא אֶצֶל כֹּהֵן וְאָמַר לוֹ: "בְּנִי! צֵא", וּפִשְׁפֵּשׁ בְּעֶצְמָךְ וְחֹזֵר כֶּךָ, שְׂאִין הַנְּגָעִים בָּאִין אֲלָא עַל לְשׁוֹן הָרֵעַ, וְאֵין הַמְּקוֹם דִּן אֲלָא בְּהַתְרָאָה. חֹזֵר בּוֹ - טְעוֹן חֲלִיצָה, וְאִם לֹא - טְעוֹן נְתִיבָה. וְאַחַר כֶּךָ בָּאִין עַל בְּגָדָיו. חֹזֵר בּוֹ - טְעוֹן קְרִיעָה, וְאִם לֹא - טְעוֹן שְׂרָפָה. אַחַר כֶּךָ בָּאִין עַל גּוּפוֹ. חֹזֵר בּוֹ נְטֵהוּ, וְאִם לֹא (וַיִּקְרָא יֵג, מו): "בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבוֹ". רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר אָמַר מִשׁוּם רַבִּי מְאִיר: אִף עַל גְּסוֹת הָרוּחַ נִגְעִין בָּאִין, שְׁכֵן מְצִינּוּ בְּעִזְיָהוּ:

ז. עֶפֶר שְׁבִין אֶבֶן לְחִבְרָתָהּ וְנִרְאָה לְתוֹף הַבַּיִת - הִיָּה קוֹלֵף עִמוֹ. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִף מְקַרְקַע הַבַּיִת. הִיָּה נוֹטֵל אֶת הָעֶפֶר שֶׁלֹּשׁ אֲצָבָעוֹת, שְׁנֹאֲמַר (וַיִּקְרָא יד, מא): "וְאֶת הַבַּיִת יִקְצַע מִבַּיִת סָבִיב". רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִשׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: הַכֹּהֵן בְּשָׁנֵי וְהוֹלֵךְ לוֹ, קוֹלְפוֹ וְטְעוֹן צְפוּרִין. בַּיִת שְׁנִרְאָה נִגַּע בְּמִזְרְחוֹ וּחְצָצוֹ, וְחֹזֵר וְנִרְאָה בְּמַעְרְבוֹ - נִדוֹן כְּשֵׁנִי בַּתִּים. נִרְאָה נִגַּע בֵּין נֶסֶד לְכַתֵּל, וּבֵין יְרִיעָה לְקוֹרוֹת - אֵין נִזְקֵק לוֹ. סֵלְקוּ - הַרִי

הוּא כְּקַמֵּט שְׁנַפְשָׁט, וְכַבִּית סְתָרִים שְׁנַתְּגִלָּה:

ח. חִמְרָא בְּחֲלִיצָה מִבְּנִיתִיבָה, וּבְנִיתִיבָה מִבְּחֲלִיצָה. חִמְרָא בְּחֲלִיצָה, אֶבֶן שְׁבֻזִּית, בְּזַמַּן שֶׁהוּא חוֹלֵץ - חוֹלֵץ אֶת כְּלָהּ, בְּזַמַּן שֶׁהוּא נוֹתֵץ - נוֹתֵץ שְׁלוֹ וּמֵנִיחַ אֶת שְׁלֵחֵי חִבְרוֹ. חִמְרָא בְּנִתִיבָה, נוֹתֵץ אֶת הָאֲבָנִים שֵׁישׁ בְּהֵן נִגַּע וְאֶת שְׂאִין בְּהֵן נִגַּע, וּבְחֲלִיצָה אֵינוֹ חוֹלֵץ אֲלָא אֲבָנִים שֵׁישׁ בְּהֵן נִגַּע. אֵלוֹ וְאֵלוֹ מְטַמְּאִין בְּמַגַּע וּבְמִשְׂא, וְאֵין מְטַמְּאִין בְּאֶבֶן מְסָמָא, וּמִשְׁתַּלְחוֹת חוּץ לְכָל עֵיר לְמְקוֹם טָמֵא, וְאִף עַל פִּי שְׁפוּנָה מִשָּׁם אֲבָנִים - מְקוֹמָן טָמֵא: בַּיִת הַמְּסַגֵּר שְׁנִשְׂרוּ מִמֶּנּוּ אֲבָנִים - טְהוֹרוֹת. שְׁנֵי בַּתִּים מְסַגְרִין, שְׁנִשְׁלֵט אֶבֶן מִזֶּה וּבְנֵה בְּזֶה, וְנִרְאָה נִגַּע בְּאַחַת מֵהֶן - הִיא טָמֵאָה בְּלַבַּד. וְרַבִּי אֱלֵעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אֲבָנִים כַּמְטִילִית:

מִסְכַּת נְגָעִים פֶּרֶק שְׁבִיעִי

א. הַבָּא כְּלוֹ נִגַּע - יִסְגִּיר. עֶמֶד בּוֹ שְׁבֻעַ אֶחָד - נוֹתֵן לוֹ שְׁבֻעַ שְׁנֵי. עֶמֶד בּוֹ שְׁנֵי שְׁבֻעוֹת, אוֹ שְׁכַנְס וּפְשָׁה בְּסוּף שְׁבֻעַ - הָרִי זוֹ חוֹלֵץ אֶת כְּלוֹ. נִגַּע כְּשֵׁנִי גְרִיסִין בְּסוּף שְׁבֻעַ וּפְרַח בְּכָלוֹ - הָרִי זֶה חוֹלֵץ אֶת כְּלוֹ. אֵין מְחִיבִים אוֹתוֹ לְבָנוֹת אַחַר תַּחְתִּיו, וְלֹא עוֹד אֲלָא אֶפְלוֹ נִרְאָה בּוֹ נִגַּע בְּרוּחַ אַחַת - הָרִי חוֹלֵץ אוֹתָהּ הָרוּחַ, וְאֵין מְחִיבִים אוֹתוֹ לְבָנוֹת אַחֲרַת תַּחְתִּיָּהּ. אִם בָּנָא וְאַחַר כֶּךָ נִרְאָה בּוֹ נִגַּע - יִרְאָה כַּתְּחִלָּה. אֵין הַבַּיִת נִתֵץ, אֲלָא הַחֹזֵר אַחַר חֲלִיצָה בְּלַבַּד:

ב. בַּיִת הַנִּתְוֵץ, מְצִיל עַל הָעֲצִים וְעַל הָאֲבָנִים וְעַל הָעֶפֶר שֶׁהִבִּיא לוֹ מִשְׁבָּנָאוּ, וְאֵין מְצִיל, לֹא עַל הָעֲצִים, וְלֹא עַל הָאֲבָנִים, וְלֹא עַל הָעֶפֶר שְׁבָנָאוּ עִמוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: מִלְּבַן הַבְּנוּי עַל גִּבּוֹ - נוֹתֵץ עִמוֹ. אֲבָנָיו עֲצִיו וְעֶפְרָיו - מְטַמְּאִין כְּבֻזִּית. רַבִּי אֱלֵעָזָר בֶּן חִסְמָא אָמַר: בְּמָה שֶׁהֵן. עֶפֶר שְׂרָפְתָן - מְטַמְּאִין בְּבִיאָה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַהֵר:

ג. הַמְּאָהִיל יְדִיו עַל הָאֶבֶן הַמְּנַגַּעַת, בֵּין מְלַמְעָלָה וּבֵין מְלַמְטָה - טְהוֹר. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן

מטמא. כבר תרומה לכהן בסיב או בנר, ונתן על גבי אבן המנגעת, בין מלמעלה בין מלמטה - טהור. ורבי שמעון מטמא: המכניס ידו לבית המנגע, ונגע בו מבפנים; רבי מטמא, ורבי אלעזר ברבי שמעון מטהר, עד שיכניס ראשו ורבו לתוכו. וכן היה רבי יהושע בן קרחה מטהר משום רבי אלעזר בן עזריה:

ד. בית המסגר - טמא מתוכו. והמחלט - מאחוריו ומתוכו, וזה וזה - מטמא בביאה, ואבנים שיש בהן נגע - מטמאות מאחוריהן:

ה. בית שהוא מסך על גבי בית המנגע, וכן אילן שהוא מסך על בית המנגע, נכנס לחיצון - טהור. אמר רבי אליעזר: אבן אחת ממנו מטמא בביאה, כלו - אינו מטמא בביאה. טמא עומד תחת האילן וטהור עובר תחת האילן - טמא. טהור עומד תחת האילן וטמא עובר - טהור, ואם עמד - טמא. וכן באבן המנגעת, הטהור עומד ונזרקו אבנים מנגעות תחת האילן - טהור, ואם נחו - טמא, שנאמר (ויקרא יג, מו): "מושבו טמא":

ו. טלית טמאה שיש בה שלש על שלש ואין בו כזית, והכניס רבה לבית טהורה - טמאתו. ורבי נחמיה מטהר עד שיכניס את כלה. וטהורה שהכניס ממנה שלש על שלש לבית טמא - נטמאה. רבי נחמיה מטהר עד שיכניס את רבה. וטמאה שהכניס ממנה אפלו כזית לבית טהור - טמאתו:

ז. המכניס ראשו ורבו לבית המנגע - טמאה. כלי חרס שהכניס אורו לבית המנגע - טמא. הספסלין והקתדראות שהכניס רבן לבית המנגע - טמאים:

ח. מי שנכנס לבית המנגע, וכליו מקפלין ומנחים על כתפיו, וסנדליו וטבעותיו בקמצו, והכניסן, הוא והן - טמאין מיד, ואם היה מלבש בהן - טהורין עד שישקה בכדי אכילת פרס. היה עומד בפנים, ופשוט

ידו לחוץ, ונתן לו חברו סנדלו וטבעותיו באצבעותיו, הוא והן - טמאין מיד, שאם מלבש בהן - טהור, עד שישקה בכדי אכילת פרס. היה עומד בחוץ, וסנדליו וברגליו וטבעתו באצבעו, ופשוט לפנים, רבי יהודה מטמא מיד, וחכמים אומרים: עד שישקה בכדי אכילת פרס. אמר לו לרבי יהודה: מה אם בזמן שכל גופו טמא, לא טמא את מה שעליו עד שישקה בכדי אכילת פרס, בזמן שאין כל גופו טמא, אינו דין שלא יטמא מה שעליו עד שישקה בכדי אכילת פרס! אמר להן רבי יהודה: מצינו שיפה כח הטמא להציל מכח הטהור:

ט. ישראל מקבלין טמאה ומצילין בגדים בבית המנגע. והבהמה והעובדי כוכבים - אין מקבלין טמאה, ואין מצילין בגדים בבית המנגע:

י. וכמה הוא פרס? חצי כפר משלש לקב, מיסב ואוכל בלפתן באכילה בינונית של כל אדם. ושלשה שעורין היה רבי אליעזר אומר בו: שתי ידות ממנו כמזון שתי סעודות לערוב, חציו נקרא פרס לאכול בבית המנגע, וחצי ממנו נקרא חצי פרס לפסל את הגזיה:

יא. מצורע שנכנס לבית, כל הכלים ששם - הרי אלו טמאין מיד. אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים? בזמן שנכנס ברשות, אבל נכנס שלא ברשות, כל הכלים ששם - טהורים עד שישקה כדי הדלקת הגר. כלים התלוין בכתל למעלה מעשרה טפחים - טהורין; דברי רבי מאיר. רבי שמעון אומר: למעלה מארבע אמות. רבי יוסי רבי יהודה אומר: כלים הטמונין בקרקע הבית למטה משלש אצבעות - טהורין. רבי יהודה אומר: השדה ותבה ומגדל שבבית המנגע, אף על פי שהן מכסין, כלים שבתוכן - טמאים:

יב. הבור והדות שבבית המנגע, אף על פי שמגלים - כלים שבתוכן טהורים. רבי יוסי אומר: כל המציל בצמיד פתיל שבאהל המת - מציל מכסה בבית המנגע. כל המציל

מְכַסָּה בְּאַהֲלֵי הַמֶּת, אֶפְלוּ מְגַלָּה בְּבֵית
הַמְּנַגֵּעַ - טְהוֹר. רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר: בֵּית הַמְּנַגֵּעַ
כְּאַהֲלֵי הַמֶּת, הַמְּצִיל בְּצִמִּיד פֶּתִיל בְּאַהֲלֵי
הַמֶּת - מְצִיל בְּצִמִּיד פֶּתִיל בְּבֵית הַמְּנַגֵּעַ, וְכֹל
הַמְּצִיל מְכַסָּה בְּאַהֲלֵי הַמֶּת - מְצִיל מְכַסָּה
בְּבֵית הַמְּנַגֵּעַ:

יג. חֲמַר בְּאָדָם מֵה שְׂאִין בְּכַגְדִּים, וְחֲמַר
בְּכַגְדִּים מֵה שְׂאִין בְּאָדָם. חֲמַר בְּאָדָם:
שְׂבָאָדָם סִימְנֵי טְמָאָה לְטָמֵא בְּשַׁעַר לְכֹן
וּבְמַחְיָה, וְלְטָמֵא בְּתַחֲלָה, וְלְטָמֵא בְּאַרְבַּע
מְרֹאוֹת, זֹו עַל גְּבִי זֹו, וְלְטָמֵא בְּפִיתוּךְ, וְחֵיב
קָרְבָן, וְטַעוֹן צְפוּרִין, מֵה שְׂאִין כֹּן בְּכַגְדִּים:

יד. חֲמַר בְּכַגְדִּים, שְׁהַעוֹמֵד בְּשְׁנֵי שְׁבוּעוֹת
בְּכַגְדִּים - טְמֵאִים, וְהַפְסִיּוֹן הֶרְחֹק בְּכַגְדִּים
- טְמֵאִין, וְהַפּוֹרֵחַ בְּכַגְדִּים - טְמֵאִין,
וּמִשְׁתַּלְחִין מְכֹל עֵיר, וְאָדָם - אֵלֵא חוּץ
לְעִירוֹת הַמְּקֻפּוֹת חוּמָה, וְאִין לְהֵן טְהָרָה
מִטְּמֵאָתָן. הַלּוֹקַח בְּגֵד מִן הַנְּכָרִי - יִרְאֶה
כְּתַחֲלָה, מֵה שְׂאִין כֹּן בְּאָדָם:

טו. חֲמַר בְּאָדָם שְׂאִין בְּתֵימִים, וּבְכֵתִים שְׂאִין
בְּאָדָם. שְׂבָאָדָם: סִימְן טְמָאָה לְטָמֵא בְּשַׁעַר
לְכֹן וּבְמַחְיָה, וּמִטְּמֵא בְּתַחֲלָה, וְלְטָמֵא
בְּאַרְבַּע מְרֹאוֹת זֹו עַל גְּבִי זֹו, וְלְטָמֵא
בְּפִיתוּךְ, וּמִטְּמֵא בְּכַגְרִים, וּמִטְּמֵא בְּאַרְץ
וּבְחוּצָה לְאַרְץ, וְחֵיב בְּקָרְבָן מֵה שְׂאִין כֹּן
בְּכֵתִים. חֲמַר בְּכֵתִים: שְׁהַעוֹמֵד שְׁנֵי שְׁבוּעוֹת
בְּכֵתִים - טְמֵא, וְהַפְסִיּוֹן הֶרְחֹק בְּכֵתִים -
טְמֵא, וְהַפּוֹרֵחַ בְּכֵתִים - טְמֵא, וּמִשְׁתַּלְחֵן חוּץ
לְכֹל עֵיר וְאָדָם אֵלֵא חוּץ לְעִירוֹת חוּמָה, וְאִין
לְהֵן טְהָרָה מִטְּמֵאָתָן. הַלּוֹקַח בֵּית מִן הַנְּכָרִי
- יִרְאֶה כְּתַחֲלָה, מֵה שְׂאִין כֹּן בְּאָדָם:

טז. חֲמַר בְּכַגְדִּים שְׂאִין בְּכֵתִים, וּבְכֵתִים
שְׂאִין בְּכַגְדִּים. חֲמַר בְּכַגְדִּים, שְׁהַעוֹמֵד שְׁנֵי
שְׁבוּעוֹת בְּכַגְדִּים - יִשְׂרָף, וְהַפּוֹשֵׁה בְּרֹאשׁוֹן
- יִשְׂרָף מִיָּד, וּמִטְּמֵא כַגְרִים, וּמִטְּמֵא בְּשֵׁתִי
וְעַרְב, מֵה שְׂאִין כֹּן בְּכֵתִים. חֲמַר בְּכֵתִים,
שְׂבָכֵתִים נִזְקָקָה לְהֵן שְׁלִשָּׁה שְׁבוּעוֹת,
וּמִטְּמֵא צְבוּעִין, וְטַעוֹנִין צְפוּרִין, מֵה שְׂאִין
כֹּן בְּכַגְדִּים:

<p>30</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>יב 12</p>	<p>עלות השחר _____ 4:38 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:50 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:14 שקיעה _____ 8:13 בבלי: גיטין עה • ירושלמי: תרומות מד • תוספתא: נגעים א נ"ך: מלכים א יט-כ • רמב"ם: ברכות ט</p>
<p>31</p>	<p>שני Monday</p>	<p>יג 13</p>	<p>עלות השחר _____ 4:39 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:50 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:14 שקיעה _____ 8:12 בבלי: גיטין עו • ירושלמי: תרומות מה • תוספתא: נגעים ב נ"ך: מלכים א כא-כב • רמב"ם: ברכות י</p>
<p>1</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>יד 14</p>	<p>עלות השחר _____ 4:40 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:51 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:14 שקיעה _____ 8:11 בבלי: גיטין עז • ירושלמי: תרומות מו • תוספתא: נגעים ג נ"ך: מלכים ב א-ב • רמב"ם: ברכות יא</p>
<p>2</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>טו 15</p>	<p>עלות השחר _____ 4:41 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:51 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:15 שקיעה _____ 8:10 בבלי: גיטין עח • ירושלמי: תרומות מז • תוספתא: נגעים ד נ"ך: מלכים ב ג-ד • רמב"ם: מילה א</p>
<p>3</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>טז 16</p>	<p>עלות השחר _____ 4:42 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:52 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:15 שקיעה _____ 8:09 בבלי: גיטין עט • ירושלמי: תרומות מח • תוספתא: נגעים ה נ"ך: מלכים ב ה-ו • רמב"ם: מילה ב</p>
<p>4</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>יז 17</p>	<p>עלות השחר _____ 4:43 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:52 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:15 שקיעה _____ 8:07 בבלי: גיטין פ • ירושלמי: תרומות מט • תוספתא: נגעים ו נ"ך: מלכים ב ז-ח • רמב"ם: מילה ג</p>
<p>5</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>יח 18</p>	<p>עקב, פרק ה עלות השחר _____ 4:44 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:52 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:15 שקיעה _____ 8:06 בבלי: גיטין פא • ירושלמי: תרומות נ • תוספתא: נגעים ז נ"ך: מלכים ב ט-י • רמב"ם: סדר התפילות: מ-נהגו העם עד תמיד ימלך עלינו וכו'</p>

Candle Lighting 7:49 הדלקת הנרות

Shabbos Ends 9:19 זמן מוצש"ק

וְזֶעַן אֶת מַעֲנֵיטְשׁ וְזַעֲרֵט פֶּאֶרְשַׁעֲמֵט פּוֹן זֵיךְ אֵלֵיךְ אֲדַעֲר פּוֹן אַנְדֶּעֶרַע מַעֲנֵטְשׁוֹן,
 קָעֵן עַר דוֹרְךְ דַּעַם גַּעֲרֶאטְעוועט ווערן פּוֹן טוֹיט.
 (ספר המדות אות עננה חלק ב' סימן ד')